

ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Η

Γ Ε Ω Γ Ρ Α Φ Ι Α.

ΤΠΟ

ΠΕΤΡΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΗΤΟΥ.

ΜΕ ΕΠΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΥΣ ΠΙΝΑΚΑΣ,
ΚΑΙ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ ΤΡΕΙΣ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

ΕΝ ΜΕΛΙΤΗ,

Ἐκ τῆς Ἀμερικανῆς Τυπογραφίας.

1832.

ΠΕΤΡΟΣ Ο ΟΜΙΛΗΤΗΣ,
μίσλων ν' ἀρχίσῃ τὰ περὶ Γεωγραφίας
Διηγήματα.

Προσέχετε ! προσέχετε, παιδιά ! Ἐὰν μοῦ
πτυχέσῃτε εἰς τὸν πόδα, δὲν θέλω εἰς
εἰπεῖν ἄλλαν ἱστορίαν !

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΝ.

‘**ΗΜΕΙΣ** παραστένομεν τὸ ψεῦδος ὡς νὰ ἦτον ἀλήθεια, καὶ σεις παραστένετε τὴν ἀλήθειαν ὡς νὰ ἦτο ψεῦδος,’ εἶπε. σκηνηκίς πρὸς Ἰεροκῆρυκα. Πληροφορημένος ὁ συγγραφεὺς τοῦ παρόντος βιβλιαρίου, ὅτι εἰς πολλοὺς παιδικῶν βιβλίων συγγραφεῖς δὲν ἤθελεν εἰσβαῖν εἰς τὸ σκῶμμα τοῦτο ἀνάρμοστον ἀπὸ μυθιστορικοῦ τοῦ στόμα, ἐσπούδασεν οὕτω νὰ γράψῃ τὸ εἰς χρῆσιν τῶν σχολείων προκείμενον πόνημα, ὥστε νὰ τὸ δώσει τὰς ἐλκυστικὰς ποιότητας ψυχαγωγικῶν βιβλίων. Ἐπειδὴ πλαστὰ διηγήματα εἶναι τόσον πλέον εὐάρεστα, ὅσον περισσότερο ὁμοιάζουν τὴν ἀλήθειαν, δὲν βλέπω φυσικὴν τινὰ αἰτίαν ἐμποδίζουσαν ἡμᾶς νὰ παραστένωμεν πράγματα ἀληθῆ, ὡς παραστένομεν τὰ τῆς φαντασίας, εἰς τὸν τρόπον, δηλαδή, ὥστε νὰ δέλγεται ἡ νοολαΐα. Ἰράφην δὲ μὲ σκοπὸν νὰ διδάξω παιδιάρια καὶ ὄρχαρις τὰ περὶ Γεωγραφίας οὐσιωδέστερα, τὸ ἔκρινα ἄρμοδιώτερον εἰς τοῦ σκοποῦ μετὰ τὴν κατάρθωσιν, νὰ παραστήσω αὐτὴν ὄχι κατὰ τὸν συνήθη συστηματικὸν τρόπον, ἀλλ’ ὅπως οὖν συνομιλητικῶς· οὐδ’ ἐδίστασα νὰ παλιλλογήσω ὁσάκις μ’ ἐφάνη συμφερώτερον.

Ἡ Γεωγραφία εἶναι μάθημα ὄχι μόνον ὑπερλιμώτατον εἰς πύσης τάξεως ὑποκείμενα, ἀλλὰ καὶ ἄρμοδιώτερον διὰ τὰ τέκνα παρ’ ἄλλα πολλὰ μαθήματα. Δύνανται νὰ τὴν καταλάβωσιν ἐγγρηγορώτερα, ἐπειδὴ ἔχουν πλειοτέρας ἰδέας περὶ αὐτῆς παρὰ περὶ ἄλλων ὑποθέσεων, ὡς καὶ περισσότεραν γνῶρσιν τῆς εἰς τὰ ὑποία αὐτὴ παραστένει πράγματα ἀναφερομένης γλώσσης. Μὲ ἄλλα λόγια, τὰ τέκνα ἔχουν ἰδέας περὶ λόφων, ὄρεων, ὑδάτος, καὶ κινουμένου καὶ ἀκινήτου, — περὶ διαστήματος καὶ ποσότητος, — περὶ εἰδῶν καὶ σχημάτων, — περὶ ἀνθρώπων καὶ τῆς μεταξὺ τῶν διαφορᾶς εἰς τὰς πράξεις, εἰς τὸ φαινόμενον, καὶ εἰς τὴν ὄψιν, — περὶ τῶν τελετῶν τῆς θρησκείας, — καὶ περὶ τῶν πλειοτέρων ἀπὸ τὰς στοιχειώδεις τῆς Γεωγραφίας ἰδέας, μακρὸν χρόνον πρὸ τοῦ νὰ σχηματισθῶσιν αἱ ἀφρημέναι ἰδέαι, αἱ συγκροτοῦσαι, παραδείγματος χάριν, τὰ στοιχεῖα τῆς γραμματικῆς. Καταλαμβάνουσι δὲ καὶ ὀνόματα καὶ φράσεις ἀνηκούσας εἰς ἐκείνην, πολὺ πλέον ἐγγρηγορα παρὰ τὰς ἀνηκούσας εἰς ταύτην.

Ἐλπίζω ὅτι δὲν εἶναι χρεία ν' ἀπολογηθῶ, διότι ἐνηγκαλίσθην εὐκαιρίας τινὰς, ὥστε νὰ ἐμπήξω ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς μαθήματα εἰς τὴν νεανικὴν καρδίαν. Ἡ καρδία ἐμπορεῖ νὰ καλλιεργηθῇ ὅσον ὁ νοῦς, καὶ ἡ εὐδαιμονία κρέμεται πολὺ πλέον ἀπὸ τὴν ὀρθὴν αὐτῆς καλλιέργειαν, παρ' ἀπὸ τὴν καλλιέργειαν τοῦ νοῦς. Πλὴν φοβοῦμαι, ὅτι τὸ ἠθικὸν μέρος τῶν παιδίων ἀμελεῖται παραπολύ συχνά· διότι, ἐνῶ καλλιιεργεῖται ὁ νοῦς ὡς αὐτὸς ὁ παράδεισος, ἡ καρδία ἀφίνεται χέρσος, καὶ ἀκολούθως βλαστάνει μόνον ἄγρια χόρτα, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀκάνθας καὶ τριβόλους. Ὅσον ταχύτερα ὑποβαλθῇ τὸ νεαρὸν στῆθος εἰς τὰς γλυκείας ἐπιβροῆς τῆς ἀληθείας, ἀγάπης, φιλανθρωπίας, καὶ θρησκευτικῆς, τόσον καλῆτερα. Τὸ προσοχῆς ἀξιώτερον εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην εἶναι ν' ἀρμόζωμεν τὴν ἠθικὴν διδασκαλίαν εἰς τὸν χαρακτήρα τῶν ὁποίων σκοπὸν ἔχει νὰ ὠφελήσῃ, καὶ ἐπιμελῶς ν' ἀποφεύγωμεν τὸ νὰ κοπιᾶζωμεν καὶ ἀηδιζωμεν τὰ τέχνα μὲ ἀνάγμοστον καὶ ἄκαιρον νοουθεσίαν.

Ο ΣΤΥΓΓΡΑΦΕΤΣ.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

ΜΑΘΗΜΑ Α'. —Γενική Περιγραφή τῆς Γῆς, . . . Σελ.	1
Β'. —Γενικαὶ Διαιρέσεις τοῦ Κόσμου, ...	3
Γ'. —Ἀκολουθία τῶν Γενικῶν Διαιρέσεων, ...	6
Δ'. —Ὅτι Ἔθνη καὶ Τόποι διαφέρουν, ...	7
Ε'. —Ὅτι τὰ Ζῶα καὶ τὰ Φυτὰ τόπων διαφέρουν, ...	8
ς'. —Πράγματα Διάφορα, ...	10
Ζ'. —Ὁ Ὅμιλητῆς Ἱστορεῖ τὰς Περιηγήσεις του, ...	11
Η'. —Ὁ Ὅμιλητῆς λέγει περὶ τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς, 13	13
Θ'. —Ἀκολουθία τῶν Περιηγήσεων τοῦ Ὅμιλητοῦ, ...	15
Ι'. —Περὶ Γεωγραφικῶν Πινάκων.—Ἀνατολικὸν Ἡμισφαίριον, ...	17
ΙΑ'. —Ἀνατολικὸν Ἡμισφαίριον, ...	19
ΙΒ'. —Περὶ Πινάκων—Ἀκολουθία.—Δυτικὸν Ἡμισφαίριον, ...	20
ΙΓ'. —Περὶ τῆς Θέσεως Τόπων, ...	21
ΙΔ'. —Πίναξ τῆς Εὐρώπης, ...	22
ΙΕ'. —Ἐρωτήσεις ἐπὶ τὸν Πίνακα, ...	24
Ις'. —Περὶ Εὐρώπης, ...	25
ΙΖ'. —Ἱστορία τῆς Εὐρώπης, ...	33
ΙΗ'. —Πίναξ τῆς Ἀσίας, ...	41
ΙΘ'. —Ἐρωτήσεις ἐπὶ τὸν Πίνακα τῆς Ἀσίας, ...	42
Κ'. —Περὶ τῆς Ἀσίας, ...	43
ΚΑ'. —Ἀσιατικαὶ Νῆσοι, ...	50
ΚΒ'. —Ἱστορία τῆς Ἀσίας, ...	52
ΚΓ'. —Ἀκολουθία τῆς Ἱστορίας τῆς Ἀσίας, ...	55
ΚΔ'. —Ἀκολουθία τῆς Ἱστορίας τῆς Ἀσίας, ...	57
ΚΕ'. —Ἀκολουθία τῆς Ἱστορίας τῆς Ἀσίας, ...	60
Κς'. —Ἀκολουθία τῆς Ἱστορίας τῆς Ἀσίας, ...	62

ΜΑΘΗΜΑ ΚΖ'.—Πίναξ τῆς Ἀφρικῆς, . . .	Σελ. 64
ΚΗ'.—Ἐρωτήσεις ἐπὶ τὸν Πίνακα τῆς Ἀφρικῆς, . . .	65
ΚΘ'.—Περὶ Ἀφρικῆς, ...	67
Λ'.—Περὶ τῶν Ἀφρικανῶν Νήσων, ...	72
ΛΑ'.—Ἱστορία τῆς Ἀφρικῆς, ...	74
ΛΒ'.—Περὶ τῆς Νέας Ὀλλανδίας, ...	78
ΛΓ'.—Πίναξ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, ...	80
ΛΔ'.—Ἐρωτήσεις ἐπὶ τὸν Πίνακα τῆς Βορείου Ἀμε- ρικῆς, ...	81
ΛΕ'.—Περὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, ...	82
Λς'.—Πίναξ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, ...	86
ΛΖ'.—Ἐρωτήσεις ἐπὶ τὸν Πίνακα τῆς Νοτίου Ἀμε- ρικῆς, ...	88
ΛΗ'.—Περὶ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, ...	89
ΛΘ'.—Ἱστορία τῆς Ἀμερικῆς, ...	91
Μ'.—Περὶ Ἀμερικῆς, ...	96
ΜΑ'.—Πράγματα Διάφορα, ...	97
ΜΒ'.—Ὁ Ὀμιλητῆς λέγει περὶ Πολιτισμοῦ, . . .	98
ΜΓ'.—Περὶ Κυβερνήσεως, ...	102
ΜΔ'.—Περὶ Θρησκείας, ...	106
ΜΕ'.—Συμπερασμὸς, ...	111

ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΝ.

Ἐρωτήσεις πρὸς τὸν μικρόν μου Ἀναγνώστην.

Τί εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον κατοικεῖς ;

Ὁ τόπος σου εἶναι πόλις, κωμόπολις, ἢ χωρίον ;

Τί λέγεται πόλις ; Τί κωμόπολις ; Τί χωρίον ;

Εἶναι ὁ τόπος σου ἐπάνω εἰς νησίον, εἰς χερσόνησον, ἢ εἰς τὴν Στερεάν Ἑλλάδα ;

Τί λέγεται νησίον ;

Τί χερσόνησος ; Τί στεριά ;

Πόθεν εἶναι ἡ Ἄρκτος ; Πόθεν ἡ Μεσημβρία ; Πόθεν ἡ Ἀνατολή ; Πόθεν ἡ Δύσις ;

Υπῆγες ποτὲ εἰς κάμμίαν ἄλλην πόλιν, ἢ κἀνὲν ἄλλο χωρίον ;

Ἐὰν ὑπῆγες, τί ἦτο τὸ ὄνομα ἐκείνης τῆς πόλεως, ἢ ἐκείνου τοῦ χωρίου ;

Ποῖον δρόμον ἐπίασες, ὅταν ἐκβῆκες νὰ ὑπάγης ; Ὑπῆγες πρὸς ἀνατολάς, πρὸς δυσμὰς, πρὸς ἄρκτον, ἢ πρὸς μεσημβρίαν ;

Ἐὰν ἐκβῆς ἀπὸ τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον κατοικεῖς, καὶ ὑπάγης πρὸς ἄρκτον, τί χωρίον ἢ ποίαν πόλιν θέλεις ἀπαντήσῃν πρῶτον ;

Ἐὰν ὑπάγης πρὸς ἀνατολάς, τί ; Ἐὰν πρὸς μεσημβρίαν, τί ; Ἐὰν πρὸς δύσιν, τί ;

Ἐξεύρις τὸ ὄνομα τῆς ἐπαρχίας, εἰς τὴν ὁποῖαν κατοικεῖς ; Τί λέγεται ἐπαρχία ;

Εἰς τὴν Τουρκίαν κατοικεῖς, ἢ εἰς τὴν ἑλευθέραν Ἑλλάδα ;

Πόθεν εἶναι τὸ Νάυπλιον ;

Πόθεν αἱ Ἀθῆναι ;

Πόθεν ἡ Τρίπολις ;

Πόθεν ἡ Εὐβοία ;

"Ιδες ποτὲ κανένα ποταμόν ;

'Εάν ἴδες, τί ὠνομάζετο ;

Περίγραψε ποταμόν.

"Ιδες ποτὲ κανέν βουνόν ;

'Εάν ἴδες, τί ὠνομάζετο ;

Περίγραψε βουνόν.

"Ιδες τὴν θάλασσαν ;

Τί εἶναι ἡ θάλασσα, νερόν ἢ ξηρά ;

Εἶναι ἡ ξηρά ὁμαλὴ καθὼς τὸ νερόν ;

Εἶναι αἱ πόλεις κτισμέναι ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν ἢ ἐπάνω εἰς τὴν ξηράν ;

Τὰ ζῶα, καθὼς ἄλογα καὶ ἀγελάδες, ποῦ εὐρίσκονται, μέσα εἰς τὴν θάλασσαν ἢ ἐπάνω εἰς τὴν ξηράν ;

'Επίσσεσ ποτὲ κανέν ὄψαριον ἐπάνω εἰς τὴν ξηράν ;

Ποῦ εἶναι ὁ οὐρανός ;

Ποῦ εἶναι τὰ ἄστρα ;

'Εξεύρεις τί εἶναι τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου ;

"Ηκουσες ποτὲ διὰ τὴν Σμύρνην ;

"Ιδες ποτὲ κανένα, ὁ ὁποῖος ἐστάθη εἰς τὴν Σμύρνην ;

"Ηκουσες διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν ;

'Εξεύρεις πόθεν κεῖται ἡ Κωνσταντινούπολις ;

'Εξεύρεις ποῦ εἶναι ἡ Κεφαλληνία ; ἡ Κέρκυρα ; ἡ Ζάκυνθος ; ἡ Κύθηρα ;

*Ο γονεὺς, ἢ διδάσκαλος, ἔμπορεῖ νὰ ἐτοιμάσῃ τὸν μαθητὴν ν' ἀρχίσῃ τὰ ἐξῆς μαθήματα, προβάλλων εἰς αὐτὸν ἐρωτήσεις ὁμοίας τῶν προηγουμένων· ἔταν δὲ ὁ μαθητὴς δὲν ἔμπορῆ νὰ τὰς ἀποκριθῆ, ἀς τὸν διδάσχῃ πῶς νὰ τὰς ἀποκρίνεται. Αἱ ἐρωτήσεις ἀνάγκη ν' ἀλλοιόνωνται μικρόν τι, ὥστε ν' ἀρμόζωσιν εἰς τὰς διαφοροὺς τῶν μαθητῶν τοποθεσίας.

ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ.

ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΓΗΣ.

1. Αἴτη ἡ σφαῖρα παραστένει τὸν κόσμον, ἢ τὴν γῆν, ἐπάνω τῆς ὁποίας κατοικοῦμεν. Ὁ κόσμος, καθὼς βλέπεις, εἶναι στρογγύλος, καὶ κινεῖται εἰς τὸν ἀέρα. Τριγύρω δὲ αὐτοῦ εἶναι οἱ οὐρανοί.

2. Τοῦ κόσμου ἡ ἐπιφάνεια διαιρεῖται εἰς ξηρὰν καὶ εἰς ὕδατα, ἧτοι νερά. Οἱ ἄνθρωποι κατοικοῦν ἐπάνω εἰς τὴν ξηρὰν, καὶ κτίζουν χωρία καὶ πόλεις ἐπάνω εἰς αὐτήν· καὶ ζῶα δὲ διαφόρων ειδῶν κατοικοῦν ἐπάνω εἰς τὴν ξηρὰν· τὰ καράβια πλέουν ἐπάνω εἰς τὰ ὕδατα, καὶ τὰ ὄψαρια δὲ ζοῦν εἰς τὰ ὕδατα.

3. Τὰ καράβια πλέουν τριγύρω τοῦ κόσμου

εἰς ὅλα του τὰ μέρη, ὡς περιπατοῦν αἱ μυῖαι τριγύρω εἰς πορτογάλλιον.

4. "Ἄνθρωποι καὶ ζῶα κατοικοῦν ἐπάνω εἰς τὴν ξηρὰν εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου. "Ἐχουν δὲ οὐρανὸν ἔσπερας ὑπεράνω των, εἰς ὅποιον μέρος τοῦ κόσμου καὶ ἂν εὐρίσκωνται. "Ἄν ὑπήγενες εἰς τὴν Ἰνδίαν, ἢ εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἢ εἰς ὅποιον ἄλλον τόπον, ἤθελες εἶτι ἔχειν ἄστρα ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς σου.

5. Ἡ γεωγραφία εἶναι περιγραφή τῆς γῆς, τοῦ κόσμου· μᾶς λέγει διὰ τὸ σχῆμά του, καὶ πῶς εἶναι διηρημένος· καὶ περιγραφει τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ζῶα, τὰ ὅποια κατοικοῦν ἐπάνω εἰς αὐτόν. "Ὅθεν, ἡ γεωγραφία εἶναι μάθημα πολὺ ὠφέλιμον καὶ πολὺ εὐάριστον.

Θέλω τώρα σὲ προβάλλειν ἐρωτήσεις τινὰς, νὰ ἴδω ἂν ἐνθυμᾶσαι ὅσα σ' ἔχω λεγμένα.

Ἐρωτήσεις.

1. Τί εἶναι τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου ἢ τῆς γῆς ;
Μένει ἀρῆγε ἀκίνητος, ἢ κινεῖται ;
Ἄπο τί εἶναι περικυκλωμένος ;
2. Εἰς τί διαιρεῖται ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς ;
Τίθες καὶ τίνα κατοικοῦν ἐπάνω εἰς τὴν ξηρὰν ;
Ποῖα πράγματα πλέουν ἐπάνω εἰς τὰ ὕδατα ;
Ποῖα ζῶα ζοῦν εἰς τὰ ὕδατα ;
3. Καθὼς τί πλέουν τὰ καράβια τριγύρω τοῦ κόσμου ;
4. Κατοικοῦν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῶα εἰς ἓν μόνον μέρος τοῦ κόσμου, ἢ πανταχοῦ ;
Τί βλέπουν ὑπεράνω των οἱ ἄνθρωποι εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου ;
Ἄν ὑπήγενες εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἢ εἰς τὴν Ἰνδίαν, τί ἠδελές βλέπειν ὑπεράνω σου ;
5. Τί εἶναι ἡ γεωγραφία ;

Περὶ τίνος μᾶς λέγει ἡ γεωγραφία ;

Τί περιγράφει ἡ γεωγραφία ;

Εἶναι ἡ γεωγραφία ὠφέλιμον καὶ εὐάρεστον μάθημα ;

Σημείωσις. Τῆς Γεωγραφίας ὁ σπουδαστὴς χρεωστῆι νὰ μάθῃ πρῶτιστον τοῦτο, ὅτι ὁ κόσμος εἶναι στρογγύλος, καὶ ὅτι ἄνθρωποι καὶ ζῶα κατοικοῦν τὴν ἐπιφάνειάν του. Ἀπλῆ ὅσον καὶ ἂν φαίνεται ἡ ἰδέα αὕτη, εἶναι ὅμως ἰδέα, τὴν ὑποίαν τὰ παιδία δυσκολεύονται νὰ δεχθῶσι· καὶ διὰ τοῦτο, εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος μαθήματος, ὁ διδάσκαλος ἢ ὁ γονεὺς χρεωστῆι νὰ κίμῃ τὸν μαθητὴν νὰ τὴν καταλάβῃ, καὶ νὰ διορθώσῃ εὐθὺς καταρχὰς τὰς ἐσφαλμένας του φαντασίας. Ἡ μεταχείρισις τεχνητῆς σφαίρας θέλει κάμειν τοῦτο εὐκολώτατον.

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΙΡΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.

1. Σὲ εἶπα ὅτι τῆς γῆς ἡ ἐπιφάνεια διαιρεῖται εἰς ξηρὰν καὶ εἰς ὕδατα.

2. Ἡ ξηρὰ εἶναι ἀνώμαλος, καθὼς δύνασαι νὰ πληροφορηθῆς, εἰς ἰδῆς τριγύρω σου ὅταν εὐρίσκεισαι εἰς κάμμιαν ἐξοχὴν. Ἐπάνω εἰς τὴν ξηρὰν εἶναι βουνά, λόφοι, πεδιάδες, καὶ κοιλάδες.

3. Βουνὰ ἢ ὄρη λέγονται τὰ πολλὰ ὑψωμένα μέρη τῆς ξηρᾶς. Τὰ πλείοτερα εἶναι βραχώδη, καὶ εἰς τινὰ μέρη τοῦ κόσμου εἶναι σκεπασμένα ἀπὸ δένδρα. Ἐνίοτε ἐκβάλλουν πῦρ καὶ καπνὸν εἰς τὰς κορυφὰς των, καὶ τότε ὀνομάζονται ἠφαιστία, ἤτοι πυρίπνοα.

4. Οἱ λόφοι εἶναι καὶ αὐτοὶ ὑψηλὰ μέρη τῆς γῆς, ἀλλ' ὄχι τόσον ὑψηλὰ ὅσον τὰ ὄρη. Αἱ κοιλάδες εἶναι χαμηλαὶ μερίδες τῆς ξηρᾶς, γενικῶς πλησίον εἰς λόφους καὶ εἰς βουνά. Πεδιάδες λέγονται τὰ ὀμαλὰ μέρη τῆς ξηρᾶς.

5. Ἴδου, βάλλω ἔμπροσθέν σου εἰκονογρα-

φίαν ὄρους, κοιλάδος, λόφου, πεδιάδος, καὶ ἡφαιστίου.

*Ορος. Κοιλιάς. Λόφος. Πεδιάς. Ἡφαίστ.

6. Μεγάλα μέρη ξηρᾶς λέγονται ἡπειροί. Ἡ Εὐρώπη, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες κατοικοῦμεν, εἶναι ἡπειρος.

7. Εἰς δύο μεγάλας ἡπείρους διαιρεῖται ὁ κόσμος· τὴν Ἀνατολικὴν ἡπειρον, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ἡ Εὐρώπη, ἡ Ἀσία, καὶ ἡ Ἀφρική· καὶ εἰς τὴν Δυτικὴν ἡπειρον, ἢ τὴν ἡπειρον τῆς Ἀμερικῆς. Εἶναι δὲ καὶ μεγάλη τις νῆσος, σιμὰ εἰς τὴν Ἀνατολικὴν ἡπειρον, καλουμένη Νέα Ὀλλανδία.

8. Ἴδου, βλέπεις εἰκονογραφίαν τοῦ ἐνὸς μέρους τῆς γῆς, τὸ ὁποῖον σὲ δείχνει τὴν Ἀνατολικὴν ἡπειρον, εἰς τὴν ὁποίαν ἡμεῖς κατοικοῦμεν. Τὸ λευκὸν εἶναι ἡ Εὐρώπη· τὸ

μαῦρον ἢ Ἀφρική· ὁ τόπος δὲ, εἰς τὸν ὁποῖον αἱ γραμμαὶ εἶναι συρμέναι τοῦ πλάτους,

εἶναι ἡ Ἀσία. Τὸ πλέον χαμηλὸν μέρος, μὲ γραμμὰς ἄνω καὶ κάτω, λέγεται Νέα Ὀλλανδία.

9. Ἐδῶ βλέπετε εἰκονογραφίαν τοῦ ἄλλου μέρους τῆς γῆς, τὸ ὁποῖον σὲ δείχνει τὴν Ἀμερικανὴν ἤτοι Δυτικὴν ἠπειρον. Τὸ ἄνω μέρος

ὀνομάζεται Βόρειος Ἀμερική, τὸ δὲ κάτω μέρος Νότιος Ἀμερική.

Ἑρωτήσεις.

1. Πῶς διαιρεῖται τῆς γῆς ἡ ἐπιφάνεια ;
  2. Εἶναι ἡ ξηρὰ ὀμαλὴ ἢ ἀνώμαλος ;
Τί εἶναι ἐπάνω εἰς τὴν ξηρὰν ;
  3. Ποῖα μέρη λέγονται βουνὰ ἢ ὄρη ;
Ποῖα ἠφαίστεια ;
  4. Τί εἶναι οἱ λόφοι ; Τί αἱ κοιλάδες ; Τί αἱ πεδιάδες ;
  5. Ποῖα μέρη λέγονται ἠπείροι ;
  6. Πόσαι ἠπείροι εἶναι ;
Ποῖαι εἶναι αἱ δύο ἠπείροι ;
  7. Εἰς ποίαν ἠπειρον κατοικοῦμεν ἡμεῖς ;
Ποῖα εἶναι τὰ τρία μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ Ἀνατολικὴ ἠπειρος διαιρεῖται ;
Ποῖα μεγάλη νῆσος εὐρίσκεται σιμὰ εἰς τὴν ἀνατολικὴν ἠπειρον ;
  8. Τί ὀνομάζεται τὸ βόρειον μέρος τῆς Δυτικῆς ἠπείρου ;
Τί δὲ τὸ νότιον ;
- Πρέπει ὁ διδάσκαλος νὰ δώσῃ τώρα εἰς τὸν μαθητὴν νὰ καταλάβῃ, ὅτι δύο σχεδὸν ἀντικείμενα μέρη τῆς σφαίρας κατέχονται ἀπὸ ξηρὰν, καὶ ὅτι εἰς τὸ μέσον τῆς ξηρᾶς κείνται εὐμεγέθεις ὠκεανοί, οἵτινες κατέχουν τὸ ἐπίλοιπον τῆς ἐπιφανείας τῆς σφαίρας.

ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

ἈΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΔΙΑΙΡΕΣΕΩΝ.

1. Τὸ ἥμισυ τῆς ἐπιφανείας τοῦ κόσμου, καὶ πλειότερον, εἶναι ὕδατα. Τὰ ὕδατα, ὡς πιθανὸν ὅτι ἐξεύρεις, εἶναι λεῖα, ἐκτὸς ὅταν ὁ ἄνεμος σηκῶν κῦματα ἐπάνω εἰς αὐτά.

2. Τὰ μεγαλήτερα μέρη τῶν ἀλυμρῶν ὑδάτων εἶναι πολὺ ἐκτεταμένα, καὶ ὀνομάζονται ὠκεανοί. Ὁ ὠκεανὸς φαίνεται γαλανὸς τὸ χρῶμα, καὶ ἀπεριόριστος καθὼς οἱ οὐρανοί. Τὰ καράβια πλέουν τριγύρω τοῦ κόσμου ἐπάνω εἰς τὸν ὠκεανόν.

3. Ὁ ὠκεανὸς ὀνομάζεται κάμμίαν φορὰν θάλασσα. Ἀλλὰ κυρίως θάλασσα εἶναι μικροτέρα ἕκτασις ὑδάτων παρὰ ὠκεανόν, καὶ σχεδὸν περικυκλωμένη ἀπὸ ξηρῶν. Θέλω σὲ εἰπεῖν καὶ ἄλλα περὶ τῆς θαλάσσης μετ' ὀλίγον.

4. Εἰς τὰ ὕδατα ζοῦν πάμπολλα ὄψαρια, διάφορα κατὰ τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος. Τὸ μεγαλήτερον εἶδος ὄψαριου εἶναι τὸ τοῦ κήτης· τινὰ κήτη εἶναι μεγάλα ὅσον μικρὸν καράβιον.

Ἐρωτήσεις.

1. Πόσον μέρος τῆς ἐπιφανείας τοῦ κόσμου εἶναι ὕδατα;
2. Τί ὀνομάζονται τὰ μεγαλήτερα μέρη τῶν ὑδάτων;
Πῶς φαίνεται ὁ ὠκεανός;
Ἐπάνω εἰς τί πλέουν τὰ καράβια τριγύρω τοῦ κόσμου;
3. Τί ὀνομάζεται κάμμίαν φορὰν ὁ ὠκεανός;
Τί λέγεται κυρίως θάλασσα;
4. Ποῖα ζῶα κατοικοῦν εἰς τὰ ὕδατα;
Ποῖον εἶδος ὄψαριου εἶναι τὸ μεγαλήτερον;
Πόσον μεγάλα εἶναι τινὰ κήτη;

ΜΑΘΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ὍΤΙ ἝΘΝΗ ΚΑΙ ΤΟΠΟΙ ΔΙΑΦΕΡΟΥΝ.

1. ΔΕΝ πρέπει νὰ φαντάζεσαι, ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἶναι οἱ αὐτοὶ εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου. Μάλιστα δὲ, διαφέρουν καταπολλὰ εἰς διαφορῶς τόπους.

2. Ἐὰν ὑπήγενης εἰς τὴν Ἀσίαν, εἰς τὴν Ἀφρικὴν, εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἢ καὶ εἰς ἄλλα τινὰ μέρη τῆς Εὐρώπης, ἤθελες εὐρεῖν τοὺς ἄνθρώπους, τὰς πόλεις, τὰ χωράφια, τὰ ζῶα, τὰ δένδρα, ὅλα διάφορα ἀπ' ὅ,τι τὰ βλέπεις εἰς τὴν πατρίδα μας.

3. Τὰ Ἕθνη διαφέρουν εἰς τὰ ἐνδύματα τὰ ὅποια φοροῦν, εἰς τὸ σχῆμα τῶν οἰκῶν τοὺς ὁποίους κατοικοῦν, εἰς τὴν τροφήν τὴν ὁποίαν τρώγουν, τὴν γλῶσσαν τὴν ὁποίαν λαλοῦν, καὶ εἰς ἄλλα πράγματα πολλὰ.

4. Εἰς τόπους τινὰς οἱ ἄνθρωποι εἶναι λευκοὶ, εἰς ἄλλους δὲ εἶναι μαῦροι, καὶ εἰς ἄλλους ἔχουν χρῶμα χαλκοῦ. Εἰς τόπους τινὰς κυβερνῶνται οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ βασιλεῖς, εἰς ἄλλους δὲ τόπους δὲν εἶναι βασιλεῖς.

5. Εἰς τόπους τινὰς ἡ γῆ εἶναι καλλιεργημένη ἐξαίρετα, εἰς ἄλλας δὲ εἶναι ὄλη ἄβατος ἐρημία. Εἰς τόπους τινὰς οἱ ἄνθρωποι εἶναι καλοὶ, εἰς ἄλλους δὲ σκληροί. Εἰς χώρας τινὰς λατρεύουν τὸν Θεὸν, εἰς ἄλλας δὲ τὸν ἥλιον, τὸ πῦρ, καὶ ἄλλα πολλὰ πράγματα.

6. Ἴδου, βάλλω ἐδῶ ζωγραφίας τινὰς, αἱ ὁποῖαι σὲ δείχνουν πόσον διαφόρως ἐνδύονται καὶ φαίνονται οἱ ἄνθρωποι εἰς διαφορῶς τόπους.

Μία τῶν ζωγραφιῶν τούτων παραστένει ἀνθρώπους τῆς Εὐρώπης, ἡ ἄλλη δὲ παραστένει ἀνθρώπους τῆς Ἀσίας.

Ἑρωτήσεις.

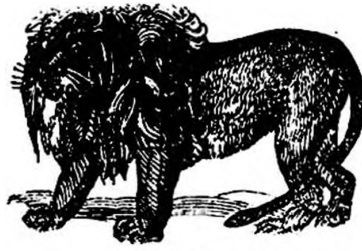
1. Εἶναι οἱ ἄνθρωποι οἱ αὐτοὶ εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου ;
2. Ἐὰν ὑπήγεες εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ἢ ὅποιον ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου, ἤθελες τάχα εὐρεῖν τοὺς ἀνθρώπους, τὰς πόλεις, τὰ χωράφια, τὰ ζῶα, τὰ δένδρα, κτλ. ὡς τὰ βλέπεις ἐδῶ ;
3. Εἰς τί διαφέρουν οἱ ἄνθρωποι διαφορῶν τόπων ;
4. Τί δύνασαι νὰ εἶπῃς περὶ τῆς διαφορᾶς τοῦ χρώματος εἰς διαφορῶς τόπους ;
Ἐχουν ὅλα τὰ ἔθνη βασιλεῖς ;
5. Εἶναι ἡ γῆ ἐξίσου καλλιεργημένη εἰς ὅλους τοὺς τόπους ;
Εἶναι ὅλων τῶν τόπων οἱ ἄνθρωποι καλοὶ ;
Λατρεύουν τὸν Θεὸν ὅλων τῶν τόπων οἱ ἄνθρωποι ;

ΜΑΘΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Ἵ ΟΤΙ ΤΑ ΖῶΑ ΚΑΙ ΤΑ ΦΥΤΑ ΤΟΠΩΝ ΔΙΑΦΕΡΟΥΝ.

1. Ὅχι μόνον οἱ ἄνθρωποι διαφέρουν εἰς διαφορῶς τόπους, ἀλλὰ καὶ τὰ ζῶα εἶναι πολὺ διάφορα.

2. Ἴπποι, σκύλοι, κάτοι, ποντικοί, καὶ ἄλλα τινὰ ζῶα, εὐρίσκονται εἰς σχεδὸν ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου. Ἄλλ' ἐδῶ βλέπεις ζωγραφίαν τῆς Λέοντος, ὅστις εὐρίσκεται μόνον εἰς τὴν Ἀφρι-

κὴν καὶ τὴν Ἀσίαν. Βλέπεις δὲ καὶ ζωγραφίαν τῆς Λευκῆς Ἀρκτου, ἣτις εὐρίσκεται

μόνον εἰς τὸ βόρειον μέρος τῆς Βορείς Ἀμερικῆς.

3. Οὐδὲ διαφέρουν οἱ τόποι μόνον ὡς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἢ τὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα τοὺς κατοικοῦν. Τὰ δένδρα, τὰ φυτὰ, καὶ τὰ ἄνθη διαφέρουν πολὺ ἀπὸ τόπον εἰς τόπον.

4. Ἡ Κίνα ἐκβάλλει τὸ τῆϊ· εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν γεννᾶται ὁ καφῆς· εἰς τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας φυτρώνει τὸ καλάμιον, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου γίνεται τὸ σάκχαρον. Εἰς βραχυλογίαν, τῶν διαφόρων τόπων τὰ γεννίματα εἶναι τόσον διαφορα, ὅσον οἱ ἀνθρώποι ἢ τὰ ζῶα.

Ἑρωτήσεις.

1. Διαφέρουν οἱ τόποι μόνον ὡς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ;
2. Ποῖα ζῶα εὐρίσκονται εἰς σχεδὸν ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου ;
Ποῖον ζῶον εὐρίσκεται μόνον εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ Ἀφρικὴν ;
Ποῖον εὐρίσκεται μόνον εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν ;
3. Εἶναι ὅλων τῶν τόπων τὰ δένδρα, φυτὰ, καὶ ἄνθη ἴμοια ;
4. Ποῖον φυτὸν ἐκβάλλει ἡ Κίνα ;
Ποῖον γεννᾶται εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν ;
Ποῖον φυτρώνει εἰς τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας ;

ΜΑΘΗΜΑ ΕΚΤΟΝ.

ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ.

1. Σὲ εἶπα τώρα γενικῶς, πῶς τῆς γῆς ἡ ἐπιφάνεια διαιρεῖται εἰς ξηρὰν καὶ εἰς ὕδατα, καὶ πῶς οἱ ἄνθρωποι, τὰ ζῶα, καὶ τὰ φυτὰ, διαφέρουν πολὺ εἰς διαφόρους τόπους. Τῆς γεωγραφίας δὲ σκοπὸς εἶναι νὰ σὲ εἶπῃ μερικῶς περὶ τούτων ὅλων.

2. Δὲν εἶναι πολλοὶ, ὅσοι ἔχουν τὰ μέσα νὰ ταξειδεύωσιν εἰς μακρυνοὺς τόπους. Οἱ πλειότεροι εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ μένωσιν εἰς τὴν πατρίδα των ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν. Ἀλλὰ, μὲ ὅλον τοῦτο, ἐπιθυμοῦν νὰ ἐξεύρωσι κάτι περὶ ἄλλων χωρῶν.

3. Ἐὰν σπουδάσωσι γεωγραφίαν, δύνανται νὰ μάθωσι πολλὰ περὶ ξένων τόπων, καὶ χωρὶς ποτὲ νὰ τοὺς ἐπισκεφθῶσιν. Ὅστις ποτὲ δὲν ἐκβῆκεν ἀπὸ τὴν ἰδίαν του πατρίδα ἐμπορεῖ ὅμως, σπουδάζων γεωγραφίαν, νὰ ἐξεύρῃ πῶς φαίνονται, τί κάμνουν, καὶ τί πιστεύειν οἱ ἄνθρωποι εἰς ἄλλους τόπους.

4. Γνωρίζω διάφορα μικρὰ ἀγόρια καὶ κοράσια, τὰ ὅποια, μολονότι ποτὲ δὲν ἐκβῆκαν ἔξω

ἀπὸ τὸ χωρίον των, ἐμπορῶν ὁμῶς νὰ σὲ εἴπωσι, ποίας λογῆς ἄνθρωποι κατοικοῦν εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης, ποῖα ζῶα εὐρίσκονται εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ποῖα φυτὰ ἐκβάλλει ἡ Ἀσία, καὶ ἄλλα πολλὰ ποιαῦτα.

5. Πῶς δὲ νομίζεις ὅτι οἱ παῖδες οὗτοι ἔμαθαν ὅλα ταῦτα; Τὰ ἔμαθαν σπουδάζοντες γεωγραφίαν. Ἐλπίζω δὲ ὅτι, προτοῦ νὰ τελειώσης τὸ βιβλίον τοῦτο, θέλεις καὶ σὺ ἐξεύρειν ὅσα ἐκεῖνοι.

ΜΑΘΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Ὁ ΟΜΙΛΗΤΗΣ ἹΣΤΟΡΕΪ ΤΑΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥ.

1. Θέλω τώρα σοῦ ἀναφέρειν τὰς περιηγήσεις μου. Ἐγύρισα πολλοὺς τόπους, καὶ ὑπῆγα εἰς διάφορα μέρη τοῦ κόσμου. Ὑπῆγα εἰς τὰς Ἀθήνας, εἰς τὸ Ναύπλιον, εἰς τὴν Ἰδραν, καὶ εἰς ἄλλας πολλὰς χώρας.

2. Αἱ Ἀθηναὶ εἶναι πόλις ἑξακωστή. Ὅσοι περιηγηταὶ ἔλθωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὑπάγουν νὰ ἴδωσι τὰς Ἀθήνας. Καὶ ἐξεύρεις διατί ἔχει τώρα τόσῃν φήμῃν; διότι τοπάλαι ἦτο μεγάλη καὶ περίδοξος· εἶχε πολλὰς ἄνδρας προκομμένους· κτίρια πολλὰ ὠραιότατα, καὶ πλῆθος ἄλλων πραγμάτων ἀξιολόγων. Ὅταν ἐγὼ ἤμουν ἐκεῖ, ἶδα τὰ χαλάσματα ναοῦ τινὸς κτισμένου ἀπὸ μάρμαρον, καὶ με ἤρεσαν πολὺ.

3. Τὸ Ναύπλιον, ἦτοι Ναυπλία, κεῖται σιμὰ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ εἶναι πόλις δυνατὴ. Τὴν περικυκλόνουν ὑψηλὰ τεῖχη, καὶ ἐπάνω εἰς τὰ τεῖχη εἶναι βαλμένα κανόνια μεγάλα. Αἱ τοιαῦται δὲ πόλεις ὀνομάζονται φρούρια.

4. Ἡ Ὑδρα εἶναι νῆσος· νῆσος δὲ λέγεται μέρος ξηρᾶς, περικυλωμένον ἀπὸ ὕδατα. Οἱ Ὑδραῖοι ἔχουν πολλὰ καράβια, καὶ μεγάλας καὶ ὠραίας τινὰς κατοικίας.

5. Εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι καὶ ἄλλαι πόλεις, καὶ φρούρια, καὶ νῆσοι. Εἶναι τὸ Μεσολόγγιον, ὁ Ναύπακτος, ἡ Κόρινθος, αἱ Πάτραι, ἡ Τρίπολις, τὸ Νεόκαστρον. Εἶναι δὲ καὶ νῆσοι, ἡ Εὐβοία, ἡ Τήνος, ἡ Σύρα, αἱ Σπέτσαι, καὶ ἄλλαι πολλαί.

6. Τεχνότατον εἶναι νὰ περιηγηταί τις καὶ νὰ βλέπῃ διαφόρους τοποὺς. Κάθε χωρίον καὶ πᾶσα πόλις παρουσιάζει τίποτε νέον καὶ ἀξιόθωρον. Δίδω συμβεβληγὴν ὁμῶς, νὰ μὴν ἀρχίζῃ κάνεις περιηγήσεις, ὅστις δὲν ἔχει καλὰ τοὺς τρόπους, καὶ νὰ μὴ φεύγῃ καὶ ἀμελῇ τὸ ἴδιόν του ἔργον.

7. Ἡμεῖς κατοικοῦμεν εἰς τὴν Εὐρώπην, εἰς τὸ ἐν αὐτῆς ἄκρον. Ἡ πατρίς μας εἶναι μέρος τῆς Εὐρώπης μικρότατον, καὶ ὀνομάζεται Ἑλλάς, ἥτοι Γραικία. Αἱ πόλεις καὶ αἱ νῆσοι, τὰς ὁποίας ἀνωτέρω ἐμνημόνευσα, εἶναι ὅλαι εἰς τὴν Ἑλλάδα.

8. Πρὸς δυσμὰς καὶ πρὸς ἄρκτον τῆς Ἑλλάδος εἶναι ὅλον Εὐρώπη. Περιέχει δὲ αὐτὴ πολλὰς καὶ μεγάλας πόλεις, τὴν Κωνσταντινούπολιν, τοὺς Παρισίους, τὸ Λονδῖνον, κτλ.

9. Εἰς τὴν Εὐρώπην ἔχουν ὠραίους δρόμους, καὶ λαμπρὰ ἀμάξια, καὶ οἴκους εὐμόρφους, καὶ ἐξαιρετὰ πέτρινα γεφύρια. Εἰς τινὰ μέρη ἔχουν καὶ πολλοὺς ἀνδρας πεπαιδευμένους.

Ἑρωτήσεις.

2. Ποία πόλις τῆς Ἑλλάδος εἶναι πλέον ἑξακουστή ;
Διατί ἔχει τόσην φήμην τώρα ;
Τί εἶχε τοπάλαι ;
3. Ποῦ σιμὰ κεῖται τὸ Ναύπλιον ;
Ἀπὸ τί εἶναι περικυκλωμένον ;
Ποῖαι πόλεις λέγονται φρούρια ;
4. Τί εἶναι ἡ Ὑδρα ;
Τί λέγεται νῆσος ;
Τί ἔχουν οἱ Ὑδραῖοι ;
5. Ποῖαι ἄλλαι πόλεις εἶναι εἰς τὴν Ἑλλάδα ;
Ποῖαι ἄλλαι νῆσοι ;
6. Εἶναι στερνὸν νὰ περιηγηταί τις ;
Τί παρουσιάζει κάθε χωρίον καὶ πᾶσα πόλις ;
7. Ποῦ κατοικοῦμεν ἡμεῖς ;
Τί ὀνομάζεται ἡ πατρίς μας ;
Εἶναι ἡ Ἑλλάς μέγα ἢ μικρὸν μέρος τῆς Εὐρώπης ;
Αἱ Ἀθῆναι καὶ τὸ Ναύπλιον, καὶ οἱ ἄλλοι τόποι τοὺς ὁποῖους ἀνέφερα πρὸ ὀλίγου, ἀνήκουν τάχα εἰς τὴν Ἑλλάδα ;
8. Τί εἶναι πρὸς δυσμὰς καὶ πρὸς ἄρκτον τῆς Ἑλλάδος ;
Ποῖας μεγάλας πόλεις περιέχει ἡ Εὐρώπη ;
9. Τί ἔχουν εἰς τὴν Εὐρώπην ;
Τί ἄλλο ;

ΜΑΘΗΜΑ ΟΓΔΟΟΝ.

Ὁ ὍΜΙΛΗΤΗΣ ΛΕΓΕΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ἈΣΙΑΣ
ΚΑΙ ἈΦΡΙΚΗΣ.

1. Ἐὰν υπάγῃς πρὸς ἀνατολὰς, θέλεις εἶρεῖν τὴν Ἀσίαν. Ἐμπορεῖς νὰ τὴν ἴδῃς εἰς τὴν δευτέραν εἰκονογραφίαν σελίδος 4. Ἡ Ἀσία εἶναι σιμώτατα εἰς τὴν Ἑλλάδα. Διὰ νὰ υπάγῃς δ' ἐκεῖ, ἀνάγκη νὰ περάσῃς τὸ Αἰγαῖον Πέλαγος.

2. Ἡ Ἀσία εἶναι μέγας τόπος. Πλειότεροι

• ἄνθρωποι εὐρίσκονται εἰς τὴν Ἀσίαν παρὰ εἰς ὅλον τὸν ἄλλον κόσμον. Τῆς Ἀσίας οἱ ἄνθρωποι γενικῶς δὲν εἶναι ἀπὸ τοὺς πολλὰ λευκοὺς.

3. Ἡ Σμύρνη εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἀσίαν. Ὅταν ἤμουν ἐκεῖ, ἶδα πολλοὺς Τούρκους, καὶ Ἑβραίους, καὶ Φράγκους, καθὼς καὶ Ἕλληνας. Ἀπὸ τὴν Σμύρνην μᾶς φέρονν τὰ πλοιάρια καλὰ σῦκα καὶ σταφίδας.

4. Τὸ τεῖ ἔρχεται ἀπὸ τὴν Ἀσίαν, ὡς ἐπρο-εῖπα. Ἔρχονται δὲ καὶ ὠραῖα μεταξωτὰ ἀπὸ τὴν Ἀσίαν. Τίγρεις εὐρίσκονται εἰς τὴν Ἀσίαν, οἵτινες εἶναι ὠραῖα μὲν, ἀλλὰ ἄγρια ζῶα, τὰ ὁποῖα μάχονται φοβερὰς μάχας μετὸν λέοντα.

5. Πρὸς μεσημβρίαν τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἡ Ἀφρική. Ἐμπορεῖς νὰ ἴδῃς καὶ τάντην εἰς τὴν δευτέραν εἰκονογραφίαν σελίδος 4. Λιὰ νὰ ὑπάγῃς εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ἀνάγκη νὰ περάσῃς τὴν Μεσόγειον Θάλασσαν.

6. Τῆς Ἀφρικῆς οἱ ἄνθρωποι εἶναι προηγουμενῶς μαῦροι. Εἰς τὴν Ἀφρικὴν εἶναι ἐλέφαντες καὶ στρουθοκάμηλοι. Ὁ ἐλέφας εἶναι τὸ μεγαλῶτατον ἀπὸ τὰ χερσαῖα ζῶα, καὶ ἡ στρουθοκάμηλος τὸ μεγαλῶτατον ἀπὸ τὰ πτηνὰ. Δὲν ἐμπορεῖ μὲν νὰ πετάξῃ, ἀλλὰ τρέχει ἐγρήγορα ὅσον ὁ ἵππος. Τὰ αὐγά της εἶναι μεγάλα ὅσον ἡ κεφαλὴ παιδίου.

7. Ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἡ ὁποία εἶναι πόλις τῆς Ἀφρικῆς, μᾶς ἔρχονται σιτάριον, ὄσπρια, καὶ ἄλλα πράγματα.

Ἐρωτήσεις.

1. Τί θέλεις εἰρεῖν, ἂν ὑπάγῃς πρὸς ἀνατολὰς;

- Εἶναι ἡ Ἀσία μακρὴν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ;
 Τί χρειάζεται νὰ περάσῃς διὰ νὰ ὑπάγῃς εἰς τὴν Ἀσίαν ;
2. Εἶναι ἡ Ἀσία μικρὸς τόπος ἢ μεγάλος ;
 Εἶναι τόσοι ἄνθρωποι εἰς τὴν Ἀσίαν, ὅσοι εἰς ὅλον τὸν ἄλλον κόσμον ;
 Πῶς εἶναι οἱ ἄνθρωποι τῆς κατὰ τὸ χεῶμα ;
3. Ποῦ εὐρίσκεται ἡ Σμύρνη ;
 Ποίους ἀνθρώπους βλέπει τις ἐκεῖ ;
 Τί μᾶς φέρουν τὰ πλοῖα ἐκ τὴν Σμύρνης ;
4. Ποῖα πρᾶγματα μᾶς ἔρχονται ἀπὸ τὴν Ἀσίαν ;
 Ποῖα ζῶα εὐρίσκονται εἰς τὴν Ἀσίαν ;
5. Ποῦ εἶναι τοποθεμένη ἡ Ἀφρική ;
 Διὰ νὰ ὑπάγῃς εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ποίαν θάλασσαν χρειάζεται νὰ περάσῃς ;
6. Πῶς εἶναι κατὰ τὸ χεῶμα οἱ ἄνθρωποι τῆς Ἀφρικῆς ;
 Ποῖα ζῶα εἶναι εἰς τὴν Ἀφρικὴν ;
7. Ποῖα πρᾶγματα μᾶς ἔρχονται ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ;
 Ποῦ εἶναι ἡ Ἀλεξάνδρεια ;

ΜΑΘΗΜΑ ΕΝΝΑΤΟΝ.

ἈΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΝ
 ΤΟΥ ὈΜΙΑΗΤΟΥ.

1. Ἐγὼ ὑπῆγα καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Ἡ Ἀμερικὴ εἶναι τόπος μεγαλώτατος· κεῖται δὲ μακρὰν πρὸς δυσμᾶς, ἐκεῖ ὅπου ὁ ἥλιος φαίνεται νὰ δύῃ.

2. Μεγάλος τις ὠκεανὸς, τὸνομα δὲ Ἀτλαντικὸς ὠκεανὸς, χωρίζει τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν. Ἀνάγκη δὲ νὰ περάσῃ τις τὸν ὠκεανὸν τοῦτον, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Πολλάκις ἐταξείδευσα ἐγὼ ὑπεράνω αὐτοῦ.

3. Ἐξήκοντα ἡμέρας ὀλοκλήρους, κάποτε δὲ καὶ περισσοτέρας, πλέουν τὰ καράβια, διὰ νὰ

φθάσωσιν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Κάμμιαν φορὰν εἶναι πολὺ εὐάρεστον νὰ πλέη τις ἐπάνω εἰς τὸν ὠκεανόν. Ἄλλ' ὅταν φυσᾷ ὁ ἄνεμος σφοδρὸς, τὰ κύματα ἀφρίζουν, καὶ σηκώνονται ὑψηλὰ ὡσάν βουνά, καὶ κτυποῦν τὸ καράβιον ἀπὸ τὸ ἓν καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο πλευρὸν, καὶ τότε ἐπιθυμεῖ τις νὰ ἦτον εἰς τὴν ξηρὰν.

4. Πολλὰ καράβια χάνονται μέσα εἰς τὸν ὠκεανόν. Συντρίβονται ἐπὶ τὰ κύματα, καὶ ὅλοι των οἱ ἄνθρωποι ὑπάγουν κάτω, καὶ πνίγονται εἰς τὸ ἀλυγρὸν νερόν.

5. Διάφορα ἔθνη κατοικοῦν εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Τινὲς μὲν εἶναι λευκοὶ, ὡς οἱ Εὐρωπαῖοι· ἄλλοι δὲ μαῦροι, ὡς οἱ Ἀφρικανοί· καὶ ἄλλοι, οἱ παλαιόθεν κάτοικοι τῆς Ἀμερικῆς, εἶναι χαλκόχροοι.

6. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν εὐρίσκονται ὑψηλὰ βουνά, μεγάλοι ποταμοὶ, καὶ ἐκτεταμέναι λίμναι. Ἡ λίμνη εἶναι ὑδάτων συνάθροισμα, ἀπὸ ξηρὰν περικυκλωμένον.

Ἑρωτήσεις.

1. Εἶναι ἡ Ἀμερικὴ πλησίον ἢ μακρὰν ;
Κεῖται τάχα πρὸς δυσμὰς ἢ πρὸς ἀνατολάς ;
Πῶς εἶναι κατὰ τὸ μέγεθος ;
2. Ποῖον ὠκεανὸν ἀνάγκη νὰ περάσῃ τις, διὰ νὰ ὑπάγῃ ἀπὸ τὴν Εὐρώπην εἰς τὴν Ἀμερικὴν ;
3. Πόσου καιροῦ εἶναι τὸ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν Ἀμερικὴν ταξείδιον ;
Εἶναι πάντοτε εὐάρεστον νὰ πλέη τις εἰς τὸν ὠκεανόν ;
4. Τί συμβαίνει εἰς πολλὰ καράβια μέσα εἰς τὸν ὠκεανόν ;
5. Κατοικεῖται ἡ Ἀμερικὴ ἀπὸ ἓν ἢ ἀπὸ διάφορα ἔθνη ;
Πῶς εἶναι κατὰ τὸ χρῶμα ;
6. Τί ἔχεις νὰ εἴπῃς περὶ τῶν βουνῶν, τῶν ποταμῶν, καὶ τῶν λιμνῶν τῆς Ἀμερικῆς ;
Τί λέγεται λίμνη ;

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΝ ἩΜΙΣΦΑΙΡΙΟΝ

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ.—'ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΝ 'ΗΜΙΣΦΑΙΡΙΟΝ.

1. ΠΡΕΠΕΙ τώρα νὰ σὲ εἶπω περὶ γεωγραφικῶν πινάκων. Πίνακες γεωγραφικοὶ λέγονται, αἱ εἰκονογραφίαι ἧτοι παραστάσεις τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Παραστένουν δὲ τὸ σχῆμα ἡπείρων, νήσων, ὠκεανῶν, θαλασσῶν, λιμνῶν, ποταμῶν, κτλ. Ὅθεν πολλὰ δύναται τις νὰ μάθῃ ἀπὸ γεωγραφικοὺς πίνακας.

2. Ἴδου, βλέπεις ἐδῶ πίνακα τοῦ ἰδικοῦ μας μέρους τῆς γῆς, ἧτοι τοῦ ἡμίσεως κόσμου. Ἐν γυρίσει εἰς σελίδα 4, θέλεις ἰδεῖν, ὅτι τῆς ξηρᾶς τὸ σχῆμα εἶναι τὸ αὐτὸ εἰς τὸν πίνακα τοῦτον ὡς εἰς τὴν εἰκονογραφίαν. Τὸ μέρος τοῦτο τοῦ κόσμου ὀνομάζεται Ἀνατολικὸν Ἡμισφαίριον. Περικλείει δὲ, ὡς βλέπεις, τὴν Εὐρώπην, τὴν Ἀσίαν, τὴν Ἀφρικὴν, καὶ τὴν Νέαν Ὀλλανδίαν· ὡς καὶ τὸν Ἰνδικὸν Ὠκεανὸν, καὶ μέρος τοῦ Ἀτλαντικοῦ καὶ μέρος τοῦ Εἰρημικοῦ Ὠκεανοῦ.

3. Ἡ κορυφή πίνακος εἶναι πάντοτε ἄρκτος ἢ βορέας, τὸ κάτω αὐτοῦ μέρος μεσημβρία ἢ νότος, τὸ δεξιὸν ἀνατολή, τὸ ἀριστερὸν δύσις. Εἰς τὸν πίνακα βλέπεις διαφόρους γραμμὰς. Αἱ γραμμαὶ, ὅσαι ἀναβαίνουν καὶ καταβαίνουν, δείχνουν τὸ Μῆκος· μῆκος δὲ εἶναι ἀπόστασις, πρὸς ἀνατολὰς ἢ πρὸς δυσμὰς, ἀπὸ τὸ εἰς τὴν Ἀγγλίαν Γρηνοῦϊκον.

4. Αἱ γραμμαὶ, ὅσαι διασταυροῦν τὸν πίνακα, δείχνουν τὸ Πλάτος· πλάτος δὲ εἶναι ἀπόστασις, πρὸς ἄρκτον ἢ πρὸς μεσημβρίαν, ἀπὸ τὸν ἰσημερινόν. Ὁ ἰσημερινὸς εἶναι

γραμμῆ, συρμένη ἀνατολικά καὶ δυτικά περὶ τὸ μέσον τῆς γῆς, ἣ διαίρει τὴν γῆν εἰς τὸ βόρειον καὶ νότιον ἡμισφαίριον.

5. Ὅσοι τόποι εὐρίσκονται πρὸς ἄρκτον τοῦ ἰσημερινοῦ, λέγονται ὅτι εἶναι εἰς βόρειον πλάτος· ὅσοι δὲ τόποι εὐρίσκονται πρὸς μεσημβρίαν τοῦ ἰσημερινοῦ, λέγονται ὅτι εἶναι εἰς νότιον πλάτος. Περίπου ἐξήκοντα ἐννέα μίλια κάμουν ἓνα βαθμὸν ἢ μοῖραν πλάτους. Ὄθεν τόπος εἰς 10 βαθμοῦς βορείου πλάτους, εἶναι περίπου ἐξακόσια ἐνενηκόντα μίλια πρὸς ἄρκτον τοῦ ἰσημερινοῦ.

6. Ὁ βόρειος πόλος εἶναι τὸ βορεινότερον μέρος τῆς γῆς· ὁ νότιος δὲ πόλος εἶναι τὸ μεσημβρινώτατον.

Ἑρωτήσεις.

1. Τί εἶναι οἱ γεωγραφικοὶ πίνακες ;
Τί παραστήθουν ;
2. Τί περιλαμβάνει ὁ πίναξ τοῦ Ἀνατολικῦ Ἡμισφαιρίου ;
3. Τί μέρος τοῦ πίνακος εἶναι Ἄρκτος ; Ἀνατολή ; Δύσις ;
Μεσημβρία ;
Τί δείχνουν αἱ γραμμαὶ τοῦ πίνακος, ὅσοι ἀναξάνουν καὶ καταβαίνουν ;
Τί εἶναι τὸ μέκος ;
4. Τί δείχνουν αἱ γραμμαὶ, ὅσα διασταυροῦν τὸν πίνακα ;
Τί εἶναι τὸ πλάτος ;
Τί εἶναι ὁ ἰσημερινός ;
5. Ὅσοι τόποι εὐρίσκονται πρὸς ἄρκτον τοῦ ἰσημερινοῦ, εἰς ποῖον πλάτος λέγονται ὅτι εἶναι ;
Ἐάν τόπος τις εὐρίσκηται πρὸς μεσημβρίαν τοῦ ἰσημερινοῦ, εἰς ποῖον πλάτος λέγεται ὅτι εἶναι ;
Πόσα μίλια κάμουν ἓνα βαθμὸν ἢ μοῖραν πλάτους ;
Πόσον μακρὰν ἀπὸ τὸν ἰσημερινὸν εἶναι 10 μοῖραι βορείου πλάτους ;
6. Ποῖον εἶναι τὸ βορεινότερον μέρος τῆς γῆς ; Ποῖον τὸ μεσημβρινώτατον ;

ΜΑΘΗΜΑ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

ΘΕΛΩ τώρα σὲ προβάλειν ἐρωτήσεις τινὰς, τῶν ὁποίων τὰς ἀποκρίσεις δύνασαι νὰ εἴρῃς εἰς τὸν πίνακα τοῦ Ἀνατολικοῦ Ἡμισφαιρίου.

Ἐρωτήσεις.

Ὁ μαθητὴς πρέπει νὰ ἔχη ἐμπροσθέν του τὸν πίνακα, ὅταν ἀποκρίνεται.

- Εἶναι ἡ Εὐρώπη πρὸς ἄρκτον ἢ πρὸς μεσημέριαν τοῦ ἰσημερινοῦ ;
 Εἶναι ἡ Ἀσία πρὸς ἄρκτον ἢ πρὸς μεσημέριαν τοῦ ἰσημερινοῦ ;
 Εἶναι τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς Ἀφρικῆς πρὸς ἄρκτον ἢ πρὸς μεσημέριαν τοῦ ἰσημερινοῦ ;
 Πόθεν ἀπὸ τὴν Ἀσίαν εἶναι ἡ Εὐρώπη ;
 Πόθεν ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν ;
 Εἶναι ἡ Νέα Ὀλλανδία πρὸς ἀνατολὰς ἢ πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀφρικῆς ;
 Εἶναι ἡ Νέα Ὀλλανδία πρὸς ἄρκτον ἢ πρὸς νότον τοῦ ἰσημερινοῦ ;
 Ποῦ εἶναι ἡ νῆσος Μαδάγασκάρα ;
 Ἡ Ἰαπωνία ; Ἡ Φορμόζα ; Ἡ Νέα Γκινέα ; Ἡ Σουμάτρα ; Ἡ Βορνεώ ; Ἡ Βανδιεμένη Γῆ ; Ἡ Ἀγία Ἐλένη ;
 Ποῦ εἶναι τὸ Ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἐλπίδος ;
 Ποία θάλασσα διαιρεῖ τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν ;
 Ποῦ εἶναι ὁ Βόρειος Ὤκεανός ;
 Ποῖος ὠκεανός κεῖται πρὸς νότον τῆς Ἀσίας, καὶ μεταξύ τῆς Ἀφρικῆς καὶ Νέας Ὀλλανδίας ;
 Ποῖος ὠκεανός κεῖται πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀφρικῆς καὶ Εὐρώπης ;
 Ποῖος ὠκεανός κεῖται πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀσίας ;
 Ποῖος ἰσθμὸς συνδέει τὴν Ἀφρικὴν καὶ Ἀσίαν ;
 Ποῦ εἶναι τὰ Ἀλτάια ὄρη ;
 Ποῦ εἶναι τὰ Ἴμπαλέα ὄρη ;
 Ποῖος τόπος κεῖται σιμὰ τοῦ Βορείου πόλου ;
 Ποῖαι νῆσοι κεῖνται σιμὰ τοῦ ἰσημερινοῦ ;
 Ποῦ εἶναι ἡ Κίνα ;
 Μεταξὺ ποίων γραμμῶν πλάτους εἶναι ἡ νῆσος Φορμόζα ; Ἡ Νέα Γκινέα ; Ἡ Ἰάβα ; Αἱ Φιλιππιναι Νῆσοι ; Ἡ Ἀγία Ἐλένη ; Ἡ Βανδιεμένη Γῆ ;

Μεταξὺ ποίων γραμμῶν μήκους εἶναι ἡ νῆσος τῆς Ἀγίας Ἑλένης ;
 Ἡ Βανδιεμενὴ Γῆ ; Αἱ Φιλιππιναὶ Νῆσοι ;
 Ποία μήκους γραμμὴ διαπερνᾷ τὴν Ἰάβαν ; Τὴν Νέαν Γουϊνέαν ; Τὴν Σουμάτραν ;
 Πόθεν ἀπὸ τὴν Νέαν Ὀλλανδίαν εἶναι ἡ Ἀγία Ἑλένη ; Πόθεν ἀπὸ τὴν Φορμόζαν αἱ Φιλιππιναὶ Νῆσοι ; Πόθεν ἀπὸ τὴν Νέαν Γουϊνέαν ἡ Ἰαπωνία ; Πόθεν ἀπὸ τὴν Μεσόγειον Θάλασσαν τὸ Ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἑλπίδος ;
 Πόθεν ἀπὸ τὴν Ἰαπωνίαν εἶναι ἡ Μαδαγασκάρη ; Πόθεν ἀπὸ τὴν Εὐρώπην ἡ Νέα Ὀλλανδία ; Πόθεν ἀπὸ τὸν ἰσθμὸν τῆς Σιέζης ἡ Νέα Ὀλλανδία ; Πόθεν ἀπὸ τὸ Ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἑλπίδος ἡ Βανδιεμενὴ Γῆ ;

ΜΑΘΗΜΑ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΠΙΝΑΚΩΝ—ἈΚΟΛΟΥΓΪ Α.—ΔΥΤΙΚΟΝ
 ἩΜΙΣΦΑΙΡΙΟΝ.

1. Ἐδῶ βλέπεις πίνακα τῆ Δυτικῆ Ἡμισφαιρίου, ὅστις περιλαμβάνει τὴν ἡπειρον τῆς Ἀμερικῆς, καὶ μέρος τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ μέρος τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ.

2. Παρατηρεῖς εἰς τὸν πίνακα τοῦτον, ὡς καὶ εἰς τὸν πίνακα τοῦ Ἀνατολικοῦ Ἡμισφαιρίου, τὰς γραμμὰς τοῦ πλάτους καὶ μήκους, τὸν ἰσημερινὸν, καὶ τὸν βόρειον καὶ νότιον πόλον.

Θέλω τώρα σὲ προβάλειν τινὰς ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας εὐκόλα δύνασαι ν' ἀποκριθῆς, εἰν προσεκτικὰ θεωρήσης τὸν πίνακα τοῦ Δυτικοῦ Ἡμισφαιρίου.

Ἐρωτήσεις.

1. Τί περιλαμβάνει ὁ πίναξ τοῦ Δυτικοῦ Ἡμισφαιρίου ;
  2. Ποίας γραμμὰς παρατηρεῖς εἰς τὸν πίνακα τοῦ Δυτικοῦ Ἡμισφαιρίου ;
- Ποίαν ἡπειρον βλέπεις εἰς τὸν πίνακα τοῦτον ;

ΑΥΤΙΚΟΝ ΗΜΙΣΦΑΙΡΙΟΝ.

- Εἰς ποίας δύο μεγάλας μερίδας διαιρεῖται ἡ Ἀμερική ;
 Ποῖος ἰσθμὸς συνδέει τὴν Βόρειον μὲ τὴν Νότιον Ἀμερικήν ;
 Ποῦ εἶναι ὁ Μεξικανὸς Κόλπος ;
 Εἶναι αἱ Σανδοῦικαὶ Νῆσοι εἰς βόρειον ἢ εἰς νότιον πλάτος ;
 Εἶναι πρὸς ἀνατολὰς ἢ πρὸς δυσμὰς τῆς Βορείου Ἀμερικής ;
 Ποῦ εἶναι ὁ Βερίγγειος Πορθμὸς ;
 Ποῖους τόπους χωρίζει ὁ Βερίγγειος Πορθμὸς ;
 Ποία γραμμὴ ἔστι παράλληλος πλάτους διασταυροῦναι τὴν Νέαν Ζηλανδίαν ;
 Ποία γραμμὴ ἔστι μεσημερινὸς μήκους διαπερνᾷ τὴν αὐτήν ;
 Ποῦ εἶναι τὸ Κεράτιον Ἀκρωτήριο ;
 Ποῦ εἶναι ἡ νῆσος Νεαφενδλανδία ;
 Εὐρίσκονται αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι εἰς βόρειον ἢ εἰς νότιον πλάτος ;
 Εὐρίσκειται ἡ νῆσος Νέα Ζηλανδία εἰς βόρειον ἢ εἰς νότιον πλάτος ;
 Πόθεν ἀπὸ τὴν Νέαν Ζηλανδίαν εἶναι τὸ Κεράτιον Ἀκρωτήριο ;
 Πόθεν ἀπὸ τὸν Μεξικανὸν Κόλπον εἶναι αἱ Σανδοῦικαὶ Νῆσοι ;
 Πόθεν ἀπὸ τὴν Νεαφενδλανδίαν εἶναι τὸ Κεράτιον Ἀκρωτήριο ;
 Πόθεν ἀπὸ τὴν νῆσον τοῦ Ἰωάννου Φερνάνδου εἶναι αἱ Δυτικαὶ Ἰνδίαι ;

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΘΕΣΕΩΣ ΤΟΠΩΝ.

ΘΕΛΩ τώρα σὲ προβάλειν ἐρωτήσεις· ἂν δὲν ἐμπορῆς νὰ τὰς ἀποκριθῆς, πρέπει νὰ εὐχῆς κἀνένα νὰ σὲ διδάξῃ. Ἴσως οἱ γονεῖς σοι, ἢ τινὲς τῶν μικθῶν σου φίλων, ἢ ὁ διδάσκαλός σου, θέλουν σὲ κάμειν τὴν χάριν. Μὴν ἐντρέπεσαι τοτὲ νὰ μανθάνῃς ἀπ' ἄλλους ὅσα δὲν ἐξεύρεις.

Ἐρωτήσεις.

- Δείξ με τὸ δάκτυλόν σου πρὸς τὴν Δυτικὴν Ἠπειρον ;
 Ποῖος τόπος κεῖται βορειότερα, ἢ Εὐρώπη ἢ ἡ Νότιος Ἀμερική ;

Ποῖος κείται μεσημεριώτερα, ἡ Νέα Ὀλλανδία ἢ αἱ Ἰνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς ;

Εἶναι ἡ Νέα Ὀλλανδία πρὸς ἀνατολὰς ἢ πρὸς δυσμὰς τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον ἡμεῖς κατοικοῦμεν ;

Δείξε μὲ τὸ δάκτυλόν σου πρὸς τὴν Κίναν. Πρὸς τὴν Νέαν Ὀλλανδίαν. Πρὸς τὴν Ἀμερικὴν. Πρὸς τὴν Ἀφρικὴν. Πρὸς τὴν Ἀσίαν.

Ἄν ἤθελες νὰ ὑπάγῃς εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἤμποροῦσες νὰ ὑπάγῃς ὄλον διὰ ξηρὰς ; Ποῖον ὠκεανὸν ἔπρεπε νὰ περάσῃς ; Ἴθις-λις ὑπάγειν πρὸς δυσμὰς ἢ πρὸς ἀνατολὰς ;

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ ΔΙΑ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥΣ.

Ὁ γονεὺς ἢ ὁ διδάσκαλος χρεωστέϊ νὰ κάμῃ τὸν μαθητὴν νὰ καταλάβῃ τὰς ὁρὰς ἀποκρίσεις εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας. Ὅταν ὁ μαθητὴς δείχνῃ πρὸς τὴν Ἀμερικὴν ἢ τὴν Νέαν Ὀλλανδίαν, ὡς τὸν δοθῇ νὰ καταλάβῃ ὅτι εὐθεῖα γραμμὴ εἰς τοὺς τόπους αὐτοὺς ἤθελε περάσειν διὰ μέσου μέρους τῆς γῆς.

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ΠΙΝΑΞ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

1. Ἐδῶ βλέπεις πίνακα τῆς Εὐρώπης. Αἱ εἰς αὐτὸν γραμμαὶ, αἱ σχηματισμέναι ἀπὸ μικρὰς στιγμαῶς, σημαίνουσι τὰ ὄρια τῶν διαφόρων τόπων. Οἱ μικροὶ δὲ κύκλοι, οἱ ὡς τὸ γράμμα ο, δείχνουσι ποῦ εὐρίσκονται μεγάλαι πόλεις.

2. Τῆς Εὐρώπης οἱ κυριώτεροι τόποι, εἶναι ἡ Μεγάλη Βρετανία καὶ Ἰρλανδία, ἡ Γαλλία, ἡ Πορτογαλλία, ἡ Ἰσπανία, ἡ Ἰταλία, ἡ Ἑλβετία, ἡ Γερμανία, ἡ Ὀλλανδία, τὸ Βέλγιον, ἡ Αὐστροία, ἡ Πروسσία, ἡ Δανμαρκία, ἡ Σβεκία ἢτοι Σουηδία, ἡ Νορβηγία, ἡ Λαπωνία, ἡ Ρωσία, ἡ Τουρκία, καὶ ἡ Ἑλλάς. Ἡ Μεγάλη Βρετανία περιλαμβάνει τὴν Ἀγγλίαν καὶ Σκωτίαν.

ΕΥΡΩΠΗ.

3. Καθένας τῶν τόπων τούτων κατοικεῖται ἀπὸ ἔθνος διάφορον, καὶ καθὲν ἔθνος ἔχει ἰδίαν του κυβέρνησιν, ἰδίαν του γλῶσσαν, καὶ ἰδιά του ἔθιμα.

4. Τὰ κυριώτερα βουνὰ εἶναι αἱ Ἄλπεις, τὰ Πυρηναῖα, τὰ Ἀπένινα, ἔ τὰ Οὐράλια ὄρη.

5. Αἱ κυριώτεραι θάλασσαι εἶναι ἡ Μεσόγειος, ἡ Βαλτικὴ, καὶ ἡ Μαύρη θάλασσα.

6. Οἱ κυριώτεροι ποταμοὶ εἶναι ὁ Βόλγας, ὁ Ἄων, ὁ Διεπὴρ, ὁ Δούναβις ἢ τοι Δανούβιος, ὁ Ῥῆνος, ὁ Ῥοδανὸς, καὶ ὁ Ἄλβις.

7. Αἱ κυριώτεραι νῆσοι εἶναι ἡ Κύπρος, ἡ Κρήτη, ἡ Εὐβοία, ἡ Σικελία, ἡ Σαρδινία, καὶ ἡ Κόρσιχα εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν· ἡ Μεγάλῃ Βρετανία, ἡ Ἰρλανδία, καὶ Ἰσλανδία, εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν, καὶ ἡ Σπιτσεβεργένη καὶ Νέα Ζεμβλα, εἰς τὸν Παγωμένον Ὠκεανόν.

8. Αἱ κυριώτεραι πόλεις εἶναι τὸ Λονδῖνον, οἱ Παρίσιοι, ἡ Κωνσταντινούπολις, ἡ Βιέννα, τὸ Ἀμστελόδαμον, τὸ Βερολῖνον, ἡ Νεάπολις, ἡ Ῥώμη, ἡ Πετρούπολις, ἡ Μόσχα, τὸ Μάδριτον, ἡ Λισβὼν, ἡ Βέρνη, ἡ Στοκόλμη, καὶ ἡ Κοπενάγη.

Ἑρωτήσεις.

1. Τί σημαίνουν αἱ εἰς τὸν πίνακα γραμμαὶ, αἱ σχηματισμέναι ἀπὸ μικρὰς στιγμῆς ;
Τί δείχνουσι οἱ μικροὶ κύκλοι, οἱ ὡς τὸ γράμμα ο ;
2. Τίνες εἶναι οἱ κυριώτεροι τόποι ἢ χώραι τῆς Εὐρώπης ;
3. Καθεὶς τόπος κατοικεῖται ἀνάγε ἀπὸ τὸ αὐτὸ ἢ ἀπὸ διάφορον ἔθνος ;
Τί ἔχει καθὲν ἔθνος ἴδιον αὐτοῦ ;
4. Ποῖα εἶναι τὰ κυριώτερα βουνὰ τῆς Εὐρώπης ;
5. Ποῖαι εἶναι αἱ κυριώτεραι θάλασσαι ;
6. Οἱ κυριώτεροι ποταμοὶ ;
7. Αἱ κυριώτεραι νῆσοι ;
8. Αἱ κυριώτεραι πόλεις ;

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

ἘΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕἰΠΙ Τὸν Πίνακα.

Πῶς συνορεύει ἡ Εὐρώπη; Ἡ Μεγάλη Βρετανία; Ἡ Ἰρλανδία; Ἡ Γαλλία; Ἡ Πορτογαλλία; Ἡ Ἰσπανία; Ἡ Ἰταλία; Ἡ Ἑλλάς; Ἡ Τουρκία; Ἡ Ἄουστρια; Ἡ Γερμανία; Ἡ Πρωσία; Ἡ Ἑλβετία; Ἡ Ὀλλανδία; Ἡ Δανιμαρκία; Ἡ Σβεκία; Ἡ Νορβηγία; Ἡ Λαπωνία; Ἡ Ῥωσία;

Ποῦ εἶναι τὸ Μάδριτον; Ἡ Λισβών; Ἡ Ῥώμη; Οἱ Παρίσιοι; Τὸ Λονδῖνον; Ἡ Μόσχα; Τὸ Δούβλινον; Τὸ Ἐδιμβούργον; Τὸ Βερολῖνον; Ἡ Στοκόλμη; Ἡ Βεργένη; Ἡ Κωνσταντινούπολις; Ἡ Πετρούπολις;

Ποῦ εἶναι ὁ Βόλγας; Ποῦ χύνεται;

Ποῦ χύνεται ὁ Δῶν; Ὁ Δανούβιος;

Ποῦ εἶναι αἱ Ἄλπεις; Τὰ Οὐράλια Ὄρη;

Ποῦ εἶναι ἡ Ἑλλάς;

Ποῦ εἶναι ἡ Μεσόγειος Θάλασσα; Ἡ Μαύρη Θάλασσα; Τὸ Λιγαῖον Πέλαγος; Ἡ Βόρειος Θάλασσα; Ὁ Πορθμὸς τῆς Ἰβηραλτάρ; Ὁ Βισκαϊκὸς Κόλπος; Ἡ Βαλτικὴ Θάλασσα; Ἡ Λεικὴ Θάλασσα; Ὁ Ἀγγλικὸς Πορθμὸς; Ὁ Ἀδριατικὸς Κόλπος;

Ποῦ εἶναι ἡ Κόρσικα; Ἡ Σαρδινία; Ἡ Σικελία; Ἡ Κρήτη; Ἡ Εὐβοία; Ἡ Κύπρος; Ἡ Ἀγγλία; Ἡ Ἰρλανδία; Ἡ Ἰσλανδία;

Μεταξὺ ποίων μοιρῶν πλάτους εἶναι οἱ Παρίσιοι; Ἡ Μόσχα; Ἡ Ῥώμη; Ἡ Βιέννα; Ἡ Βεργένη; Ἡ Σικελία; Ἡ Ἰσλανδία; Ἡ Ἰρλανδία;

Μεταξὺ ποίων μοιρῶν μήκους εἶναι οἱ Παρίσιοι; Ἡ Μόσχα; Ἡ Βαρσαβία; Τὸ Μάδριτον; Ἡ Βεργένη; Ἡ Ἰρλανδία;

Πόθεν ἀπὸ τὴν Μόσχαν εἶναι τὸ Λονδῖνον; Πόθεν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν οἱ Παρίσιοι; Πόθεν ἀπὸ τὴν Ἰρλανδίαν ἢ Σικελία; Πόθεν ἀπὸ τὴν Βεργένην ἢ Ἰσλανδία;

Κλείσε τώρα τὸ βιβλίον σου, καὶ δεῖξε μὲ τὸ δάκτυλόν πρὸς τὸ Λονδῖνον. Τὼς Παρίσιους. Τὴν Ἰρλανδίαν. Τὴν Ἰσπανίαν.

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΕΥΡΩΠΗΣ.

1. Ἡ Εὐρώπη εἶναι περίπου 3300 μίλια μακρὰ, καὶ περιέχει ὡς 200 ἑκατομμύρια λαοῦ.

2. Ἡ Μεγάλη Βρετανία διαίρεται εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ Σκωτίαν. Ἡ Ἀγγλία εἶναι ὠραῖος τόπος, μὲ κάλλιστα γεφύρια, ὠραῖες δρόμους, ἀγροὺς καλλιεργημένους ἐξαίρετα, εὐμόρφους πόλεις, καὶ ὑπερφηάνους πύργους. Ἐχει

Ἀγγλοι.

δὲ καὶ πλῆθος ἐργοστασίων ἀξιολόγων, ὅπου κατασκευάζονται σχεδὸν παντὸς εἶδους πράγματα. Οἱ Ἀγγλοι εἶναι τὸ πλουσιώτατον ἔθνος τοῦ κόσμου· ἐνεργοῦν τὸ πλέον ἐκτεταμένον ἐμπόριον· καὶ εἶναι φωτισμένοι καὶ ἐλεύθεροι.

3. Ἡ Σκωτία εἶναι καὶ αὐτὴ τόπος ἀξιόλογος, κείμενος πρὸς ἄρκτον τῆς Ἀγγλίας. Εὐρίσκονται μὲν εἰς αὐτὴν πολλὰ βουνὰ, ἀλλ' εἶναι τόπος ὠραιότατος. Εἰς τὴν Σκωτίαν ὁ κοινὸς

λαδς εἶναι πλέον φωτισμένος καὶ πλέον ἐνάρετος παρά εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

4. Ἡ Ἰσλανδία εἶναι νῆσος, κειμένη πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀγγλίας. Οἱ Ἰσλανδοὶ εἶναι γενικῶς ἀμαθεῖς καὶ πτωχοί. Κυβερνῶνται δὲ ἀπὸ τῆς Ἀγγλίας τὴν διοίκησιν, καὶ λέγεται ὅτι πρὸ τοῦ νῦν ἐκυβερνήθησαν κακῶς.

Γαλλοί.

Ὀλλανδοί.

5. Ἡ Γαλλία εἶναι ὠραῖος τόπος, καὶ ἔχει μέγα πλῆθος ἀμπελώνων. Οἱ Γάλλοι εἶναι ἄνθρωποι πολὺ εὐθυμοὶ καὶ ὁμιλητικοί· ἐχθρεύονται δὲ καὶ μεγάλως τὴν τυραννίαν.

6. Ἡ Ὀλλανδία εἶναι χώρα ὁμαλωτάτη, καὶ μέγα μέρος αὐτῆς ἦτον ἓνα καιρὸν σκεπασμένον ἀπὸ τὴν θάλασσαν. Οἱ Ὀλλανδοὶ ἀγαποῦν ὑπέριετρα τὸν καπνόν.

7. Πρὸ ὀλίγου καιροῦ τὸ Βέλγιον ἦτον ἐνοικημένον μετὰ τὴν Ὀλλανδίαν· ἀλλὰ τώρα τὸ Βέλγιον εἶναι βασιλείον χωριστὸν, κυβερνῶμενον ἀπὸ τὸν βασιλέα Λεοπόλδον.

8. Ἡ Πορτογαλλία εἶναι μικρὸν βασίλειον,

ἀλλὰ γεννᾶ σταφύλια, πορτογάλλια, λεμόνια, ἔ
 ἄλλους καρπούς ὠραίους. Ἀπὸ τὴν Πορτογαλ-
 λίαν ἐκβαίνουν διάφορα εἶδη κρασίων. Οἱ κάτ-
 οικοὶ εἶναι εὐθυμοὶ, καὶ ἀγαποῦν νὰ χορεύωσι.
 Τώρα εἶναι ἀκαταστασία πολλὴ εἰς τὸν τόπον
 τοῦτον.

9. Ἡ Ἰσπανία εἶναι τόπος ὠραίος, ἀλλ' οἱ
 κάτοικοι δὲν εἶναι εὐτυχεῖς, ἐξ αἰτίας τῆς κακῆς
 των κυβερνήσεως. Πολλάκις συμβαίνουν εἰς
 τὴν Ἰσπανίαν σεισμοὶ, οἵτινες εἶναι φοβερότα-
 τοὶ, καὶ ἀφανίζουν πολλὰς κατοικίας ἔ
 πολλοὺς
 ἀνθρώπους. Λέγεται περὶ τῶν Ἰσπανῶν ὅτι
 εἶναι ἐκδικητικοί· ἀλλὰ τοῦτο, ὡς ἐγὼ πιστεύω,

Ἰσπανοί.

ἀληθεύει μόνον περὶ τινῶν, οἱ ὅποιοι κατοικοῦν
 εἰς τὰς μεγάλας πόλεις. Γενικῶς εἶναι ἀνθρω-
 ποι πολλὰ σωστοὶ, καὶ τόσον περίφημοι διὰ
 σοβαρότητα, ὅσον εἶναι οἱ Γάλλοι δι' εὐθυμίαν.

10. Ἡ Ἰταλία εἶναι τόπος ἐράσμιος, ἀλλ' οἱ
 κάτοικοι εἶναι πτωχοὶ ἔ
 δεισιδαίμονες. Ὑπερ-
 ἀγαποῦν δὲ τὴν μουσικὴν, καὶ τραγοῦδοῦν γλυ-
 κύτατα.

Ἴταλοί.

Τούρκοι.

11. Ἡ Τουρκία κατοικεῖται ἀπὸ Τούρκους, Ἕλληνας, Ἑβραίους, καὶ ὀλίγους τινὰς Ἀρμενίους. Πολλοὶ τόποι ὠραῖοι καὶ περίφημοι περιλαμβάνονται εἰς αὐτήν. Αὐθένται εἶναι οἱ Τούρκοι, οἵτινες ἤλθαν ἀπὸ τὴν Ἀσίαν εἰς τὴν Εὐρώπην πρὸ σχεδὸν τετρακοσίων χρόνων. Τῶν Τούρκων τὰ ἔθιμα διαφέρουν πολὺ ἀπὸ τὰ τῶν λοιπῶν Εὐρωπαϊῶν.

12. Κατὰ τὸ 1821 ἔτος ἐχωρίσθη ἡ Ἑλλάς ἀπὸ τὴν Τουρκίαν. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ φύσις ἔδωκε προτερήματα διάφορα. Εἶναι κάλλιστα τοποθεμένη δι' ἐμπόριον, καὶ ἡ γῆ της γεννᾶ πλουσιοπαρόχως πολλῶν εἰδῶν καρπῶν.

13. Ἡ Ἑλβετία κεῖται μεταξὺ τῶν Ἀλπεων. Ὁ τόπος μὲν εἶναι βουνώδης καὶ ἄγριος, ἀλλ' οἱ κάτοικοι αὐτοῦ ἀξιολογώτατοι. Οἱ Ἑλβετικοὶ εἶναι ἀπλοῖ, τίμιοι, καὶ εὐδαίμονες. Τεμπνὸν εἶναι νὰ ὁδοιπορῇ τις μεταξὺ τῶν ὀρέων τῆς Ἑλβετίας. Αἱ κορυφαὶ των εἶναι πάντοτε χιονοσκέπαστοι. Τὰ βαθέα λαγκάδια εἶναι πράσινα καὶ ὠραῖα. Ὁ λαὸς εἶναι εὐνοϊκὸς καὶ φιλόξενος.

Ἑλβέτιοι.

Ἀουστριακοί.

14. Οἱ ἄνθρωποι τῆς Γερμανίας, Ἀυστρίας, καὶ Πρωσσίας, ὁμοιάζουν ἕνα τὸν ἄλλον εἰς τὸν χαρακτήρα καὶ τὰ ἔθνη των. Γενικῶς εἶναι φιλόπονοι καὶ εὐτυχεῖς. Ἡ Πολωνία, ἦτοι Λεχία, τὴν ὁποίαν βλέπεις ἐπάνω εἰς τὸν πίνακα, ἦτο ποτὲ βασιλεῖον· ἀλλὰ τώρα καταπατεῖται ἀνηλεῶς ἀπὸ τὴν ὑπερήφανον Ῥωσίαν.

Πρωσσοί.

Πολωνοί.

Γερμανοί.

Λάπποι.

15. Ἡ Δανιμαρκία καὶ ἡ Σουηδία, ἢτοι Σβεκία, εἶναι τόποι ψυχροὶ, ἔχει ὄχι τόσον εὐάρεστοι, ὅσον ἄλλα τινὰ μέρη τῆς Εὐρώπης. Δὲν εἶναι δὲ οὔτε καρποφόροι· ἀλλ' οἱ κάτοικοι εἶναι εἰδήμονες ἔ γενικῶς εὐτυχεῖς. Τῆς Δανιμαρκίας οἱ ἄνθρωποι λέγονται Λάπποι.

Σουηδοί.

Νορβεγός.

16. Ἡ Νορβηγία εἶναι ψυχρότατος καὶ βουνώδης τόπος, καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτῆς ζωοτροφοῦνται προηγουμένως ἀπὸ τὸ κυνήγιον καὶ τὸ ὄψαρευμα. Πάμπολλαι ἄρκτοι εὐρίσκονται εἰς τὴν Νορβηγίαν, καὶ ἡ ζωγραφία, τὴν ὁποίαν βλέπεις, παραστῆναι Νορβηγὸν φνεύοντα μίαν ἄρκτον.

17. Ἡ Ῥωσία εἶναι μὲν χώρα πολὺ ἐκτεταμένη, ἀλλ' οὔτε ὠραία οὔτε καρποφόρος. Τῆς Ῥωσίας οἱ ἄνθρωποι εἶναι γενικῶς ἀμαθεῖς, καὶ μέγα μέρος αὐτῶν πτωχοὶ καὶ δυστυχεῖς. Πολλοὶ τοῦ κοινοῦ λαοῦ εἶναι ὀλίγον καλῆτεροι ἀπὸ ἀγοραστοὺς δούλους· τόσον εἶναι τυραννικὴ ἡ κυβέρνησις των!

18. Ἡ Λαπωνία εἶναι ὁ πλέον ἔρημος τόπος τῆς Εὐρώπης, κατοικούμενος ἀπὸ γένος ἀνθρώπων, οἵτινες περιφέρονται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, μὲ δέρματα ἐνδυμένοι. Ἴδου, βλέπεις ἐδῶ ζωγραφίαν Λαπονοῦ, ὅστις σύρεται ὑπεράνω τῆς χιόνος ἀπὸ τὸν Ῥένον. Πόσον ἐργήγορα φεύγει!

19. Περίφημος εἶναι ἡ νῆσος Ἰσλανδία διὰ ἡφαίστια ὄρη καὶ διὰ θερμὰς πηγὰς. Ἡ μεγίστη τῶν πηγῶν τούτων ἀναπέμπει βραστὸν νερὸν

κοινῶς μὲν εἰς 100, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς 200 ποδῶν ὕψος. Οἱ κάτοικοι πολλάκις ἐφαίνουν τὴν

τροφήν των εἰς τὰς πηγὰς ταύτας. Λέγεται ὅτι οἱ Ἰσλανδοὶ εἶναι πτωχοὶ μὲν, ἀλλ' εἰδήμονες καὶ ἐνάρετοι.

20. Εἰς τὴν Εὐρώπην, ὁ πλέον ἐκτεταμένος τόπος εἶναι ἡ Ῥωσία· πλουσιώτεροι καὶ ἐμπορικώτεροι εἶναι οἱ Ἄγγλοι· τὸ πλέον ὁμιλητικὸν ἔθνος εἶναι οἱ Γάλλοι· ὁ πλέον ψυχρὸς ἔς πτωχὸς τόπος εἶναι ἡ Λαπωνία· τὸ πλέον θερπνὸν κλίμα εἶναι τὸ τῆς Ἰταλίας· ἡ Ἐλβετία εἶναι τόπος ὁ πλέον βουνώδης· ἡ Ὀλλανδία ὁ πλέον ὀμαλός· ὁ πλέον περίφημος εἰς τὴν ἱστορίαν εἶναι ἡ Ἑλλάς.

Ἑρωτήσεις.

1. Πόσον μακρὰ εἶναι ἡ Εὐρώπη;
Πόσους κατοίκους περιέχει;
2. Εἰς ποίους τόπους διαιρεῖται ἡ νῆσος τῆς Μεγάλης Βρετανίας;
Περίγραψε τὴν Ἀγγλίαν.
3. Τί δύνασαι νὰ εἴπῃς περὶ τῆς Σκωτίας;
Ποῦ εἶναι πλέον φωτισμένος ὁ κοινὸς λαὸς, εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἢ εἰς τὴν Σκωτίαν;

4. Τί ἔχεις νὰ εἶπῃς περὶ τῆς Ἰρλανδίας ;
5. Τί περὶ τῆς Γαλλίας ;
6. Τί περὶ τῆς Ὀλλανδίας ;
7. Τί περὶ τοῦ Βελγίου ;
8. Περιγράψε τὴν Πορτογαλίαν.
9. Τί ἔχεις νὰ εἶπῃς περὶ τῆς Ἰσπανίας ;
10. Τί περὶ τῆς Ἰταλίας ;
11. Τί περὶ τῶν Τούρκων ;
Κατοικεῖται ἡ Τουρκία μόνον ἀπὸ Τούρκους ;
12. Τί ἔχεις νὰ εἶπῃς περὶ τῆς Ἑλλάδος ;
13. Τί περὶ τῆς Ἑλβετίας ;
14. Περὶ τῆς Γερμανίας, Ἀυστρίας, καὶ Προυσίας ; Τί περὶ τῆς Πολωνίας ;
15. Τί δύνασαι νὰ εἶπῃς περὶ τῆς Δανιμαρκίας καὶ Σουηδίας ;
16. Τί περὶ τῆς Νορβηγίας ;
17. Τί ἔχεις νὰ εἶπῃς περὶ τῆς Ῥωσίας ;
18. Τί περὶ τῆς Λαπωνίας ;
19. Διὰ τί εἶναι περίφημος ἡ Ἰσλανδία ;
20. Ποῖος εἶναι ὁ μεγαλῆτερος τόπος τῆς Εὐρώπης ; Τίνες εἶναι οἱ πλουσιώτεροι καὶ ἐμπορικώτεροι ; Ποῖον ἔθνος εἶναι τὸ πλέον ἑμιλητικόν ; Ποῖος εἶναι ὁ πλέον ψυχρὸς καὶ πτωχὸς τόπος ; Τίνος κλίμα εἶναι τὸ θερμότερον ; Ποῖος τόπος εἶναι ὁ πλέον βουνώδης ; Ποῖος ὁ πλέον ὄμαλός ; Ποῖος ὁ πλέον περίφημος εἰς τὴν ἱστορίαν ;

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

ἹΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

1. Ἀπὸ τὰς τρεῖς διαιρέσεις τῆς ἀνατολικῆς ἡπείρου ἡ Εὐρώπη εἶναι ἡ πλέον μικρὰ, ἀλλὰ διὰ πολλὰς αἰτίας εἶναι ἡ πλέον ἀξιόλογος.

2. Τῶν Εὐρώπης οἱ ἄνθρωποι εἶναι πλέον φωτισμένοι παρὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς· ἤγουν, εἶναι ἀναθραμμένοι καλύτερα, καὶ ἔχουν πλειοτέραν γνώσιν τῶν τεχνῶν ἐκείνων, ὅσαι χρησιμεύουν νὰ κάμνωσι τὸν βίον ἀναπαυμένον καὶ εὐδαίμονα.

3. Ἀπὸ τὴν γεωγραφίαν μανθάνομεν τὴν

σημερινήν κατάστασιν τόπων. Ἀπὸ δὲ τὴν ἱστορίαν εἰδοποιούμεθα: τί ἐσυνέβη τοπάλαι εἰς τοὺς τόπους αὐτούς.

4. Τῶν Ἑλλήνων ἡ ἱστορία ὑπάγει ὀπίσω χιλιάδας χρόνων, πολὺ πλεον μακρὰν παρὰ τὴν κἀνεὸς ἄλλου Εὐρωπαϊκοῦ ἔθνους. Εἶναι τώρα περίπου 3300 ἔτη, ἀφοῦ ἤλθεν ἀποικία τις ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἐκατοίκισε τὴν Ἑλλάδα. Οἱ ξένοι οὗτοι εὗρηκαν εἰς τὴν πα-

Ἀποικία ἐκ τῆς Αἴγυπτον κατοικίζουσα
τὴν Ἑλλάδα.

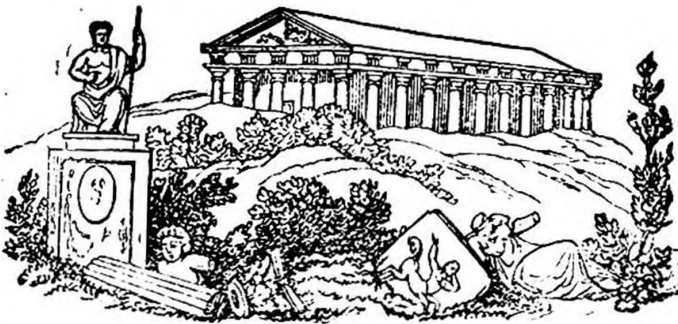
τρίδα μας λαὸν ἄγροικον καὶ βάρβαρον, οἵτινες ἐτρέφοντο ἀπὸ χόρτα καὶ ἀγρίης καρπούς, ἐκατοίκουν εἰς τὸν ἀνοικτὸν ἀέρα καὶ εἰς τῶν βράχων τὰς σχισμάς, καὶ ἔζων, κατὰ πάντα, ὡσὰν ἄγρια θηρία.

5. Ἀλλὰ, διδασκόμενοι ἀπὸ τοὺς Αἴγυπτίους, ἤρχισαν κατ' ὀλίγον νὰ πολιτίζωνται, καὶ, τέλος πάντων, ἔγιναν τὸ σοφώτατον καὶ τὸ πλέον ἐξελιγμένον ἔθνος τῆς ἀρχαίας τῆτος. Οἰκοδόμησαν πόλεις μεγαλοπρεπεῖς, καὶ ναοί,

Ῥώμη εἰς τὰς Ἀθήνας, πόλιν τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος.

τοὺς ὁποίους ἀνήγειραν διὰ τῆς θρησκείας
των τὰ τέλη, ἦσαν ὠραιότατοι ἔ λαμπρότατοι.

Εἰκονογραφία Ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Ναοῦ.

Τῶν ναῶν τούτων τὰ εἱρεῖπια σώζονται ἀκόμη,
καὶ πᾶς, δοτις τὰ βλέπει, ἐκπλήττεται καὶ
θαυμάζει.

6. Πολλοὶ μεγάλοι ἄνδρες ἐγεννήθησαν εἰς

τὴν Ἑλλάδα, ποιηταὶ, νομοθέται, στρατηγοὶ, ῥήτορες, ἱστορικοὶ, φιλόσοφοι. Κορυφαῖος τῶν ποιητῶν ὄλων ἐστάθη ὁ Ὅμηρος. Νομοθέται περιφημοὶ ἐχημάτισαν ὁ Λυκοῦργος καὶ ὁ Σόλων· περιδόξος στρατηγὸς ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος· ῥήτωρ δεινός, ὁ Δημοσθένης· ἱστορικοὶ, ὁ Ἡρόδοτος καὶ ὁ Θουκυδίδης· φιλόσοφοι, ὁ Σωκράτης, ὁ Πλάτων, ὁ Ἀριστοτέλης.

7. Προτιθέουσαι πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἦσαν αἱ Ἀθῆναι καὶ ἡ Σπάρτη. Κατὰ δυσταχίαν ὁμως, οἱ Σπαρτιᾶται δὲν ἐσιμῶνον μὲ τοὺς Ἀθηναίους, ἔπολεμοῦσαν μὲ αὐτοὺς συχνά. Οἱ πόλεμοι δὲ οὗτοι ἦσαν μεγάλων κακῶν πρόξενοι εἰς τὴν Ἑλλάδα.

8. Οἱ Ἕλληνας ἐλάτρευαν πολλοὺς θεοὺς καὶ θεάς. Πολλὰ δὲ ἀπὸ τὰς μυθολογούμενας πράξεις τῶν θεῶν τούτων ὠμοίαζαν τὰς πράξεις κακῶν ἀνδρῶν καὶ κακῶν γυναικῶν. Ὅθεν ἡ θρησκεία τῶν Ἑλλήνων, ὡς ὅλαι αἱ ψευδοθρησκείαι, δὲν ἦτον ἀρμοδία νὰ κάμνη τοὺς ἀνθρώπους ἐναρέτους· μάλιστα δὲ, ἔκαμνεν ὄλον τὸ ἐναντίον.

9. Ἀπὸ τὸ 500 ἕως εἰς τὸ 300 πρὸ Χριστοῦ, ἦσαν οἱ Ἕλληνας εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης. Τέλος πάντων ὁμως, ἐπειδὴ δὲν εἶχαν ὁμόνοιαν μεταξὺ των, καὶ ἐπειδὴ ἐφθάρησαν τὰ ἥθη των, ἔγιναν ἀδύνατοι, καὶ ὑπετάχθησαν ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους. Σχεδὸν 2000 ἔτη εἶναι τώρα ἀφοῦ τοῦτο ἐσυνέβη.

10. Ἐκτοτε ἡ Ἑλλάς ὑπέφερε τὰ πάνδεινα κακά. Εἰς τὸ 1453 ἐπῆραν οἱ Τούρκοι τὴν Κωνσταντινούπολιν, οἵτινες ἕως πρὸ μικροῦ ἐξουσίαζαν καὶ τὴν Ἑλλάδα. Ἐλπίζεται ὅτι οἱ Ἕλληνας ὁμονοήσωσι, ἔπιτύχωσι κυβερνησῆναι

πατρικὴν, θέλουν γένειν πολὺ εὐδαιμονέστεροι τῶν προγόνων των.

Θεμελίωσις τῆς Ἀρχαίας Ῥώμης.

11. Πρὸ περίπου 2600 ἐτῶν ἐθεμελιώθη εἰς τὴν Ἰταλίαν ἡ μεγαλόπολις Ῥώμη. Εἰς ὀλίγας δὲ ἑκατονταετηρίδας ἔγενεν ἔθνος κραταῖον, ἃ διὰ τῶν στρατηγῶν καὶ στρατευμάτων αὐτῆς ἐνίκησε σχεδὸν ὅλην τὴν Εὐρώπην, Ἀσίαν, καὶ Ἀφρικήν.

12. Ἀφοῦ ἠχμασεν ἡ Ῥωμαϊκὴ αὐτοκρατορία μὲ λαμπρότητα μεγάλην, ἐξαχρειώθη τέλος, καὶ ἔχασεν ὅλην αὐτῆς τὴν δύναμιν καὶ δόξαν. Αἱ πολλαὶ χῶραι καὶ τὰ πολλὰ ἔθνη, ὅσα εἶχεν ὑποδουλωμένα εἰς τὴν εὐρύχωρόν της ἐπικρατείαν, ἐχωρίσθησαν ἀπὸ αὐτῆν· καὶ πρὸ περίπου 1400 ἐτῶν, αὐτὴ ἡ πόλις Ῥώμη ἐπάρθη, καὶ σχεδὸν ἠφανίσθη, ἀπὸ ἀγρίους τινὰς ἀνθρώπους ἐκ τῆς βορειότερας Εὐρώπης. Ἰδοῦ, εἰς τὴν ἐξῆς σελίδα βλέπεις εἰκομογραφίαν, ἣτις παραστένει τὴν ἄλωσιν τῆς Ῥώμης.

13. Μετὰ τῆς Ῥώμης τὴν πτώσιν, ἐπλάκω-
σε τὴν οἰκουμένην σκοτεινότητος αἰὼν, καὶ διὰ
πολλὰς ἑκατονταετηρίδας ὄχι μόνον ἡ Εὐρώπη,
ἀλλὰ καὶ ὅλος ὁ λοιπὸς κόσμος εἰσείνεντο βυθι-
σμένος εἰς ἀμάθειαν, δεισιδαιμονίαν, καὶ δου-
λείαν. Οὗτοι ἦσαν δεινοὶ καὶ φοβεροὶ χρόνοι,
καὶ ἡ ἱστορία των ἀμνη περὶλυπον τοῦ ἀνα-
γνώστου τὴν καρδίαν.

14. Ὡς 500 ἔτη εἶναι τώρα, ἀφοῦ τῆς Εὐ-
ρώπης τὰ ἔθνη ἤρχισαν νὰ ὑψώνονται ἀπὸ τὴν
ἐξευτελισμένην ταύτην κατάστασιν. Ἐκτοτε
προχωροῦν ἀδιακόπως εἰς τὸ καλλήτερον, καὶ
καθημέραν αὐξάνουσι αἱ γνώσεις, καὶ πληθύνε-
ται μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἡ εὐδαιμονία ἐπάνω τῆς
γῆς.

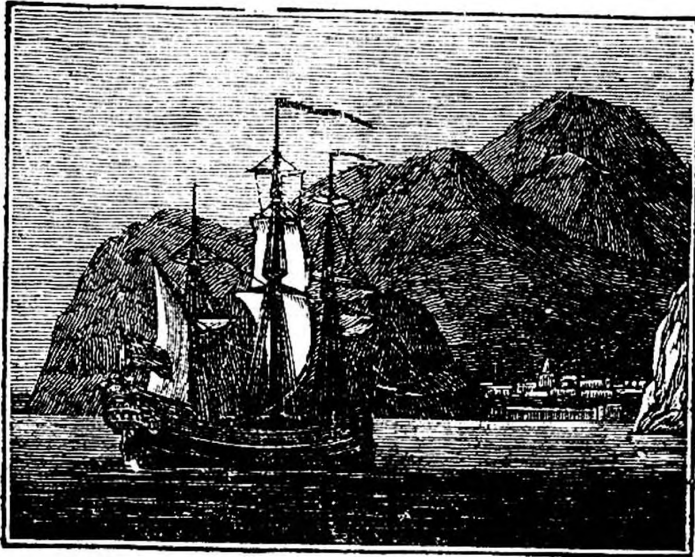
15. Δὲν εἶναι πολλοὶ χρόνοι, ἀφοῦ ἦτον εἰς
τὴν Εὐρώπην ἀνὴρ τις, τὸνομα Ναπολέον Βο-
ναπάρτης. Εἶχε νοῦν μέγαν, καὶ φιλοδοξίαν
ἔτι μεγαλητέραν. Ἐγένετο Ἀυτοκράτωρ τῆς Γαλ-
λίας, ἀλλ' ἠθέλε νὰ βασιλεύῃ ἐπάνω εἰς ὅλην
τὴν Εὐρώπην· ὅθεν ἐσύναξε στρατεύματα δυ-
νατὰ, καὶ ὑπῆγε κατὰ τῶν ἐθνῶν.

16. Πανταχοῦ εἰς τὴν Εὐρώπην, ἠκούετο ἡ

φωνή τῆς μάχης, καὶ τοῦ πολέμου ἢ κραυγῇ. Στρατεύματα ἀνδρῶν πεζῶν καὶ ἀνδρῶν ἐφίππων ἐστράτευαν εἰς πᾶν μέρος. Πολλάκις δὲ ἐσυναπαντῶντο, καὶ ἀκολουθοῦσεν αἱματοχυροῖα φοβερά.

17. Ὑστερον ἀπὸ εὐτυχίαν μεγάλην, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Βοναπάρτης ἐκυρίευσε μέγα μέρος τῆς Εὐρώπης, ἡ τύχη του ἄλλαξεν. Εἰς τὴν τρομερὰν μάχην τῆς Βατερλόουης ἐνικήθη, καὶ ἐδιώχθη ἀπὸ τὸν θρόνον τα. Πλοῖον Ἀγγλικὸν τὸν ὑπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον νῆσον τῆς Ἀγίας Ἐλένης, ὅπου ἀπέθανε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν.

Ἐδῶ βλέπεις εἰκονογραφίαν τοῦ πλοίου, τὸ ὁποῖον ὑπῆγε τὸν Βοναπάρτην εἰς τὴν Ἀγίαν Ἐλένην. Ἴδὲ πῶσον βραχώδης καὶ Ἰοφερός

τόπος εἶναι ἡ νῆσος τῆς Ἀγίας Ἐλένης. Εἰς τὸν ἔρημον τόπον τοῦτον ἐτάσθη ὁ Βοναπάρτης, καὶ ἐδῶ μένουσιν τὰ κόκκαλά του.

Ἑρωτήσεις.

1. Ἀπὸ τὰς τρεῖς διαιρέσεις τῆς ἀνατολικῆς ἡπείρου, ποία εἶναι ἡ μικροτέρα ;
Δέν εἶναι αὕτη ἡ πλέον ἀξιόλογος ;
2. Τί ἐνούοῦμεν λέγοντες, ὅτι οἱ ἄνθρωποι τῆς Εὐρώπης εἶναι πλέον φωτισμένοι παρὰ τοὺς ἀθρώπους τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικήs ;
3. Τί μανθάνομεν ἀπὸ τὴν γεωγραφίαν ;
Τί δὲ ἀπὸ τὴν ἱστορίαν ;
4. Τίνος Εὐρωπαϊκοῦ ἔθνους ἡ ἱστορία ὑπάγχι μακρότερα ὀπίσω ;
Πόσοι χρόνοι εἶναι τώρα ἀφοῦ ἤλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀποικία ἐκ τῆς Αἰγύπτου ;
Ποῖος ἦτον ὁ χαρακτήρ τῶν προτέρων κατοίκων ;
Κατὰ ποῖον τρίπον ἐξούσαν ;
5. Ποία μεταβολὴ ἐγένεν εἰς αὐτοὺς βαθμηδόν ;
Τί ἐφθασαν νὰ ἦναι τέλος πάντων ;
Τί ἔχεις νὰ εἴπῃς περὶ τῶν ναῶν των ;
6. Ἐγέννησεν ἡ Ἑλλάς μεγάλους ἀνδρας ; Ποῖον ποιητὴν ;
Ποῖους νομοθέτας ; Ποῖον στρατηγόν ; Ποῖον ῥήτορα ;
Ποῖους ἱστορικούς ; Ποῖους φιλοσόφους ;
7. Ποῖαι ἦσαν αἱ πρωτεύουσαι πόλεις τῆς Ἑλλάδος ;
Ἐσυμφωνούσαν μεταξὺ των αἱ δύο αὗται πόλεις ;
Τί ἐπροξένουν οἱ πόλεμοι ;
8. Ἐλάτρευαν οἱ Ἕλληνες ἓνα ἢ πολλοὺς θεοὺς ;
Ἦτον ἡ θρησκεία τῶν Ἑλλήνων ἀρμοδία νὰ κάμνη τοὺς ἀθρώπους ἐναρέτους ἢ ὄχι ;
9. Πότε ἦσαν οἱ Ἕλληνες εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης ;
Ποῖοι τοὺς ἐνίκησαν τέλος πάντων ;
Πόσοι χρόνοι εἶναι ἀφοῦ τοὺς ἐνίκησαν οἱ Ῥωμαῖοι ;
10. Τί ὑπέφερον ἔκτοτε ἡ Ἑλλάς ;
Πότε ἐκυριεύσαν οἱ Τοῦρκοι τὴν Κωνσταντινούπολιν ;
11. Πρὸ πόσων ἐτῶν ἐθεμελιώθη ἡ Ῥώμη ;
Τί ἐγένεν ἡ Ῥώμη εἰς ὀλίγας ἑκατονταετηρίδας ;
Τί ἔκαμεν ἡ Ῥώμη μετὰ τοὺς στρατηγοὺς καὶ τὰ στρατεύματά της ;
12. Τί ἐσυνέβη τέλος πάντων εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν ;
Ἐχωρίσθησαν ἀπ' αὐτὴν οἱ πολλοὶ τόποι καὶ τὰ πολλὰ ἔθνη, ὅσα εἶχεν ὑποδουλώσειν ;
Πόσος καιρὸς εἶναι ἀφοῦ ἡ Ῥώμη ἐπάρθη καὶ σχεδὸν ἀφανίσθη ;

- Ἀπὸ ποίους ἐπάρθη οὕτω ἡ Ῥώμη ;
13. Τί ἀκολούθησε τὴν πτώσιν τῆς Ῥώμης ;
Ποία ἦτο τοῦ κόσμου ἡ κατάστασις εἰς τὸ διάστημα τῶν σκοτεινῶν αἰώνων ;
14. Πόσος καιρὸς εἶναι ἀποῦ ἀρχίσεν ἡ Εὐρώπη νὰ ἀνακύπτῃ ἀπὸ τὴν σκοτεινὴν αὐτῆς κατάστασιν ;
Τί ἀκολούθησεν ἔκτοτε ;
15. Τίνος τόπου αὐτοκράτωρ ἦτον ὁ Βοναπάρτης ;
Ἦτον ἀξίως ἀνὴρ μεγάλου νοῦ καὶ μεγάλης φιλοδοξίας ;
Τί ἐπέθυμι ; Τί ἔκαμε ;
16. Τί ἦτον εἰς τὴν Εὐρώπην τὸν καιρὸν τοῦ Βοναπάρτου ;
17. Τί ἐδύνεθη εἰς τὸν Βοναπάρτην, ἀφοῦ ἀπέλαυσε μεγάλην εὐτυχίαν ;
Εἰς ποίαν μάχην ἐνικήθη ;
Ποῦ τὸν ὑπῆγαν ;
Ποῦ εἶναι ἡ Ἁγία Ἑλένη ;
Πότε ἀπέθανεν ὁ Βοναπάρτης ;

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

ΠΙΝΑΞ ΤΗΣ ἈΣΙΑΣ.

1. Ἐδῶ βλέπεις πίνακα τῆς Ἀσίας. Ἡ Ἀσία εἶναι τόπος εὐμεγέθης, περικλείουσα ἔθνη πολλὰ καὶ μέγα πλῆθος λαοῦ. Πλειότεροι ἄνθρωποι εὐρίσκονται εἰς αὐτὴν παρὰ εἰς ὅλα τὰλλα μέρη τοῦ κόσμου, ὡς σὲ ἐπροεῖπα.

2. Οἱ κυριώτεροι τόποι τῆς Ἀσίας εἶναι ἡ Ἀσιατικὴ Τουρκία, ἡ Ἀσιατικὴ Ῥωσία, ἡ Ἀραβία, ἡ Περσία, ἡ Ἀνεξάρτητος Ταρταρία, ἡ ἐντὸς τοῦ Γάγγου Ἰνδία, ἡ πέραν τοῦ Γάγγου Ἰνδία, περιλαμβάνουσα τὴν Βερμανικὴν Ἀυτοκρατορίαν καὶ τὴν Σιάμην, ἡ Κινικὴ Ἀυτοκρατορία, καὶ ἡ Ἰαπωνία.

3. Αἱ κυριώτεραι σειραὶ βουνῶν εἶναι τὰ Ἀλταΐα, τὰ Βελουρταγικά, τὰ Κινικά, καὶ τὰ Ἰμυαλέα. τὰ ὕστερα ταῦτα εἶναι τὰ πλέον

ВѢС.

ὑψωμένα εἰς τὸν κόσμον, καὶ εἶναι ὑπὲρ τὰ πέντε μίλια ὑψηλά.

4. Οἱ κυριώτεροι ποταμοὶ εἶναι ὁ Ἰνδὸς, ὁ Γάγγης, ὁ Εὐφράτης, ὁ Ὄβις, ὁ Γενέσειος, ὁ Λένας, ὁ Ἀμούριος, ὁ Χοαγκὸς, καὶ ὁ Κιαγκούης.

5. Αἱ πλέον ἀξιοσημεῖωτοι πόλεις εἶναι τὸ Πεκίνον, ἡ Καντὼν, ἡ Καλκουῦττα ἢτοι Καλέκοντον, ἡ Ἱερουσαλήμ, ἡ Σμύρνη, ἡ Ἰσπαχάνη, καὶ ἡ Μέκκα.

Ἑρωτήσεις.

1. Περίγραψε τὴν Ἀσίαν.
2. Τίνες εἶναι οἱ κυριώτεροι τόποι τῆς Ἀσίας;
3. Ποῖαι εἶναι αἱ κυριώτεραι σειραὶ βουνῶν;
4. Τίνες εἶναι οἱ κυριώτεροι ποταμοὶ;
5. Ποῖαι εἶναι αἱ πλέον ἀξιοσημεῖωτοι πόλεις;

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Ἑρωτήσεις ἐπὶ τὸν Πίνακα τῆς Ἀσίας.

Πῶς συνορεύει ἡ Ἀσία;

Πῶς συνορεύει ἡ Ἀσιατικὴ Τουρκία; Ἡ Ἀσιατικὴ Ῥωσία;
Ἡ Ἀραβία; Ἡ Περσία; Ἡ Ἀνεξάρτητος Ταρταρία;
Ἡ ἐντὸς τοῦ Γάγγου Ἰνδία; Ἡ πέραν τοῦ Γάγγου Ἰνδία;
Ἡ Κίνα;

Ποῦ εἶναι αἱ νῆσοι, αἱ συγκροτοῦσαι τὴν Ἰαπωνίαν;

Ποῦ εἶναι ἡ Κασπία Θάλασσα; Ἡ Ἐρυθρὰ Θάλασσα; Ἡ Κισρινὴ Θάλασσα; Ἡ Θάλασσα τοῦ Ὀχοτσίου; Ὁ Κόλπος τῆς Βεγγάλης; Ὁ Βαβυλωνδαπέλιος Πορθμὸς;
Ὁ Περσικὸς Κόλπος;

Ποῦ χόνεται ὁ Ἰνδὸς Ποταμὸς; Ὁ Γάγγης; Ὁ Κιαγκούης;
Ὁ Χοαγκός; Ὁ Ἀμούριος; Ὁ Τίγρις;

Ποῦ εἶναι ἡ Σουμάτρα; Ἡ Κεβλῶνη; Αἱ Φιλιππιναι Νῆσοι; Ἡ Βορνεώ; Ἡ Ἰάβα;

Ποῖα θάλασσα χωρίζει τὴν Ἀσίαν ἀπὸ τὴν Ἀφρικήν;

Μεταξὺ ποίων μοιρῶν πλάτους εἶναι τὸ Πεκίνον; Ἡ Ἱερουσαλήμ; Ἡ Κεβλῶνη; Ἡ Καλκουῦττα; Ἡ Τοβόλσκα;

Πόθεν ἀπὸ τὴν Βερμανικὴν Αὐτοκρατορίαν εἶναι αἱ Ἰαπωνικαὶ Νῆσοι ; Πόθεν ἀπὸ τὰς Φιλιππινὰς Νήσους ἡ Φορμόζα ; Πόθεν ἀπὸ τὴν Κασπίαν Θάλασσαν ἡ Βορνεώ ; Πόθεν ἀπὸ τὸ Πεκῖνον ἡ Ἱερουσαλήμ ;

Μεταξὺ ποίων βαθμῶν μήκους εἶναι ἡ Καντῶν ; Ἡ Κεϋλῶνη ; Ἡ Ἀραλίς Λίμνη ; Ἡ Καλκούττα ;

Τί εἶναι βορειότερα, ἡ Κωνσταντινούπολις ἢ ἡ Ἱερουσαλήμ ; Οἱ Παρίσιοι ἢ τὸ Πεκῖνον ; Ἐὸ Πεκῖνον ἢ τὸ Λουδῖνον ; Ἡ Βιέννα ἢ ἡ Κεϋλῶνη ;

Δείξε μὲ τὸ δάκτυλον πρὸς τὴν Κίναν. Πρὸς τὴν Ἀραβίαν. Τὴν Καμπσχάτκαν. Τὴν Κασπίαν Θάλασσαν. Τὴν Σουμάτραν.

ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ.

1. Ἡ Ἀσί' α, ὡς εἶπαμεν ἀνωτέρω, εἶναι χώρα πολὺ ἐκτεταμένη, καὶ πολλὰ μέρη αὐτῆς εἶναι ἄκρως πολυάνθρωπα. Κατὰ τὸ μᾶκρος εἶναι 7000 μίλια καὶ πλειότερα, καὶ τῶν κατοίκων τῆς ὀ ἀριθμὸς, ὡς πιστεύουν πολλοὶ, συμποσοῦται εἰς περίπου 500 ἑκατομμύρια !

2. Ἡ Ἀσιατικὴ Τερχία εἶναι τόπος ἄφραῖος, ἀλλὰ γεωργεῖται κακῶς. Εἰς αὐτὴν εἶναι ὁ Λίβανος, τὰ Ἀραράτ, τὸ Ἐρμῶν, καὶ τὸ Καρμήλιον ὄρος, ὅλα μνημονευόμενα εἰς τὰς Γραφάς· προσέτι οἱ ποταμοὶ Εὐφράτης καὶ Ἰορδάνης, οἵτινες παρομοίως μνημονεύονται εἰς τὰς Γραφάς. Οἱ κάτοικοι ὁμοιάζουν τοὺς κατοίκους τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας.

3. Ἡ Ἀσιατικὴ Ῥωσία εἶναι ὀμαλὸς μὲν, ἀλλὰ ψυχρὸς καὶ ἔρημος τόπος. Περικλείει τὴν Σιβηρίαν, ἣτις εἶναι χώρα εὐμεγέθης, πλὴν

Σιβήριοι.

Ἀραβες.

ὀλιγάνθρωπος. Οἱ Σιβήριοι ἀπολαμβάνουν ὀλίγας ἀπὸ τὰς ἀναπαύσεις, τὰς κοινὰς εἰς ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου.

Τρόπος τοῦ ὁδοιπορεῖν εἰς τὴν Σιβηρίαν.

Συνήθειαν ἔχει ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσίας νὰ φυγαδεύῃ εἰς τὴν Σιβηρίαν τοὺς ὅσοι δὲν τὸν ἀρέσκουν. Τόσον δὲ δυσάρεστα εἶναι ὁ τόπος, ὥστε φυγάδευσις εἰς τὴν Σιβηρίαν λογίζεται ποινὴ ἀυστηροτάτη.

4. Μέγα μέρος τῆς Ἀραβίας εἶναι ἄκαρπος, ἀμώδης ἔρημος. Τινὰ μέρη, ὅμως, εἶναι καρποφόρα. Ὅσοι ὁδοιποροῦν ἐκεῖ, περνοῦν τὰς ἐρημίας μὲ καμήλους. Οἱ Ἀραβες εἶναι σκληρὸς λαὸς, καὶ συχνότατα ληστεύουν τοὺς ὁδοιποροῦντας μεταξύ των. Ἐχουν ὠραίους ἵππους, καὶ τοὺς διοικοῦν μὲ μεγάλην ἐπιτηδειότητα. Περιφέρονται ἔνθεν κάκειθεν ὅλην τὴν τῆν ζωὴν, καὶ κατοικοῦν εἰς σπηγὰς καὶ ὄχι εἰς οἰκίας.

5. Ἡ Περσία ἔχει πάμπολλα βουνὰ καὶ ἀμώδεις ἐρήμους. Οἱ ἄνθρωποι τῆς εἶναι γενικῶς ἀμαθεῖς καὶ κακοήθεις. Μαργαριτάρια

Πέρσαι.

Τάρταροι.

καὶ ἀδάμαντες ἔρχονται ἀπὸ τὴν Περσίαν· προσέτι δὲ καὶ γυναικεῖαι ἐπωμίδες, (κοινῶς σάλια,) αἰτινες εἶναι πολύτιμοι καὶ ὠραῖαι.

6. Τῆς Ταρταρίας οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔχουν σταθερὰς πόλεις καὶ κατοικίας, ὡς ἡμεῖς, ἀλλὰ περιπλανῶνται μὲ τὰς ἀγέλας των ἀπὸ τόπον εἰς τόπον κατὰ ἀρέσκειαν. Τὸ κλίμα εἶναι τερπνόν, καὶ ἡ γῆ εὐκαρπος, ἀθλία ὅμως γεωργημένη.

Οἱ ἄνδρες εἶναι ἄγριοι καὶ πολεμικοὶ, ἔ ὑπεραγαποῦν τὸ κυνήγιον. Αἱ γυναῖκες ἔχουν φήμην ὅτι εἶναι ὠραῖαι. Διατρίβου δὲ εἰς σκηνάς, μεταφερόμενοι ἀπὸ καρποφόρον εἰς καρποφόρον τόπον, ὅσάκις ἡ χρεία τὸ καλῆ.

7. Ἡ ἐντὸς τοῦ Γάγγου Ἰνδία εἶναι χώρα ἐκτεταμένη· μέγα μέρος αὐτῆς ἐνικήθη ἀπὸ τὴν Μεγάλην Βρετανίαν, ἣτις ἀκόμη τὴν κυριεύει. Πολλοὶ Ἀγγλοὶ διατρίβουν εἰς τὸ Καλέκουτον, ἣτοι Καλκούπταν, εἰς τὴν Βομβαῖδα, ἣ τὸ Βομβάϊον, καὶ ἄλλας πόλεις Ἀγγλικὰς· ἀλλὰ τὸ μέγα πλήθος τοῦ λαοῦ εἶναι Ἰνδοὶ ἐντόπιοι.

Ἀναβάται τοῦ Ἐλέφαντος εἰς τὴν Ἰνδίαν.

8. Οἱ Ἰνδοὶ εἶναι λαὸς πολὺ παράξενος. Κατὰ τὸ χροῶμα εἶναι μελαγχρινοί. Διαιροῦνται δὲ εἰς τάξεις· καὶ οἱ μῖαξ τάξεως δὲν συγχωροῦνται νὰ συντρώγωσι με τοὺς ἄλλης τάξεως. Εἶναι ἀμαθέστατοι, ἔ κάποτε ῥίπτου τὰ παιδιά των εἰς τοὺς ποταμοὺς, καὶ τὰ ἀφίνουν νὰ πνίγωνται, φανταζόμενοι ὅτι τοῦτο εἶναι ἔργον θεάρεστον. Φιλᾶγαθοὶ τινὲς ἄνδρες, καλούμενοι ἀποστολοκῆρυκες, ἐστάλθησαν ἀπὸ

τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Ἀμερικὴν, νὰ διδάξωσι τοὺς Ἰνδοὺς τούτους τὸν Χριστιανισμόν.

9. Ἡ πέραν τοῦ Γάγγου Ἰνδία περιλαμβάνει διαφόρους τόπους· ὡς τὴν Βιρμανικὴν Ἀυτοκρατορίαν, τὴν Σιάμην, τὴν Μαλάκκαν, καὶ ἄλλους. Ἡ Βιρμανικὴ Ἀυτοκρατορία εἶναι ἐκτεταμένη, καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶναι ζωηροί, εὐδύμοι, καὶ εὐάρεστοι. Λέγεται ὅτι ὑπεραγαπᾷ τὴν ποίησιν καὶ τὴν μουσικὴν. Χριστιανοὶ ἀποστολοκήρυκες ἐστάλησαν καὶ μεταξὺ τῶν Βιρμανῶν.

Μαλαῖοι.

Κινέζος πωλὼν Σκυλαχία καὶ Ποντικούς διὰ πλακούντια.

10. Οἱ Σιαμαῖοι εἶναι πλέον φωτισμένοι καὶ παρὰ τοὺς Βιρμανοὺς. Οἱ ἄνθρωποι δὲ τῆς Μαλάκκας, λεγόμενοι Μαλαῖοι, εἶναι κακοί, σκληροί, καὶ ἄγριοι.

11. Ἡ Κινικὴ Ἀυτοκρατορία εἶναι πολὺ ἐκτεταμένη, καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶναι εἰς πολλὰ πράγματα παράξενοι. Τῆς Κίνας τὰ χωρία καὶ αἱ πόλεις εἶναι περιτριγυρισμένα ἀπὸ ὑψηλὰ τεῖχη, καὶ κἀνεὶς ἔξω ἀπὸ Κινέζους

δεν ἀφίεται νὰ ἐμβαίη εἰς αὐτά. Τῶν Κινέζων τὸ χρῶμα εἶναι χλωμοῦ, κιτρίνου χρώματος. Ξυρίζουν δὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς των, πλὴν ὀλίγων τινῶν εἰς τὸ ὀπισθεν μέρος, τὰς ὁποίας ἀφίουν νὰ κρέμονται κάτω τῆς ῥάχης. Αἱ γυναῖκες ἔχουν εἰς μεγίστην ὑπόληψιν τοὺς μικροὺς πόδας· ὄθεν φοροῦν στενὰ ξύλινα ὑποδήματα, ἢ τυλίγματα σφιγκτὰ, τὰ ὁποία κάμνουν τοὺς πόδας αὐτῶν τόσο μικροὺς, ὥστε μόλις δύνανται νὰ περιπατῶσι.

12. Τῆς Κίνας ἡ κυβέρνησις ἐκτείνεται ἐπάνω εἰς διαφόρους τόπους, σιμὰ τῆς κυρίως ὀνομαζομένης Κίνας. Ἡ Κορέα, ἡ Κινική Ταρταρία, καὶ ἡ Θιβετία, ὑπόκεινται εἰς τὴν Κίαν. Ἡ Κινική Ταρταρία εἶναι ὑψωμένος, ψυχρὸς τόπος. Περὶ τοῦ λαοῦ δὲν μᾶς εἶναι γνωστὰ πολλὰ, ἀλλ' ὁμοιάζουν τοὺς κατοίκους τῆς Ἀνεξαρτήτου Ταρταρίας.

13. Τῆς Θιβετίας οἱ κάτοικοι εἶναι ἀμαθεῖς καὶ ὀκνηροὶ, ἀλλὰ ἤμεροι καὶ εἰρηνικοί.

14. Οἱ Ἰάπωνες, ἢ ἄνθρωποι τῆς Ἰαπωνίας, οἵτινες κατοικοῦν εἰς συνάθροισμα νήσων πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ταρταρίας, εἶναι πολὺ παράξενοι· λέγεται ὅμως ὅτι εἶναι εἰδήμονες. Ὁ τόπος αὐτῶν πλετεῖ ἀπὸ χρυσίου, ἀργύριον, καὶ ἄλλα μέταλλα, καὶ ὑπερέχουν δὲ εἰς χειροτεχνήματα πολλὰ.

Ἀμαζιὸν διὰ τὰς Κυρίας
τῶν Ἰαπόνων.

Πόσον τερπνὸν εἶναι τῆς κυρίας ταύτης τὸ
μάξιον!

Ἑρωτήσεις.

1. Τί ἔχεις νὰ εἴπῃς περὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς Ἀσίας;
Πόσον εἶναι τὸ μῆκος τῆς;
Ποῖος λέγεται τῶν κατοίκων τῆς ὁ ἀριθμὸς;
2. Ποῖου εἴδους τόπος εἶναι ἡ Ἀσιατικὴ Τουρκία;
Ποῖα ὄρη εἶναι αὐτοῦ; Ποῖοι ποταμοί;
Τί ἔχεις νὰ εἴπῃς περὶ τοῦ λαοῦ;
3. Τί ἔχεις νὰ εἴπῃς περὶ τῆς Ἀσιατικῆς Ῥωσίας;
Περίγραψε τὴν Σιβηρίαν.
4. Τί λέγεται περὶ μεγάλου μέρους τῆς Ἀραβίας;
Τί λέγεται περὶ τοῦ κλίματος;
Πῶς διαπερνοῦν οἱ ἄνθρωποι τὰς ἐρήμους τῆς;
Ποῖος εἶναι ὁ χαρακτήρ τῶν Ἀράβων;
Τί λέγεται περὶ τῶν ἵππων τῶν;
Περνοῦν ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν εἰς ἓνα εἶδος;
5. Τί ἔχεις νὰ εἴπῃς περὶ τῆς Περσίας;
Ποῖος εἶναι ὁ χαρακτήρ τοῦ λαοῦ;
Τί φέρεται ἀπὸ τὴν Περσίαν;
6. Τί ἔχεις νὰ εἴπῃς περὶ τοῦ λαοῦ τῆς Ταρταρίας;
Τί περὶ τοῦ κλίματος;

- Τί περι τῶν ἀνδρῶν ; Τί περι τῶν γυναικῶν ;
 Πῶς εἶναι αἱ κατοικίαι τῶν ;
7. Τί ἔχεις νὰ εἴπῃς περι τῆς ἐντὸς τοῦ Γάγγου Ἰνδίας ;
 Ποῖον Εὐρωπαϊκὸν ἔθνος ἐνίκησε μέγα μέρος αὐτῆς ;
 Ποῖα πόλεις εἶναι ἡ Καλκούττα καὶ τὸ Βομβεῖον ;
8. Ποῖου εἶδους λαοὶ εἶναι οἱ Ἰνδοί ;
 Τί εἶναι τὸ χρῶμά τῶν ;
 Πῶς διαιροῦνται ;
 Τί δὲν συγχωροῦνται οἱ ἄνθρωποι μιᾶς τάξεως νὰ κάμωσι
 μετὰ τοὺς ἄλλης τάξεως ;
 Ποῖος εἶναι ὁ χαρακτῆρ τῶν Ἰνδῶν ;
 Τί κάμουν ἐνίοτε εἰς τὰ παιδιά τῶν ;
 Διατί πνίγουν ἐνίοτε τὰ παιδιά τῶν ;
 Ἀπὸ ποῖους εἰσὸς ἐστάλησαν ἀποστολοκήρυκες εἰς τοὺς
 Ἰνδοὺς ; Μὲ ποῖον τέλος ;
9. Τί περιλαμβάνει ἡ πέραν τοῦ Γάγγου Ἰνδία ;
 Τί λέγεται περι τῆς Βερμανικῆς Αὐτοκρατορίας ;
 Τί λέγεται ὅτι ἵπεξαγαποῦν οἱ ἄνθρωποι τῆς ;
 Ἐστάλησαν ἀποστολοκήρυκες εἰς τοὺς Βερμανοὺς ;
10. Τί λέγεται περι τῶν Σιαμαίων ;
 Τί περι τῶν Μαλαιῶν ;
11. Τί λέγεται περι τῆς Κινικῆς Αὐτοκρατορίας ;
 Τί λέγεται περι τῶν χωρίων καὶ πόλεων τῆς Κίνας ;
 Ποῖου χρώματος εἶναι τὸ δέρμα τῶν Κινέζων ;
 Πῶς ξυρίζουν τὰς κεφαλὰς τῶν ;
 Τί νομίζουν αἱ γυναῖκες περι μικρῶν ποδῶν ;
12. Ποῖοι εἶσοι ἵπόκεινται εἰς τὴν Κίνα ;
 Τί ἔχεις νὰ εἴπῃς περι τῆς Κινικῆς Ταρταρίας ;
13. Τί περι τῶν Θιβετανῶν ἤτοι κατοίκων τῆς Θιβετίας ;
14. Τί ἔχεις νὰ εἴπῃς περι τῶν Ἰαπόνων ;

 ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ἈΣΙΑΤΙΚΑΙ Νῆσοι.

1. Εἰς τὸ μεσημβρινὸν ἄκρον τῆς ἐντὸς τοῦ
 Γάγγου Ἰνδίας εἶναι μεγάλη τις νῆσος, τὸνομα
 Κεϋλώνη, ἀνήκεισα εἰς τὴν Ἀγγλίας. Χριστιανοὶ
 ἀποστολοκήρυκες προσηλάθουν, καὶ μετὰ καλῆν

ἐκβασιν, νὰ επιστρέψωσι τοὺς ἐντοπίους εἰς τὸν Χριστιανισμόν.

2. Εἰς τὸν Εἰρηγικὸν Ὠκεανὸν, μεταξύ τῆς Ἀμερικῆς ἔξ Ἀσίας, εἶναι μέγα πλῆθος νήσων, ἐκ τῶν ὁποίων τινὲς εἶναι μεγαλώταται, καὶ πολυανθρωπόταται.

3. Αἱ κορυφαῖαι τῶν νήσων τούτων εἶναι ἡ Σουμάτρα, ἡ Ἰάβα, ἡ Βορνεὸ, ἔξ συνάθροισμά τι καλούμενον αἱ Φιλιππιναι Νῆσοι. Αὗται εἶναι μεταξύ τῆς Νέας Ὀλλανδίας ἔξ τῆς Ἀσίας.

4. Ἐνδύσκονται δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ συναθροίσματα νήσων, διασκορπισμένων πανταχοῦ εἰς τὸν Εἰρηγικὸν Ὠκεανὸν, ὡς, αἱ Μολούκκαι, αἱ Φιλικαὶ Νῆσοι, αἱ Κοινωνικαὶ Νῆσοι, αἱ Σανδουϊκαὶ Νῆσοι, καὶ ἄλλαι πολλαί. Ὅλαι οὗτοι αἱ νῆσοι αὗται καλοῦνται ἐνίοτε τὰ Ἰνδονήσια.

5. Ἀπὸ τὴν Σουμάτραν μᾶς ἔρχεται πιπέρι· ἀπὸ τὴν Ἰάβαν μᾶς ἔρχεται καφές· ἀδάμαντες φέρονται ἀπὸ τὴν Βορνεὸ· ἀπὸ δὲ τὰς Μολούκκας λαμβάνομεν ἀρώματα.

Ἐντόπιοι τῶν Κοινωνικῶν Νήσων.

Ἐντόπιοι τῶν Σανδουϊκῶν Νήσων.

6. Ἀξιόλογοι μᾶς εἶναι αἱ Σανδουκαὶ Νῆσοι, ἐξ αἰτίας ἀποζολογηθῶν, οἱ ὅποιοι ἐξάλθησαν πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν νὰ διδάξωσι τοὺς ἐντοπίους τὸν Χριστιανισμόν. Καλλίστην ἔκβασιν ἔλαβαν οἱ ἀγῶνες τῶν ἀποζολογηθῶν τούτων.

Ἑρωτήσεις.

1. Ποῦ εἶναι ἡ Κεϋλώνη; Εἰς ποίους ἀνήκει; Τί γεννᾷ;
3. Ποῖαι εἶναι αἱ κορυφαῖαι τῶν Ἀσιατικῶν νήσων;
Ποῦ εἶναι ἡ Ἰάβια; Ἡ Σουμάτρα; Ἡ Βορνέω; Αἱ Φιλιππιναι Νῆσοι; Αἱ Μολούκκαι; Αἱ Φιλικαὶ Νῆσοι; Αἱ Κινωινικαὶ Νῆσοι; Αἱ Σανδουκαὶ Νῆσοι;
- Πῶς καλοῦνται ἐνίοτε ὅλαι ὁμοῦ αἱ νῆσοι αὗται;
5. Τί μᾶς ἔρχεται ἀπὸ τὴν Σουμάτραν; Τὴν Ἰάβαν; Τί φέρεται ἀπὸ τὴν Βορνέω; Τὰς Μολούκκας;
6. Διὰ τί εἶναι ἀξιόλογοι αἱ Σανδουκαὶ Νῆσοι;

ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἱστορία τῆς Ἀσίας.

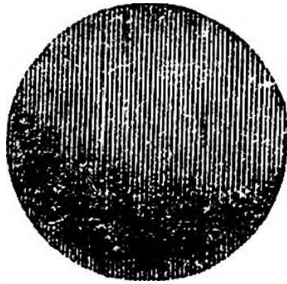
1. Τῆς Ἀσίας ἡ ἱστορία εἶναι ἀξιολογοτάτη. Τὰ κυριώτερα τῶν ὅσα μᾶς ἱστοροῦνται εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην ἐσυνέβησαν εἰς τὴν Ἀσίαν. Ὁ Παράδεισος τῆς Ἐδέμ, εἰς τὸν ὅποιον ἐβάλθησαν ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐά, ἦτον εἰς τὴν Ἀσίαν. Τὰ ὄρη Ἀραράτ, ὅπου ἀνεπαύθη τοῦ Νῶε ἡ Κιβωτός, εἶναι εἰς τὴν Ἀσίαν.

2. Ἡ ἐρημος, εἰς τὴν ὁποίαν ὠδοιποροῦσαν οἱ Ἰσραηλῖται 40 ἔτη· τὸ Σίναιον ὄρος, ὅπου ὁ Θεὸς ἐφάνη εἰς τὸν Μωϋσῆν· ἡ Ἱερουσαλήμ, ὅπου ἐπέτελεσεν ὁ Χριστὸς τὰ πλέον ἐπίσημά του θαύματα· ὅλα εἶναι εἰς τὴν Ἀσίαν.

3. Ἀδύνατον εἶναι, εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο βιβλίον, νὰ σὲ διηγηθῶ ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς

Ἀσίας. Ὀλίγα τινὰ μόνον δύναμαι νὰ σὲ εἶπω ἀφοῦ δὲ μεγαλύνῃς, πρέπει νὰ ἀναγνώσῃς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀσίας, τὴν ὁποίαν θέλεις εὐρεῖν καὶ εὐάρεστον καὶ διδακτικὴν.

4. Εἶναι τώρα σχεδὸν ἑξακισχίλιοι χρόνοι, ἀφοῦ ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὸν κόσμον τοῦτον, ἐπάνω τοῦ ὁποίου κατοικοῦμεν. Τὸν ἔκαμε

καὶ τὸν ἐτίναξεν εἰς τὸν ἄερα, καὶ ἀποτότε κινεῖται, ὁμοῦ μὲ τοὺς ἄλλους πλανήτας διὰ μέσου τῶν ὀφθαλμῶν.

5. Ὁ Θεὸς ἐπλασεν ἄνδρα καὶ γυναῖκα, τὸνομα Ἀδὰμ καὶ Ἐῦαν, καὶ τοὺς ἔβαλεν εἰς ὠραῖον τινὰ παράδεισον ἢ κῆπον εἰς τὴν Ἀσίαν· πιθανὸν ὅτι εἰς κἀνὲν μέρος τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας. Ἐδῶ τοὺς εἶπεν, ὅτι ἠδύναντο νὰ ζῶσι μὲ εἰρήνῃ καὶ εὐδαιμονίαν, ἀν ἤθελαν νὰ τὸν λατρεύωσι καὶ ὑπακούωσιν. Ἀλλὰ, κατὰ δυστυχίαν, ἐπροτίμησαν νὰ τὸν παρακούσωσι, καὶ διὰ τοῦτο ἐδιώχθησαν ἀπὸ τὸν ὠραῖον αὐτῶν παράδεισον, καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ ζῶσι τροφῶνται μὲ τὸν ἰδρωτὰ τοῦ προσώπου των.

6. Τὰ τέχνα καὶ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀδὰμ ἐκατοίκησαν τὴν γῆν, καὶ ἐξαιπλώθησαν εἰς διαφόρους χώρας. Ἐγέναν ἔπιτα κάκιστοι, καὶ ὁ Θεὸς ἔστειλε φοβερὸν τινὰ κατακλυσμὸν ὑδάτων ἐπάνω τῆς γῆς, καὶ τοὺς ἐπνίξεν ὅλους,

ἐκτός τοῦ Νῶε καὶ τῆς οἰκογενείας του, οἱ ὅποιοι ἐσώθησαν εἰς μέγαλον τι πλοῖον, τὸ νομα κιβωτόν.

7. Τοῦ Νῶε οἱ ἀπόγονοι ἐπληθύνθησαν, καὶ ὁ κόσμος μετ' ὀλίγον ἐγένετο ἐκ δευτέρου πολυάνθρωπος. Τινὲς μὲν ὑπῆγαν εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἀσίας, τινὲς ἦλθαν εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ ἄλλοι ἐκατοίκισαν τὴν Ἀφρικὴν. Κατὰ ποῖον δὲ κειρὸν ὑπῆγαν πρῶτον ἄνθρωποι εἰς τὴν Ἀμερικὴν, μᾶς εἶναι τῶν ἀδυνάτων γὰ εἶπωμεν.

Ἑρωτήσεις.

1. Ποῦ ἐσυνέβησαν τὰ κυριώτερα τῶν ὅσα μᾶς ἱστοροῦνται εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην;
Ποῦ ἦτον ὁ Παράδεισος τῆς Ἑδέμ; Τὰ ὄρη Ἀραράτ;
2. Ποῦ ἦτον ἡ ἐρημος, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ Ἰσραηλῖται ὠδοιποροῦσαν;
Τὸ Σίναϊον ὄρος; Ἡ Ἱερουσαλήμ;
3. Εἶναι τάχα ἀξιόλογος ἡ ἱστορία τῆς Ἀσίας;
4. Πόσος καιρὸς εἶναι ἀφ' οὗ ἐδημιουργήθη ὁ κόσμος;
5. Ποῦ ἔβαλεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὐάν;
6. Ποῖοι ἐκατοίκισαν τὴν γῆν τῆς Ἀσίας;
7. Ποῖοι ἐκατοίκισαν τὴν Ἀσίαν, Εὐρώπην, καὶ Ἀφρικὴν, μετὰ τὸν κατακλυσμὸν;

ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

ΑΚΟΛΟΥΘΪ Α ΤΗΣ ΊΣΤΟΡΙ ΑΣ ΤΗΣ ΑΪΪ ΑΣ.

Ο Καταλυσμός.

1. Ο ΚΑΤΑΚΑΛΥΣΜΟΣ ἐσυνέβη περίπου 1650 ἔτη ἀπὸ κτίσεως κόσμου· εἶναι δηλαδή τώρα 4000 ἐτῶν καὶ πλεονεκτή. Τῶν Ἰουδαίων ἡ ἱστορία, ἡ καταγραμμμένη εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, ἀρχίζει ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Νῶε, καὶ φθάνει ἕως τὴν γενέσιν τοῦ Σωτῆρός μας, ἡτις ἠκολούθησε πρὸ 1833 χρόνων.

2. Ἡ ἱστορία αὕτη εἶναι ὑπερβολῆ ἀξιόλογος, καὶ διόλου ἀληθινή. Εἰς τὴν παλαιὰν ἱστορίαν σχεδὸν ὅλων τῶν ἄλλων ἐθνῶν, εὐρίσκομεν ψεῦδη πάμπολλα· ἀλλ' εἰς τὴν ἁγίαν Βίβλον δὲν περιέχεται τίποτε ἄλλο παρὰ ἡ ἀλήθεια.

3. Ἡ ἱστορία τοῦ Ἰωσήφ καὶ τῶν ἀδελφῶν του· ἡ τοῦ Δαβὶδ, ὅστις ἐφόνευσε τὸν Γολιάθ· καὶ ἄλλα πολλὰ, εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην περιεχόμενα, εἶναι ἀξιολογώτατα· μέρος μὲν, διὰ τὴν παράδοξον φύσιν τῶν ἱστορουμένων συμβάντων· καὶ κατὰ μέρος, διὰ τὴν ὠραίαν

ἀπλότητα, με τὴν ὁποίαν οἱ θεόπνευστοι συγγραφεῖς τὰ διηγοῦνται.

4. Γενικὸν τι μάθημα διδασκόμεθα ἀπὸ τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, τοῦτο· ὅτι, εἰς τὸν παρόντα κόσμον, ὅσοι μὲν ὑπακούουν τὸν θεόν, εὐτυχοῦν· ὅσοι δὲ τὸν παρακούουν, δυστυχοῦν.

5. Ἐὰν με προσοχὴν ἀναγνώσῃς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, θέλεις εὑρεῖν ὅτι, ἐνόσω ἄτομόν τι, ἢ λαὸς, ἢ ἔθνος, ὑπήκουαν καὶ ἐλάτρευαν τὸν θεόν, ἦσαν εὐτυχεῖς. Ὅτε δὲ ἐξέκλιναν ἀπὸ τοὺς νόμους του, καὶ ἐγίνοντο κακοὶ καὶ παρήχοι, τότε ἐγίνοντο καὶ δυστυχεῖς.

6. Τὸ αὐτὸ ἀληθεύει καὶ τώρα. Ἐθνη πο-
νηρὰ καὶ λαοὶ κακοὶ δὲν ἀργεῖν νὰ δυσζητήσωσιν· ἐνῷ οἱ καλοὶ καὶ ἐνάρετοι γενικῶς ζοῦν με εἰρή-
νην. Τοῦτο, καθὼς ἡ Βίβλος μᾶς διδάσκει, ἐσυνέβαινεν εἰς τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ κόσμου· τοῦτο συμβαίνει τὴν σήμερον· καὶ τοῦτο θέλει, ἀναμφιβόλως, συμβαίνειν διαπάντα.

7. Ποτὲ ἂς μὴ λησιμονῶμεν ὅτι ὁ μέγας καὶ πανάγαθος θεός, ὅστις ἐδημιούργησε τὸν εὐμεγέθη τοῦτον κόσμον, καὶ ὅστις τὸν συντηρεῖ διὰ τῆς δυνάμεώς του· ὅστις μᾶς ἔκαμε, καὶ ὅστις μᾶς φυλάττει· μισεῖ μὲν τὴν κακίαν, ἀγαπᾷ δὲ τὴν ἀρετὴν· ὅτι παιδεύει τὴν σκληρότητα, τὴν ἀδικίαν, καὶ τὴν ψευδολογίαν· καὶ ὅτι ἀνταμείβει τοὺς φιλαλήθεις, τοὺς καλοὺς, τοὺς φιλόφρονας, τοὺς γλυκεῖς, καὶ τοὺς φιλοστόργους.

Ἑρωτήσεις.

1. Πόσος καιρὸς περίπου ἀπὸ κτίσεως κόσμου μέχρι τοῦ κατακλυσμοῦ;
2. Πόσος καιρὸς περίπου ἀφοῦ ἐσυνέβη ὁ κατακλυσμὸς;
3. Εἶναι ἡ ἱστορία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης διόλου ἀληθινή;

3. Ποῖα μέρη τῆς ἱστορίας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης δύνασαι νὰ ἀναφέρῃς ὡς ὠραῖα διὰ τὴν ἀπλότητα, μὲ τὴν ἰκοίαν οἱ θεόπνευστοι συγγραφεῖς τὰ διηγούνται;
4. Τί γενικὸν μάθημα διδασκόμεθα ἀπὸ τὴν Παλαιάν Διαθήκην;
5. Τί θέλεις εὐρεῖν, ἐὰν ἐξετάσῃς μὲ προσοχὴν τὴν Παλαιάν Διαθήκην;
6. Ἀληθεύει τὸ αὐτὸ τὴν σήμερον;
7. Τί πρέπει πάντοτε νὰ ἐνθυμώμεθα;

ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ἈΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΗΣ ἹΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ἈΣΙΑΣ.

1. Τὸ πλέον ἀξιόλογον συμβάν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀσίας εἶναι ἡ ἔλευσις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πρὸ 1833 ἐτῶν ἦλθεν ὁ Χριστὸς εἰς τὸν κόσμον. Ἐγεννήθη δὲ εἰς τὴν Παλαιστίνην, τὴν ὁποίαν ἐμπορεῖς νὰ ἴδῃς εἰς τὸν πίνακα τῆς Ἀσίας.

2. Ἄν εἶναι χοεῖα λεπτομερῶς νὰ σὲ διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τοιῶν νὰ εἶπω ὅτι τὴν ἀνέγνωσες εἰς τὴν Νέαν Διαθήκην. Πρὸ τοῦ αὐτοῦ νὰ εἴδῃ, ὁ κόσμος εἶχε καταστήσειν εἰς σχεδὸν ὀλοτελή ἄγνοιαν τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ. Ὅσον πλανημένοι

ἦσαν οἱ ἄνθρωποι, ὥστε ἡ ὑπερηφανία, ἡ ἐκδίκησις, ἡ σκληρότης, ἢ ἄλλαι πολλαὶ κακίαι, ἐκρίνοντο νόμιμοι καὶ ὀρθαί. Τὴν ταπεινοφροσύνην, τὴν εὐμένειαν, τὴν γλυκύτητα, τὴν ἀδικιῶν συγχώρησιν, καὶ τὴν ἀγάπην, οὔτε κανεῖς ἔπραττεν, οὔτε κανεῖς ἐνοοῦσε.

3. Τὸ παχὺ τοῦτο σκότος, τὸ συναγμένον ὑπεράνω εἰς τὰ πνεύματα τῶν ἀνθρώπων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς νὰ διασκεδάσῃ. Τοὺς ἐπαράστησε τὰς πλάνας τῶν· τοὺς ἔδειξε τὴν ἀσχημίαν τῶν διδασκαλιῶν τῶν· καὶ ἔβαλεν ἐμπρὸς εἰς αὐτοὺς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν θρησκείαν εἰς ὅλα τῶν τὰ κάλλη. Τοὺς ἀπεκάλυψε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὴν ἰσχυρὰν, ἀποφασιστικὴν, καὶ παντοτεινὴν αὐτοῦ ἐχθρὰν πρὸς τὴν κακίαν, καὶ τὴν ἀκλόνητον αὐτοῦ ἀγάπην τῆς ἀληθείας καὶ ἀγιωσύνης. Τοὺς εἶπε περὶ τῶν τιμωριῶν, αἰτινες ἀκολοῦθουν τὴν ἁμαρτίαν, καὶ περὶ τῆς εὐδαιμονίας, ἡ ὁποία συνοδεύει τὴν ἀρετὴν. Καὶ, τέλος, ἀπεκάλυψε, ὡς πρᾶγμα βέβαιον, ὅτι ἄλλη ζωὴ, καὶ ζωὴ ἀτελεύτητος, μέλλει ν' ἀκολοῦθήσῃ τὴν παρῶσαν.

4. "Ὅχι μόνον δὲ μὲ λόγους ἀπεκάλυψε εἰς τοὺς Ἰουδαίους ὁ Χριστὸς τὰς ἀρχὰς τῆς ἀρετῆς καὶ θρησκείας, ἀλλὰ ἢ μὲ τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ τὰς ἐπαράστησεν ἔτι λαμπρότερα. Ἦτο δὲν ἐστάθη βίος τόσον καθαρὸς ἢ ἀκηλίδωτος, ὅσον ὁ ἰδικὸς του. Μὲ ὄσσην ἀκρίβειαν καὶ ἂν τὸν ἐξετάσωμεν, εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ εὕρωμεν σφάλμα. Ἦτον ὁ φίλος τῶν πτωχῶν· ἰάτρειε τοὺς ἀρρώστους· ἕως δὲ καὶ ἐπεριεργάσθη τὰ παιδιά καὶ τὰ εὐλόγησεν· εἰς βραχυλογίαν, ἐξώδευσε τὴν ζωὴν του εἰς τὸ νὰ καλοποιῇ.

5. Ἀλλὰ, φεῦ! ἐδιώχθη καὶ ἐθανατώθη.

σκληρῶς! Ἀπέθανε νὰ κάμη ἱλασμόν διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων. Ἀπέθανε λύτρον διὰ ὅλους, ἡ τὸ αἷμά του καθαρίζει ἀπὸ πᾶσαν ἁμαρτίαν. Ἀπέθανεν ὁ δίκαιος διὰ τοὺς ἀδίκους. Εἰς τὰς ἀγωνίας ἐπιπόνου σταυρώσεως ἐσυγχώρησε τοὺς ἐχθροὺς του. Ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἀφῆκε τὰς διδασκαλίας καὶ τὸ παράδειγμά του εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ταῦτα ἐξηπλώθησαν εἰς μέγα μέρος τῆς οἰκουμένης· ὅπου δὲ ὑπῆγαν, ἔφεραν μαζῆ τῶν φῶς. Τὸ Εὐαγγέλιον δύναται νὰ συγκριθῇ μὲ ἥλιον, ὅστις ἀνατέλλει ἐπάνω εἰς κόσμον, πρὸ πολλοῦ ἐμπεριτυλιγμένον εἰς σκοτίαν. Ἡ νύξ φεύγει· τὰ φυτὰ βλαστάνουν· τὰ ἄνθη ἐκβαίνουσιν εὐθραλῆ· καὶ αὐτῆς τῆς ἐρήμου ἡ ὕψις γίνεται εἰρηνικὴ καὶ ὠραία.

6. Ποτὲ, ποτὲ, ἄς μὴ λησμονῶμεν μὲ τὸ πλεόν βαθὺ σέβας νὰ σεβώμεθα τὸ ὄνομα Ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ἐχορημάτισε τοιοῦτος εὐεργέτης τοῦ ἡμετέρου κόσμου. Δι' αὐτὸν εἶναι ὅτι δὲν εὐρισκόμεθα εἰς ζοφεράν τινὰ ἢ ἐρημον ἄγνοιαν τῶν ἐπιγῆς καθηκόντων μας, καὶ τῆς μετὰ θάνατον καταστάσεώς μας. "Ὅχι μόνον δὲ ἄς σεβώμεθα τὸ ὄνομά του, ἀλλὰ καὶ ἄς περιθάλλωμεν τὰ διδάγματα αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας μας, καὶ, ὅσον δύναμεθα, ἄς μιμώμεθα τὸν βίον του, καὶ ἄς ἀκολουθῶμεν τὸ παράδειγμά του.

Ἑρωτήσεις.

1. Ποῖον εἶναι τὸ πλεόν ἀξιόλογον συμβάν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀσίας;
Πόσος καιρὸς εἶναι ἀπὸ Χριστοῦ γενέσεως;
Ποῦ ἐγεννήθη ὁ Χριστός;
2. Εἰς τί εἶχε καταστήσειν ὁ κόσμος τὸν καιρὸν τῆς Χριστοῦ ἐλεύσεως;

3. Τί ἀπεκάλυψεν ὁ Χριστός ;
4. Πῶς ἀπεκάλυψεν ὁ Χριστός τὴν θρησκίαν του ἄλλως παρὰ μὲ λόγια ;
- Πῶς ἐξώδευσε τὴν ζωὴν του ;
5. Ἐδιώχθη καὶ ἐθανατώθη ;
6. Δὲν πρέπει νὰ σεβώμεθα τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ;
Δὲν πρέπει νὰ περιιάλωμεν τὰ διδάγματά του ;
Δὲν πρέπει νὰ μιμώμεθα τὸ παράδειγμα αὐτοῦ ;

ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Α ΚΟΛΟΥΘΙ Α ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙ ΑΣ ΤΗΣ ΑΣΙ ΑΣ.

1. Οἱ ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ ἐξήπλωσαν τὰ δόγματά του εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἀσίας, Ἀφρικῆς, καὶ Εὐρώπης. Καταρχὰς ἐφάνησαν πολλοὶ ἐχθροὶ τῆς νέας πίστεως, καὶ πλῆθος Χριστιανῶν ἐδιώχθησαν, ἔτινές δὲ τῶν ἀποστόλων καὶ πολλὰ χιλιάδες ἀπὸ τοὺς ὁπαδοὺς του ἐθανατώθησαν ἐξ αἰτίας τῆς θρησκείας των.

Ἐπιστροφή τοῦ Κωνσταντίνου εἰς τὸν Χριστιανισμὸν
διὰ ὄπτασις.

2. Τέλος πάντων, ὁ Κωνσταντῖνος, ἓνας τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων, ἐνηγκαλίσθη τὸν Χριστιανισμὸν, ἔτι ἀποτότε ἡ ἐξάπλωσις αὐτοῦ

ἦτο ταχεῖα. Ἐστερεώθη μονίμως, καὶ μὲ τὸν καιρὸν ἔγινεν ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς.

3. Ἡ θρησκεία ὁμοίως αὕτη διεφθάρη μετ' ὀλίγον, καὶ πονηροὶ ἄνθρωποι τὴν ἔκαμαν ὄργανον κακοῦ. Σύστημα τι ἀνεβλάστησεν ἐξ αὐτῆς, καλούμενον ἡ Ῥωμαϊκὴ Καθολικὴ θρησκεία. Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς θρησκείας ταύτης ἐβάλλθη ἀξιωματικὸς τις, τὸνομα ὁ Πάπας, ὅστις ἐδιὰ-τριβεν εἰς τὴν Ῥώμην, εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἐνομίζετο ἀπὸ ἀνθρώπων πολλοὺς ἀνίκανος νὰ πράξῃ ἢ νὰ συλλογισθῇ τίποτε κακόν.

4. Ὅτε ἀπέθνησκεν εἰς Πάπας, ἐδιωρίζετο ἄλλος εἰς τόπον αὐτοῦ· οὕτω δὲ, μετὰ πολλοὺς χρόνους, εἶχαν σταθῆν πολλοὶ Πάπαι, τινὲς ἐκ τῶν ὁποίων ἦσαν ἄνδρες κάκιστοι. Τοὺς ἐκυρίευσεν σφοδρὰ ἐπιθυμία νὰ ἀποκτήσωσι κοσμικὴν δύναμιν, καὶ μὲ τὸν καιρὸν ἔφθασαν νὰ ἦναι ὑπερηφανώτεροι, πλουσιώτεροι, καὶ δυνατώτεροι ἀπὸ βασιλεῖς καὶ αὐτοκράτορας. Ἡ δύναμις αὕτη ὅμως καὶ τὰ πλούτη εἶναι τώρα σχεδὸν διόλου χαμένα. Ὁ σημερινὸς Πάπας τῆς Ῥώμης δὲν εἶναι ἀνώτερος, κατὰ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δύναμιν, ἀπὸ πολλοὺς τῶν εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ Ἀσίαν μικρῶν ἡγεμόνων.

Ἑρωτήσεις.

1. Τί ἔκαμαν οἱ ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ;
Ἐφάνησαν καταρχὰς ἐχθροὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἢ ὄχι;
2. Ποῖος αὐτοκράτωρ ἔγινε τέλος πάντων Χριστιανός;
3. Δὲν ἐδιαφθάρη τέλος πάντων ὁ Χριστιανισμός;
Ποῖον σύστημα ἀνεβλάστησεν ἐξ αὐτοῦ;
Ποῖος ἦτον ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ῥωμαϊκῆς Καθολικῆς ἐκκλησίας;
Τί ἐφρονοῦσαν πολλοὶ περὶ τοῦ Πάπα

4. Ποῖος ἦτον, ὅμως, ὁ χαρακτήρ πολλῶν ἀπὸ τοῦ Πάπα ;
 Τί εἶχαν σφοδρὰν ἐπιθυμίαν ν' ἀποκησῶσι ;
 Δὲν ἦσαν τινὲς ἀπὸ τοῦ Πάπα πλουσιώτεροι καὶ δυνατώτεροι
 ἀπὸ βασιλεῖς καὶ αὐτοκράτορας ;
 Δὲν εἶναι τὴν ἰσχυρὰν ἐπίσημα χαμένην ἢ δύναμιν τοῦ Πάπα ;

ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

ἈΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΗΣ ἹΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΛΣΙΑΣ.

1. Περὶ ποῦ 600 ἐτη μετὰ Χριστόν, ἐφάνη ὁ Μωάμεθ εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἐγενήθη εἰς τὴν Μέκκαν, πόλιν σιμὰ τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, καὶ ἐπροσποιεῖτο ὅτι τὸν ἐνεπνεύσειν ὁ Θεὸς νὰ ἀποκαλύψῃ νέαν θρησκείαν εἰς τὸν κόσμον.

2. Ἐγραψε δὲ βιβλίον τι, ὀνομαζόμενον τὸ Κοράνιον, τὸ ὁποῖον ἐπειεῖχε τὴν προσποιετὴν ταύτην ἀποκάλυψιν. Τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι ἡ ἀγία Βίβλος τῶν Μωαμεθανῶν. Τὸ πιστεύειν ὡς ἡμεῖς τὰς ἱεράς Γραφάς, ἂν ᾖ ἀναμφιβόλως ἦναι διόλου ψευδές.

3. Ὁ Μωάμεθ εἶχε καταρχὰς ὀλίγους μόνον ὀπαδοὺς, καὶ ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ἀπὸ τοῦς

Ἡ διὰ Νυκτὸς Φυγὴ τοῦ Μωάμεθ.

ἐχθρούς του· οἱ μαθηταί του ὁμῶς ἠΰξαναν βαθμηδόν, ἕως ἃ, τέλος πάντων, μέγα μέρος τοῦ λαοῦ τῆς Ἀσίας ἐπροσκολλήθησαν εἰς αὐτόν. Ἐπολέμει δὲ κατὰ τῶν ὅσοι ἀμφίβαλλαν ἢ δὲν ἐπίστευαν τὸ βιβλίον του, ἔ μετ' ὀλίγον ἐνίκησε τὴν Ἀραβίαν ὅλην καὶ μέρος τῆς Συρίας.

4. Ἀπέθανε τέλος πάντων ὁ Μωάμεθ, 61 χρόνων τὴν ἡλικίαν· ἀλλ' οἱ διάδοχοι αὐτοῦ ἐξήπλωσαν τὰ δόγματά του, καὶ κατέστησαν τὴν θρησκείαν του εἰς μέγα μέρος τῆς Ἀσίας, καὶ εἰς μέρη τῆς Ἀφρικῆς καὶ Εὐρώπης. Τὴν σήμερον ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς διαφόρους τόπους Μωαμεθανῶν εἶναι πολὺ μέγας.

Ὁ Ξέρξης καὶ τὸ Στράτευμά του.

5. Ἡ Περσία ἦτον ἓνα καιρὸν βασιλεία περίπλουτος καὶ ἄκρως δυνατὴ, πολὺ πλέον παρ' ὅσον εἶναι τώρα. Ὁ Ξέρξης, ἓνας τῶν βασιλέων τῆς, ἦλθε τότε εἰς τὴν Ἑλλάδα μετ' ἰσχυρὸν στράτευμα, νὰ ὑποδουλώσῃ τοὺς προγόνους μας. Ὁ Ἕλληνας ἦσαν μὲν ὀλίγοι ἀλλὰ τόσην γενναιότητα ἔδειξαν, ὥστε ὁ Ξέρξης ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ὀπίσω εἰς τὴν πατρίδα του ἀπελπισμένος, λέγων ὅτι ἔθνος τόσον ἀνδρεῖον δὲν ἐμπορεῖ ποτὲ νὰ νικηθῇ.

6. Τῆς Κίνας ἡ ἱστορία, προσέτι, ἡ ὁποία ἐκτείνεται ὀπίσω πολλὰς ἑκατοντάδας χρόνων πρὸ Χριστοῦ, ἤθελεν εἶσθαι ἀξιόλογος, ἀλλὰ δὲν ἔχομεν καιρὸν νὰ προσεξώμεν εἰς αὐτὴν τώρα.

Ἑρωτήσεις.

1. Πόσον καιρὸν μετὰ Χριστὸν ἐφάνη ὁ Μωάμεθ ;
Ποῦ ἐγεννήθη ὁ Μωάμεθ ;
Τί ἐπροσποιεῖτο ;
2. Τί ἔγραψεν ὁ Μωάμεθ ;
Τίνες πιστεύουσιν τὸ Κοράνιον ὡς ἡμεῖς τὴν ἀγίαν Βίβλον ;
Εἶναι τὸ Κοράνιον ἀληθινόν ;
3. Τί ἔκαμεν ὁ Μωάμεθ εἰς τοὺς ἀμφιβάλλοντας ἢ ἀπιστοῦντας τὸ Κοράνιον ;
4. Πόσων χρόνων ἦτον ὁ Μωάμεθ, ὅτε ἀπέθανε ;
Τί ἔκαμαν οἱ διάδοχοί σου ;
Εἶναι τώρα πολυάριθμοι οἱ Μωαμεθανοί, ἤτοι εἰ πιστεύοντες τὸ Κοράνιον ;
5. Τί ἦτον ἓνα καιρὸν ἡ Περσία ;
Ποῖος βασιλεὺς τῆς Περσίας ἦλθε μετὰ πολυπληθὲς στράτευμα κατὰ τῆς Ἑλλάδος ;
Τί ἔκαμεν ὁ Ξέρξης καὶ τὸ στράτευμά σου ;
6. Πόσον μακρὰν ὀπίσω ἐκτείνεται ἡ ἱστορία τῆς Κίνας ;

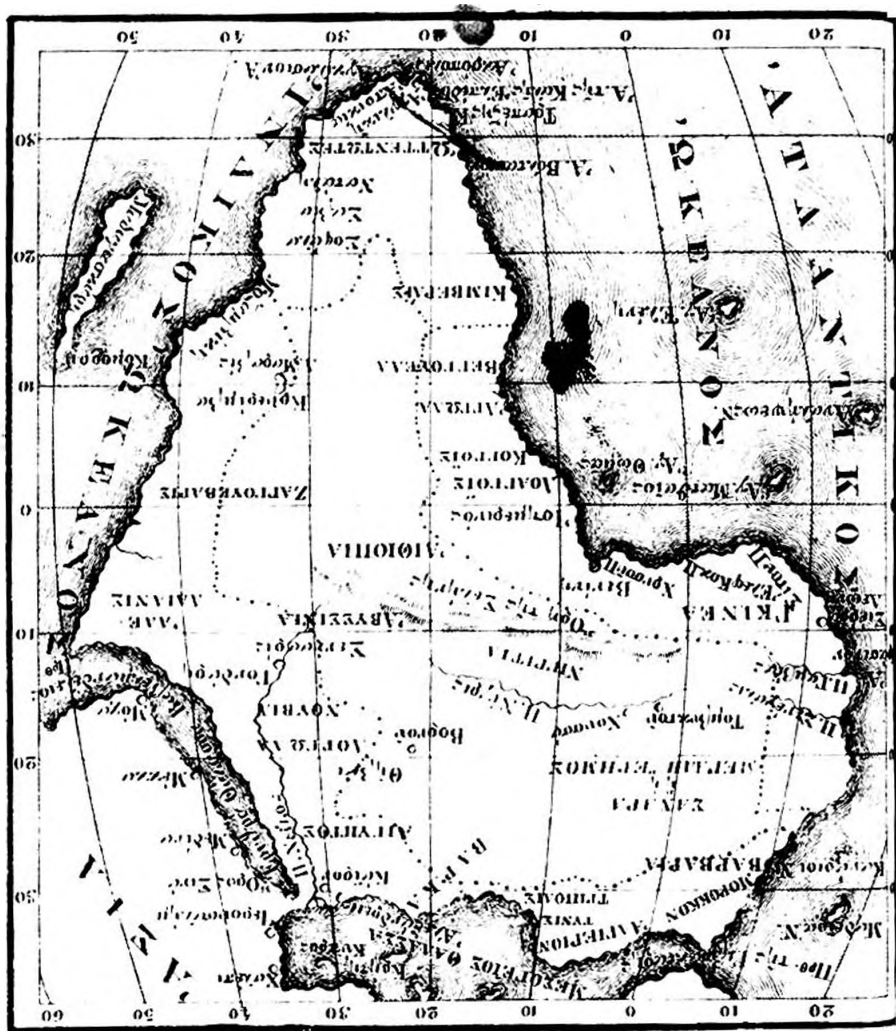
ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

ΠΙ'ΝΑΞ ΤΗΣ Α'ΦΡΙΚΗΣ.

1. Ἡ Ἀφρικὴ εἶναι τόπος μεγαλώτατος. Ἐνίοτε καλεῖται ἠπειρος· ἀλλὰ κυρίως εἶναι μεγάλη χερσόνησος, ἐνωμένη μετὰ τὴν Ἀνατολικὴν ἠπειρον διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Σουέζης. Μέγα μέρος αὐτῆς μᾶς εἶναι ἀγνωστον, καὶ πολλὰ τῆς μέρη κατοικοῦνται ἀπὸ ἀμαθεῖς καὶ ἀδυνάτους ἀνθρώπους.

2. Τινὲς τῶν κυριωτέρων τόπων τῆς Ἀφρικῆς

ΚΡΗΤΗ

εἶναι ἡ Βαρβαρία, ἡ Αἴγυπτος, ἡ Ἀβυσσινία, ἡ Γουινέα, ἡ Κογγοῖς, ἡ Ὀττεντωτικὴ χώρα, καὶ ἡ Ἀγγλικὴ Ἀποικία τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος.

3. Αἱ κυριώτεραι σειραὶ βουνῶν εἶναι ὁ Ἄτλας, καὶ τὰ ὄρη τῆς Σελήνης.

4. Οἱ κυριώτεροι ποταμοὶ εἶναι ὁ Νίγηρ, ὁ Νεῖλος, ὁ Κόγγος, ὁ Γαμβίας, ὁ Σενέγαλις, καὶ τὸ Μεγαλοπόταμον.

5. Αἱ κυριώτεραι θάλασσαι εἶναι ἡ Ἐρυθρὰ Θάλασσα καὶ ἡ Μεσόγειος.

6. Πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος τῆς Ἀφρικῆς εἶναι ἐνυπόχωρος τις ἔρημος, καλουμένη Σαχάρα.

7. Αἱ κυριώτεραι πόλεις εἶναι, τὸ Κάϊρον, ἡ Ἀλεξάνδρεια, τὸ Ἀλγέριον, τὸ Μαρόκκον, ἡ Τύνις, κοινῶς Τένεζι, ἡ Τρίπολις, ἡ Ἀκρόπολις, καὶ ἡ Τομβυκτοῦ.

Ἑρωτήσεις.

1. Περιέγραψε τὴν Ἀφρικὴν.
2. Ἀνάφερε τινὰς πᾶν κυριωτέρων τόπων τῆς Ἀφρικῆς.
3. Ποῖαι εἶναι αἱ κυριώτεραι σειραὶ βουνῶν;
4. Τίνες εἶναι οἱ κυριώτεροι ποταμοὶ;
5. Τίνες εἶναι αἱ κυριώτεραι θάλασσαι;
6. Ποία ἔρημος εἶναι εἰς τὸ δυτικὸν μέρος τῆς Ἀφρικῆς;
7. Ποῖαι εἶναι αἱ κυριώτεραι πόλεις;

ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

Ἑρωτήσεις ἐπὶ τὸν Πίνακα.

Πῶς συνορεύει ἡ Ἀφρικὴ;
 Εἰς τί μέρος τῆς Ἀφρικῆς εἶναι ἡ Βαρβαρία; Ἡ Γουινέα;
 Ἡ Κογγοῖς; Ἡ Ἀβυσσινία; Ἡ Αἴγυπτος; Ἡ
 Μαρόκκον; Ἡ Βάρκα; Ἡ Ὀττεντωτικὴ χώρα; Ἡ

- Τύνις; Ἡ Ἀγγύλα; Ἡ Ἀδέλ; Ἡ Αἰανίς;*
 Ἡ Μοζαμβίκη; Ἡ Τρίπολις; Ἡ Αἰθιοπία; Ἡ
 Βεγγουέλα; Ἡ Σοφάλα;
- Ποῦ χύνεται ὁ ποταμὸς Σενέγαλις; Ὁ Νεῖλος; Ὁ Γαμβίας;
- Ποῦ χύνεται ὁ Νίγηρις;
- ἈΠΟΚΡΙΣΙΣ.** Ἄγνωστον εἶναι ποῦ χύνεται, διὰ τὰς ὀλίγας
 μας εἰδήσεις περὶ τῶν ἐνδοτέρων τῆς Ἀφρικῆς. Τρέχει ἐξ
 ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς, καὶ πιθανὸν ὅτι χάνεται εἰς μεγάλην
 σινὰ ἀμμόδη ἐρημον.
- Κατὰ ποίαν διεύθυνσιν τρέχει ὁ Νεῖλος; Ὁ Σενέγαλις; Ὁ
 Γαμβίας;
- Πατὰ ποίαν διεύθυνσιν ἀπὸ τῆν Αἴγυπτον εἶναι τὸ Ἀκρωτήριον
 τῆς Καλῆς Ἑλπίδος; Ἀπὸ τῆν Βάρκαν ἢ Κογγοίς;
 Ἀπὸ τῆν Σαχάραν ἢ Ἐρυθρὰ Θάλασσαν; Ἀπὸ τῆν
 Μαδαγασκάραν ὁ Πορθμὸς τῆς Γιβραλτάρ; Ἀπὸ τὸ
 Κάϊρον ἢ Ἀγία Ἑλένη; Ἀπὸ τῆν Ἱερουσαλὴμ τὸ Κάϊρον;
- Ποῦ εἶναι ἡ Νῆσος Μαδεῖρα; Ἡ τοῦ Ἁγίου Μασθαίου; Ἡ
 τῆς Ἀναλήψεως; Αἱ Κανάριοι Νῆσοι; Ἡ τοῦ Ἁγίου
 Θωμᾶ; Ἡ Κρήτη; Ἡ Κύπρος;
- Ποῦ εἶναι ἡ Σιέρρα Λεώνη; Ἡ Σίτου Παραλία; Ἡ Χρυσοῦ
 Παραλία; Ἡ Ἐλεφαντίνου Κοκκάλου Παραλία;
- Μεταξὺ ποίων μοιρῶν πλάτους εἶναι τὸ Κάϊρον; Ἡ Τύνις;
 Ἡ Κογγοίς; Τὸ Ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἑλπίδος; Ἡ
 Βάρκα; Τὸ Μαρόκκον;
- Μεταξὺ ποίων μοιρῶν μήκους εἶναι ἡ Ἀγία Ἑλένη; Ἡ εἰς τὸ
 Ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἑλπίδος Ἀγγλικὴ ἀποικία; Ἡ
 Αἴγυπτος; Ἡ Μαδεῖρα; Ὁ Ἅγιος Θωμᾶς; Ἡ
 Μαδαγασκάρα; Ἡ Τύνις;
- Δεῖξε μὲ τὸ δάκτυλον πρὸς τῆν Ἀφρικὴν. Τί εἶναι βορεινότερα,
 τὸ Κάϊρον ἢ ἡ Κωνσταντινούπολις; Ἡ Ἑλλάς ἢ ἡ
 Αἴγυπτος;
- Τί εἶναι ἀνατολικώτερα, ἡ Αἴγυπτος ἢ ἡ Ἀγγλία; Τὸ
 Μαρόκκον ἢ ἡ Ἰταλία;

* Εἰς τὸν πίνακα αἱ δύο αὗται λέξεις γράφονται ὁμοῦ, Ἀ δ ε -
 λ α ι α ν ῖ ς· ἔπρεπε νὰ ᾖναι χωρισμέναι, Ἀδὲλ ὑπεράνω, καὶ
 Αἰανίς ὑποκάτω.

ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΑΦΡΙΚΗΣ.

1. Τῆς Ἀφρικῆς τὸ μῆκος εἶναι ὡς 5000 μίλια, καὶ τὸ μεγαλῆτερον αὐτῆς πλάτος 4500 μίλια. Δύσκολον εἶναι νὰ εἴπη τις πόσους κατοίκους περιέχει. Πολυμαθεῖς τινὲς ἄνδρες ὑποθέτουν τὸν ἀριθμὸν, ὅτι εἶναι περίπου 35 ἑκατομμύρια· ἀλλὰ πιθανὸν ὅτι ὁ ἀριθμὸς εἶναι πολὺ μεγαλῆτερος.

2. Τῆς Ἀφρικῆς τὰ ἐνδότερα μᾶς εἶναι ὀλίγον γνωστά. Διάφοροι περιηγηταὶ ἐπάσχισαν νὰ διαπεράσωσιν εἰς αὐτὰ, ἀλλ' ἐφρονεύθησαν ἀπὸ τὸν λαὸν, ἢ ἀπέθαναν κατὰ συμβεβηκὸς ἢ ἀπὸ ἀρρώστίαν.

3. Τὸ βόρειον μέρος τῆς Ἀφρικῆς, καλῶμενον Βαρβαρία, περικλείει διαφόρους τόπους, ὡς, τὸ Μαρόκκον, τὸ Ἀλγέριον, τὸ Τούνεξι, καὶ τὴν Τρίπολιν. Τῶν τόπων τούτων οἱ λαοὶ εἶναι γενικῶς ὀλίγον καλῆτεροι ἀπὸ πειρατάς. Ἐκβαίνουν μὲ τὰ πλοῖα των εἰς τὴν Μεσόγειον Θάλασσαν, καὶ ληστεύουν τὰ πλοῖα ἄλλων ἐθνῶν. Πρὸ χρόνων τινῶν ἐσυνέβαινε τοῦτο συχνά· τῶρα ὁμως σπανίως.

4. Εἶναι δὲ φονικοὶ καὶ σκληροὶ, καὶ κάμνουν ἀνδράποδα ὅσους πιάσωσιν εἰς τὸν πόλεμον, ἢ τοὺς ἐγκλείουν εἰς φυλακάς. Χειρότεροι ἀπὸ τοὺς Βαρβαρέζους ὅλους ἦσαν οἱ Ἀλγεῖνοι· τὸ Ἀλγέριον ὁμως εἶναι ὀλίγος καιρὸς ἀφοῦ ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς Γάλλους.

5. Τῆς Αἰγύπτου οἱ κάτοικοι εἶναι πλέον πολιτισμένοι, καὶ κυβερνῶνται καλῆτερα παρὰ τοὺς κατοίκους τῆς Βαρβαρίας. Πολλὰς τέχνας

τῆς Εὐρώπης ἔμβασεν εἰς τὴν ἐπικράτειάν του ὁ σημερινὸς ἡγεμὼν τῆς Αἰγύπτου. Ἡ φοβερὰ ἔθνατηφόρος ἐκείνη ἀφώστια, ἡ σκορδοῦλα, γεννᾶται εἰς τὴν Αἰγύπτον.

6. Ἡ Ἀβυσσινία εἶναι τόπος βουνώδης, καὶ ὁ λαὸς εἶναι ἀμαθὴς καὶ ἀπολίτιστος.

7. Ἡ Γουϊνέα περικλείει χώραν ἐκτεταμένην εἰς τὸ δυτικὸν παράλιον τῆς Ἀφρικῆς. Ὁ τόπος οὗτος ἐκβάλλει ἐλεφάντινον κόκκαλον, ἐκ τοῦ ὁποίου κάμνομεν κτένια ἔτι ἄλλα ζολίσματα. Ἐλεφάντινον κόκκαλον εἶναι τοῦ ἐλέφαντος οἱ ὀδόντες. Ἐδῶ βλέπεις ζωγραφίαν πλουσίου ἀνδρὸς, ὁδοιποροῦντος εἰς τὴν Γουϊνέαν.

8. Ἡ Γουϊνέα ἐκβάλλει καὶ χρυσόν. Οἱ ἄνθρωποι τούτου καὶ ἄλλων τινῶν μερῶν τῆς Ἀφρικῆς πολεμοῦν ἀναμεταξύ των, καὶ, ἂν πιάσωσιν αἰχμαλώτους τινάς, τοὺς πωλοῦν ὡς ἀνδράποδα. Ἀρχήτερα ὑπήγευαν πάμπολλα Εὐρωπαϊκὰ καὶ Ἀμερικανὰ πλοῖα, ἔργόραζαν

Ἐπιπέδου Πομπή εἰς τὴν Γουϊνέαν.

τοὺς τάλαιπώρους τούτους Μαύρους. Τώρα ὅμως τὸ δουλεμπόριον εἶναι ἀπαγορευμένον ἀπὸ τὰς πλειοτέρας κυβερνήσεις τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς· μ' ὅλον τοῦτο, ἀχρεῖοι τινὲς καὶ διεστραμμένοι ἄνθρωποι στέλλουν ἔτι πλοῖα εἰς τὴν Ἀφρικὴν, διὰ νὰ φορτῶνται ἀνδράποδα! Τὰ ἀνδράποδα ταῦτα πωλῶνται εἰς τὰς Ἀντικὰς Ἰνδίας, εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν, ἢ εἰς τὸ νότιον μέρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Γενικῶς τοὺς κάμνην νὰ δαλεύωσι πολυπόνως ἢ πολυμόχθως,

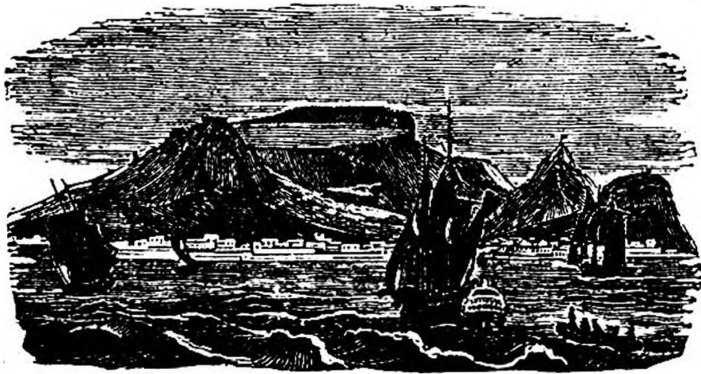

Ἰσσηνῶτοι.

9. Οἱ Ἰσσηνῶτοι εἶναι ἀμαθεῖς ἢ βάρβαροι. Τὸ κλίμα εἶναι θερμότερον, καὶ οἱ κάτοικοι δύνανται μὲ ὀλίγον κόπον νὰ κερδαίνωσι τὰ

πρὸς ζῶν ἀναγκαῖα. Ὅθεν γίνονται ὀκνηροὶ καὶ ἀδύνατοι· μὲ φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν εἶναι τόσοι κακοὶ, ὅσον γενικῶς ἐπαραστάθησαν. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ὑπεραγαποῦν τὰ στολίδια.

10. Ἡ ἀποικία τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος σύγκειται ἀπὸ Ἀγγλοὺς οἰκιστάς. Προχωρεῖ δὲ ταχέως εἰς τὸ καλῆτερον. Ἐδῶ βλέπεις εἰκονογραφίαν τῆς Ἀκροπόλεως, συνοικισμένης ἀπὸ τοὺς Ἀγγλοὺς, εἰς τὸ Ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἑλπίδος.

11. Σὲ εἶπα ὀλίγα μόνον τῶν ὅσα ἠδύνατό τις νὰ εἶπη περὶ τῆς Ἀφρικῆς. Εἶναι γῆ μεγαλωτάτη, κατοικουμένη ἀπὸ ἔθνη πολλὰ· τινὰς ὀλομαύρους, ἔ τινὰς μελαγχρινούς. Τῆς Βαρβαρίας, τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἄλλων τινῶν μερῶν οἱ κάτοικοι εἶναι μελαγχρινοί. Τὸ δυτικὸν δὲ παράλιον ἔ τὰ ἐνδότερα κατοικῶνται ἀπὸ Μαύρους, οἵτινες γενικῶς εἶναι γλυκύτεροι εἰς τὰς διαθέσεις των. Οἱ Μαῦροι εἰς ὅλους τοὺς τόπους ὑπεραγαποῦν τὸν χορὸν. Ἐπα-
ρατήρησε δὲν ἐνθυμοῦμαι ποῖος περιηγητής,

Βαρβαρέζοι.

Μαῦροι.

ὅτι, ὅταν δύη ὁ ἥλιος, χορεύει ὅλη ἡ Ἀφρικὴ.
Ἑρωτήσεις.

1. Πόσον εἶναι τὸ μᾶκρος τῆς Ἀφρικῆς ;
 Πόσον εἶναι τὸ πλάτος τῆς ;
 Ποῖος λέγεται ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων τῆς ;
2. Τί δύνασαι νὰ εἶπῃς περὶ τῶν ἐνδοτέρων τῆς Ἀφρικῆς ;
3. Τί περιλαμβάνει ἡ Βαρβαρία ;
 Ποίας λογῆς ἄνθρωποι εἶναι εἰ τῶν Βαρβαρικῶν Πολιτειῶν ;
 Τί κάμνουν ;
 Ἀρστεύουν τώρα τόσον συχνὰ ὅσον ἀρχήτερον ;
4. Ποῖος εἶναι ὁ χαρακτήρ τῶν ;
 Ποῖοι ἀπὸ τοὺς Βαρβαρέζους ἦσαν οἱ χειρότεροι ;
 Ἀπὸ τίνος ἐκυριεύθη τὸ Ἀλγέριον πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ;
5. Τί ἔχεις νὰ εἶπῃς περὶ τῆς Αἰγύπτου ;
 Ποία θανατηφόρος ὀβρωστία γέννᾶται εἰς τὴν Αἰγυπτου ;
6. Τί ἔχεις νὰ εἶπῃς περὶ τῆς Ἀβυσσινίας ;
7. Τί περιλαμβάνει ἡ Γουϊνέα ;
 Τί ἐκβάλλει ὁ τόπος ;
8. Τί ἔχεις νὰ εἶπῃς περὶ τοῦ δουλεμπορίου ;
9. Ποίας λογῆς ἄνθρωποι εἶναι οἱ Ὀστεντῶται ;
10. Τί ἔχεις νὰ εἶπῃς περὶ τῆς ἀποικίας τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς
 Καλῆς Ἑλπίδος ;
11. Εἶναι ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Ἀφρικῆς μαῦροι ;
 Ποίων μερῶν οἱ κάτοικοι εἶναι μελαγχρινοί ;
 Ποίων δὲ μαῦροι ;

ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΦΡΙΚΑΝΩΝ ΝΗΣΩΝ.

1. Διάφοροι νῆσοι κείνται τριγύρω τῆς Ἀφρικῆς, ὡς, ἡ Μαδεΐρα, αἱ τοῦ Κιτρίνου Ἀκρωτηρίου Νῆσοι, ἡ Ἁγία Ἐλένη, ἡ Μαδαγασκάρη, ἡ Βουρβονία, ἡ Γαλατικὴ Νῆσος, καὶ ἄλλαι.

2. Ἡ Μαδεΐρα εἶναι ὑπὸ τὴν κυβέρνησιν τῆς Πορτογαλλίας, καὶ φημίζεται διὰ τὸν οἶνόν της, ὁ ὁποῖος στέλλεται εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς οἰκουμένης.

3. Αἱ τοῦ Κιτρίνου Ἀκρωτηρίαι Νῆσοι εἶναι 14 τὸν ἀριθμὸν, καὶ ἀνήκουν καὶ αὐταὶ εἰς τὴν Πορτογαλίαν. Τὸ κλίμα εἶναι τερπνὸν εἰς τὰς νῆσους ταύτας. Γεννοῦν δὲ οἶνον, ζάχαρον, καὶ πνεύματα. Μία τῶν νήσων τούτων, καλεσμένη Τενερίφφα, ἔχει ὑψηλοτάτην κορυφὴν, ἣτις βλέπεται ἀπὸ τὸ πέλαγος 120 μίλια μακρὰν. Ἐδῶ βλέπεις εἰκονογραφίαν τῆς κορυφῆς ταύτης.

4. Περίφημος εἶναι ἡ Ἁγία Ἐλένη, διότι ἐχρημάτισεν ὁ τόπος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐστάλη ὁ Ναπολέων Βοναπάρτης, ὃς ὅπου ἀπέθανε πρὸ

ὀλίγων ἐτῶν, ὡς σὲ ἐπροεῖπα. Εἶναι βραχέως νῆσος, μακρὰν εἰς τὸν ὠκεανὸν, τόπος μονήρης καὶ ἔρημος.

5. Ἡ Μαδαγασκάρη εἶναι μεγαλιτέρα ἀπὸ τὴν νῆσον τῆς Μεγάλης Βρετανίας. Οἱ κάτοικοι εἶναι μαῦροι, καὶ εἰς σχεδὸν ἀγρίαν κατάστασιν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑποθίεται ὡς 3 ἢ 4 ἑκατομμύρια.

6. Ἡ Βουρβονία ἔχει κλίμα ὡραῖον, καὶ γεννᾷ ἐξαίρετον καφέν. Περιβόητος εἶναι ἡ Γαλατικὴ Νῆσος διὰ τὰ ὀχιρὰ τῆς περιτειχίσματα. Ἐπάρθη ὅμως ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν εἰς τὸ 1810.

Ἑρωτήσεις.

1. Ποῖαι νῆσοι εὐρίσκονται τριγύρω τῆς Ἀφρικής ;
Ποῦ εἶναι ἡ Μαδεῖρα ; (Ἴδε Πίνακα.)
2. Ὑπὸ ποίαν κυβέερνησιν εἶναι ἡ Μαδεῖρα ; Διὰ τί φημίζεται ;
3. Πόσαι εἶναι αἱ τοῦ Πρασίνου Ἀκρωτηρίων Νῆσοι ;
Εἰς ποίαν δύναμιν ἀνήκουν ;
Ποῖα εἶναι τὰ προϊόντα τῶν ;
Ποῖα τῶν Νήσων τοῦ Πρασίνου Ἀκρωτηρίων ἔχει ὑψηλοτάτην κορυφὴν ;
Πόσον μακρὰν ἀπὸ τὴν θάλασσαν ἔμπορεῖ νὰ φαίνεται ἡ κορυφὴ αὕτη ;
4. Ποῦ εἶναι ἡ Ἁγία Ἐλένη ;
Διὰ τί φημίζεται ἡ Ἁγία Ἐλένη ;
Ποίας λογῆς νῆσος εἶναι ἡ Ἁγία Ἐλένη ;
5. Ποῦ εἶναι ἡ Μαδαγασκάρη ;
Πόσον εἶναι τὸ μέγεθός τῆς ; Περίγραψέ τοὺς κατοίκους.
Ποῖος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν ;
6. Ποῦ εἶναι ἡ Νῆσος Βουρβονία ; Τί γεννᾷ ;
Ποῦ εἶναι ἡ Γαλατικὴ Νῆσος ;
Διὰ τί φημίζεται ;
Πότε ἐπάρθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν ;

ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΊΣΤΟΡΊΑ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ.

1. Τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς Ἀφρικῆς ἐκατοικήθη πάντοτε ἀπὸ ἀγρίους ἢ βαρβάρους ἀνθρώπους, οἵτινες δὲν εἶχαν βιβλία, καὶ οὐδὲ κἀνὲν μέσον νὰ καταγράψωσι καὶ διαφυλάττωσι τὴν ἱστορίαν των. Οἱ μόνοι τόποι τῆς Ἀφρικῆς, τῶν ὁποίων ἡ ἱστορία ἐφυλάχθη, εἶναι ἡ Αἴγυπτος, καὶ αἱ λοιπαὶ χῶραι αἱ συνορεύουσαι μὲ τὴν Μεσόγειον ἔ τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν.

2. Οἱ παλαιοὶ, ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Ῥωμαίων, ἤγουν, πρὸ περίπου 2000 ἐτῶν, εἶχαν ὀλίγην τινὰ γνῶρισιν τῶν ἐνδοτέρων τῆς Ἀφρικῆς· ἡ γνῶρισις ὁμῶς αὕτη ἦτον οὐτιδανῆ, ἔ δὲν μᾶς δίδει κἀνὲν φῶς περὶ τῆς προτέρας τῆς ἱστορίας.

3. Ἔως ἐντὸς τριακοσίων ἢ τετρακοσίων ἐτῶν, σχεδὸν τὸ ὅλον τῆς Ἀφρικῆς, πλὴν τοῦ βορείς καὶ βορειανατολικοῦ μέρους, ἐστάθη ἀγνώριστον. Πιθανὸν δὲ, ὅτι τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς εὐρυχῶρου ταύτης στερεᾶς ἔμεινε, κατὰ πολλοὺς αἰῶνας, εἰς σχεδὸν τὴν σημερινὴν αὐτοῦ κατάστασιν· κατοικημένον ἀπὸ ἀμαθῶν καὶ ἀγρίων ἀνθρώπων πολυαρίθμους φυλάς.

4. Αἱ μεταξύ τοιοῦτων ἐθνῶν συμβαίνουσαι μεταβολαὶ δὲν εἶναι πολὺ μεγάλαι. Ἔχουν μὲν τοὺς πολέμους των, καὶ κἀποτε φονεύεται ὀλόκληρος φυλῆ, ἢ διώχεται ἴσως εἰς ἄλλην τινὰ χῶραν. Ἐνίοτε δὲ ἔρχεται μεταξύ των ἔ θανατηφόρος τις ἀρρώστια, καὶ ἐξολοθρεύει λαὸν ὀλόκληρον. Ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα δὲν ἔχουν ἐπιρροὴν πολὺ ἐκτεταμένην, ἔ γρήγορα λησμονοῦνται

5. Τῆς Αἰγύπτου ἡ ἱστορία εἶναι ἀξιολογωτάτη. Περὶ τῆ Ἰωσήφ πιθανὸν ὅτι ἀνέγνωσεν. Ἐνθυμᾶσαι ὅτι ἐκατοικοῦσεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, δηλαδή, πρὸ 3550 ἐτῶν· καὶ ἡ Αἴγυπτος ἦτον ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπικράτεια μεγάλη καὶ ἀκμάζουσα. Οὕτω βλέπεις ὅτι τῆς Αἰγύπτου ἡ ἱστορία ὑπάγει μακρότερα ὀπίσω παρὰ ἡ τῆς Εὐρώπης.

6. Τὸν Φαραὼ ἐνθυμᾶσαι ὅτι ἐχρημάτισε βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἦτο σκληρὸς πρὸς τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραήλ. Ἐπαιδεύθη ὅμως αὐστηρᾶ, καὶ τὰ στρατεύματά τινε κατεπόθησαν εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν.

7. Πολλοὶ ἄνδρες πεπαιδευμένοι εὐρίσκοντο εἰς τὴν Αἴγυπτον, μακρὸν χρόνον πρὶν τὸ ἐπίλοιπον τοῦ κόσμου κάμῃ μεγάλην τινὰ πρόοδον εἰς τὸν πολιτισμὸν ἢ τὰς τέχνας. Τοιαῦται ἦσαν αἱ γνώσεις των, ὥστε εἰς τὰς ἀρχαίας ἐκείνας ἡμέρας, πρὸ δισχιλίων ἢ τρισχιλίων ἐτῶν, ὅσοι ἐπεθύμουν ν' ἀποκτήσωσι σοφίαν ἔμαθον, ὑπήγεναν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, διὰ νὰ σπουδᾶσώσιν ὑπὸ τοὺς Αἰγυπτίους διδασκάλους.

8. Πόσον παράδοξος ἡ μεταβολή! Οἱ Αἰγύπτιοι εἶναι τώρα πτωχοὶ, ἀμαθεῖς, καὶ ἐξευτελισμένοι· ἐνῶ ἄλλα μέρη τῆς οἰκουμένης εἶναι εὐδαίμονα καὶ φωτισμένα.

9. Ἐὰν ὑπήγενης εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἤθελες παρατηρήσειν ἔτι πολλὰ δείγματα τῆς ἀρχαίας τῆς μεγαλειότητος. Εὐμεγέθη τινὰ μνημεῖα ὑπάρχον ἐκεῖ, τὰ ὅποια πιθανὸν ὅτι ἀνηγέρθησαν πρὸ 3000 ἢ 3500 ἐτῶν. Καλοῦνται δὲ πυραμίδες, καὶ εἶναι πετρῶν στοῖβαι μεγάλαι ἔψηλόταται.

10. Εἰς τὴν Αἴγυπτον εὐρίσκονται καὶ κοιμητήρια τινὰ ὑπόγεια· ταῦτα εἶναι βαθέα, περιπλεγμένα σπήλαια, εἰς τὰς πέτρας σκαμμένα, ὅπου φυλάσσονται ἀκόμη τὰ σώματα ἀνθρώπων, οἵτινες ἀπέθαναν πρὸ διασχίλιων ἢ τρισχιλίων ἐτῶν. Τὰ σώματα τοῦτα ἐταριχεύθησαν, καὶ οὕτω ἐσώθησαν ἀπὸ διάλυσιν· ὀνομάζονται δὲ μούμιαι. Ἡ τέχνη τοῦ ταριχεύειν ἀνθρώπινα σώματα, ὁμοῦ μὲ ἄλλας τινὰς τέχνας γνωστὰς εἰς τοὺς Αἰγυπτίους, ἐχάθη πρὸ πολλοῦ.

11. Ἡ Αἴγυπτος περιέχει καὶ ἄλλα τινὰ πράγματα λόγου ἄξια. Ἐρείπια πάμπολλα σῶζονται εἰς αὐτὴν, τὰ ὅποια δείχνουν τὴν δύναμιν καὶ τὰ πλούτη τῶν προτέρων τῆς βασιλείων.

12. Ἡ Αἴγυπτος εἶναι τόπος ὀμαλὸς, καὶ τὴν πλημμυρίζει κατ' ἔτος ὁ ποταμὸς Νεῖλος. Τοῦτο κάμνει τὴν γῆν πολὺ καρποφόρον· καὶ μὲ ὄλον δὲ τὸν ἐξευτελισμὸν τοῦ λαοῦ, μέρη τινὰ τῆς Αἰγύπτου εἶναι ἀκόμη ὠραῖα.

13. Μεγάλῃ τις πόλις, τὸνομα Καρχηδῶν, ὑπῆρχε, πρὸ διασχίλιων χρόνων, εἰς τὴν νῦν καλουμένην Βαρβαρίαν. Ἦτον ἀκρως δυνατὴ, ἔξ διὰ μακρὸν χρόνου διάστημα ἀντεστέκετο μὲ καλὴν ἔκβασιν τὰ Ῥωμαϊκὰ ὄπλα.

14. Ἡ Καρχηδῶν εἶχε στρατηγὸν τινὰ περιβόητον, Ἀννίβαν τὸνομα, ὅστις ὑπῆγε μὲ τὰ Καρχηδονικὰ στρατεύματα ἐναντίον τῶν Ῥωμαϊκῶν στρατευμάτων. Πολλάκις μὲν ἐνίκησεν ὁ Ἀννίβας τοὺς Ῥωμαίους· ἀλλὰ τέλος πάντων ἐνικήθη, καὶ τῆς Καρχηδόνας ἢ πόλις ἐκαταφέρθη εἰς χαλασμάτων σωρὸν.

15. Ἡ Καρχηδῶν ἔκειτο πλησίον τοῦ Του-

νεζίου. Ἀκόμη δὲ καὶ τὴν σήμερον φαίνονται ὀλίγα τινὰ αὐτῆς λείψανα.

Ἐρωτήσεις.

1. Ἀπὸ ποίους ἑκατοικήθη πάντοτε τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς Ἀφρικῆς ;
Ποίου μέρους τῆς Ἀφρικῆς μόνου ἐφυλάχθη ἡ ἱστορία ;
2. Εἶχαν οἱ παλαιοὶ γνώρισιν τινὰ τῶν ἐνδοτέρων τῆς Ἀφρικῆς ;
3. Πόσος καιρὸς εἶναι ἀφοῦ σχεδὸν ὅλη ἡ Ἀφρικὴ, ἔξω ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον καὶ τοὺς μὲ τὴν Μεσόγειον καὶ Ἐρυθρὰν Θάλασσαν συνορεύοντας τόπους, ἦτον ἄγνωστος ;
5. Εἶναι τῆς Αἰγύπτου ἡ ἱστορία ἀξιόλογος ;
Ἀνέγνωσες τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἰωσήφ ;
Ποῦ ἑκατοίκει ὁ Ἰωσήφ ;
Πρὸ πόσου καιροῦ ἑκατοίκει εἰς τὴν Αἴγυπτον ὁ Ἰωσήφ ;
Ποίας λογῆς τόπος ἦτον ἡ Αἴγυπτος τότε ;
6. Ποῖος ἦτον ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, ὅστις ἐμεταχειρίσθη σκληρὰ τοὺς Ἰσραηλίτας ;
Τί ἀπέγινε τὸ σπράτευμα τοῦ Φαραώ ;
7. Δὲν ἦσαν πολλοὶ ἄνδρες πεπαιδευμένοι εἰς τὴν Αἴγυπτον πρὸ δισχιλίων ἢ τρισχιλίων ἐτῶν ;
Διὰ ποῖον τέλος ὑπήγεναν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἄνδρες ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, τοὺς ἀρχαίους καιροὺς ;
8. Ποία μεταβολὴ ἐσυνέβη εἰς τὴν Αἴγυπτον ;
9. Τί ἤθελες παρατηρήσειν, ἐὰν ὑπήγενες εἰς τὴν Αἴγυπτον ;
Τί εἶναι αἱ πυραμίδες ; Πόσον ὑψηλαὶ εἶναι ; Πόσος καιρὸς εἶναι ἀφοῦ ἐκτίσθησαν ;
10. Ποίου εἶδους κοιμητήρια εὐρίσκονται εἰς τὴν Αἴγυπτον ;
12. Ποίας λογῆς τόπος εἶναι ἡ Αἴγυπτος ;
Ποῖος ποταμὸς τὴν πλημμυρίζει κατ' ἔτος ;
Ποῖον εἶναι τῆς πλημμύρας ταύτης τὸ ἀποτέλεσμα ;
13. Ποία πόλις ἤμαζε τὸν καιρὸν τῆς ἀρχαίας Ῥώμης, εἰς τὴν νῦν καλουμένην Βαββαρίαν ;
14. Ποῖον περίφημον στρατηγὸν εἶχεν ἡ Καρχηδὼν ; Τί ἔκαμεν ὁ Ἀννίβας ; Ποία ἐχρημάτισεν ἡ τύχη τῆς Καρχηδόνος ;
15. Ποῦ ἦτον ἡ Καρχηδὼν τοποθεμένη ;

ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ.

1. Τὴν Νεάν Ὀλλανδίαν δύνασαι νὰ εὔρησ εἰς τὸν πίνακα τοῦ Ἀνατολικοῦ Ἡμισφαιρίου, εἰς σελίδα 17. Ἡ Νέα Ὀλλανδία γενικῶς θεωρεῖται ὡς νῆσος· ἀλλ' εἶναι σχεδὸν τόσον μεγάλη ὅσον ἡ Εὐρώπη, καὶ ἡμποροῦσε καλλήτερα νὰ ὀνομάζεται ἡπειρος.

2. Τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς εὐρυχώρου ταύτης στερεᾶς κατοικεῖται ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους. Εἶναι ἄνθρωποι χρώματος πολὺ μελαγχρῖνου, καὶ πολλὰ κοντοί. Ἡ ἀμάθεια των δὲ εἶναι ὑπερβολῇ μεγάλη, καὶ ἡ πρόσοψις αὐτῶν δυσάρεστος.

3. Πρὸ περίπου 40 χρόνων, ἤρχισαν Ἀγγλοὶ τινὲς νὰ κατοικῶσι πλησίον τοῦ Βοτανικοῦ Κόλπου. Εἰς τὸν τόπον τοῦτον στέλλει ἡ Ἀγγλικὴ κυβερνησις κλέπτας, καὶ ἄλλους ἀνθρώπους κακοὺς, ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν. Ἡ ἀπόστασις εἶναι μεγαλωτάτη, καὶ οὔτε εἰς τὸν Βοτανικὸν Κόλπον λογίζεται ποινὴ ἄκρως αὐστηρά.

4. Εἰς τὴν Νεάν Ὀλλανδίαν δὲν εὐρίσκονται μεγάλοι ποταμοί. Μεγαλῆτερος εἶναι ὁ Αουκεσβύριος, ὅστις χύνεται εἰς τὸ πέλαγος πλησίον εἰς τὸν Ἰαξῶνος Λιμένα.

5. Εὐρίσκεται καὶ σειρὰ τις ὑψηλῶν βουνῶν εἰς τὴν Νεάν Ὀλλανδίαν· ἀλλὰ γενικῶς, ἡ νῆσος αὕτη γνωρίζεται ὀλίγον, καὶ τίποτε σχεδὸν δὲν παρουσιάζει λόγου ἄξιον.

6. Κατοικοῦν Ἀγγλοὶ τινὲς καὶ εἰς τὴν Βανδιεμενὴν Γῆν, νῆσον πρὸς νότον τῆς Νέας

Ἰσπανίας. Ἐδῶ βλέπεις εἰκονογραφίαν κλαδίου τινὸς ἀπὸ τοῦ δένδρου, τὸ γεννῶν τὸν

ἀρτόκαρπον, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται εἰς τὴν Νέαν Ἰσπανίαν καὶ τὰς Ἀσιατικὰς νήσους. Οἱ κάτοικοι τρῶγουσι τὸν καρπὸν τοῦ δένδρου τούτου, ὅστις λέγεται ὅτι παρομοιάζει μὲν καλὸν σιτάρινον ψωμίον.

Ἐρωτήσεις.

Ποῦ εἶναι ἡ Νέα Ἰσπανία;

Ὡς τί θεωρεῖται ἡ Νέα Ἰσπανία;

Τί ἠμποροῦσε καλῆτερα νὰ ὀνομάζεται;

Ἀπὸ ποίους κατοικεῖται τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς Νέας Ἰσπανίας;

Περιγράψε τοὺς ἐντοπίους τῆς Νέας Ἰσπανίας;

Πόσος καιρὸς εἶναι ἀφοῦ ἤρχισαν Ἄγγλοι νὰ κατοικῶσιν εἰς τὸν Βοτανικὸν Κόλπον;

Ἀπὸ ποῖον μέρος τῆς Νέας Ἰσπανίας εἶναι ὁ Βοτανικὸς Κόλπος;

Ποίους στέλλει ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις εἰς τὴν Νέαν Ἰσπανίαν;

Τί λογίζεται ἡ εἰς τὴν Νέαν Ἰσπανίαν στάσις;

Ποῖος εἶναι ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς εἰς τὴν Νέαν Ἰσπανίαν;

Ποῦ χύνεται ὁ Ἀκχεσβύριος ποταμὸς;

Εἶναι ὄρη τινὰ εἰς τὴν Νέαν Ἰσπανίαν;

Γνωρίζεται πολὺ ἡ Νέα Ἰσπανία;

Ποῖαι κατοικοῦν εἰς τὴν Βανδουμένην Γῆν;

Ποῦ εἶναι ἡ Βανδουμένη Γῆ;

ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΙΝΑΞ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΜΕΡΙΚΗΣ.

1. Ἡ Ἀμερικὴ, ὡς εἶπαμεν, διαιρεῖται εἰς Βόρειον καὶ εἰς Νότιον. Ἴδου, βλέπεις ἐδῶ πίνακα τῆς Βορείου Ἀμερικῆς.

2. Οἱ κυριώτεροι τόποι τῆς Βορείου Ἀμερικῆς εἶναι ἡ Γροηνλανδία, ἡ Βρετανικὴ Ἀμερικὴ, αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι, τὸ Μέξικον, καὶ ἡ Γουατιμάλα.

3. Αἱ κυριώτεραι νῆσοι εἶναι ἡ Νεαφουνδλανδία, ἡ Κούβα, ὁ Ἅγιος Λορέντιος, καὶ ἡ Ἰαμάικα—αὗται αἱ τρεῖς ὑστεραι, ὁμοῦ μὲ ἄλλας νήσους σιμὰ των, ὀνομάζονται αἱ Δυτικαὶ Ἰνδίαι. Εὐρίσκονται δὲ μεταξὺ τῆς Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς.

4. Οἱ μεγαλήτεροι ποταμοὶ εἶναι ὁ Μισσούρης, ὁ Μισσισσίπηρς, καὶ ὁ Ἅγιος Λαυρέντιος. Εἶναι δὲ καὶ ἄλλοι πολλοί.

5. Αἱ κυριώτεραι λίμναι εἶναι ἡ Δουλὶς, ἡ Βαννιπεγις, ἡ Ἀνωτέρα, ἡ Μικιγανὶς, ἡ Ὑρόνη, ἡ Ἡρηϊς, καὶ ἡ Ὀνταριώ.

6. Αἱ κυριώτεραι σειραὶ βουνῶν εἶναι τὰ Ἀλλεγκάνια, τὰ Βραχώδη Ὄρη, καὶ αἱ Κορδιλλέραι.

7. Αἱ κυριώτεραι πόλεις εἶναι ἡ Βοστών, ἡ Νέα Ὑόρκη ἢ τοὶ Νεοβόρακον, ἡ Φιλαδέλφεια, ἡ Οὐασινγκτὼν, ἡ Βαλτιμόρα, ἡ Καρολῶνπολις, καὶ ἡ Νέα Ἀνγλία, ἢ τοὶ Νέα Ὀρλεάν, εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας· ἡ Κουεβέκα καὶ ἡ Μοντρεάλη εἰς τὴν Κανάδαν· τὸ Μέξικον, εἰς τὸ Μέξικον· ἡ Ἀβάνα, εἰς τὴν Κούβαν· ἡ Γουατιμάλα, εἰς τὴν Γουατιμάλαν.

8. Οἱ κυριώτεροι κόλποι εἶναι ὁ Μεξικανὸς,

ΒΟΡΕΙΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗ.

ὁ τῆς Καλιφορνίας, ὁ Βαφφίνειος, καὶ ὁ Χυδ-
σόνειος.

Ἑρωτήσεις.

1. Τίνες εἶναι οἱ κυριώτεροι τόποι τῆς Βορείᾳ Ἀμερικῆς ;
2. Ποῖαι εἶναι αἱ κυριώτεραι νῆσοι αἱ εἰς τὸν πίνακα τῆς Βορείᾳ Ἀμερικῆς ;
Ποῖαι τῶν νήσων τούτων ἀνήκουν εἰς τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας ;
3. Τίνες εἶναι οἱ μεγαλύτεροι ποταμοὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ;
4. Ποῖαι εἶναι αἱ κυριώτεραι λίμναι αἱ εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν ;
5. Ποῖαι εἶναι αἱ κυριώτεραι σειραὶ βουνῶν αἱ εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν ;
6. Ποῖαι εἶναι αἱ κυριώτεραι πόλεις εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας ;
Ποῖαι εἶναι αἱ κυριώτεραι πόλεις εἰς τὴν Κανάδα ; Εἰς τὸ Μέξικον ; Εἰς τὴν Κούβα ; Εἰς τὴν Γουατιμάλαν ;
8. Τίνες εἶναι οἱ κυριώτεροι κόλποι τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ;

ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Ἑρωτήσεις ἐπὶ τὸν Πίνακα.

- Κατὰ ποίαν διεύθυνσιν ἀπὸ τὴν Νέαν Ἀγγλίαν εἶναι ἡ Γρην-
λανδία ;
- Πόθεν ἀπὸ τὴν Νέαν Ἀγγλίαν εἶναι τὸ Μέξικον ; Ἡ Νεα-
φουνδλανδία ; Ἡ Κούβα ; Ὁ Χυδσόνειος Κόλπος ; Ἡ
Ἀνωτέρα Λίμνη ; Ἡ Σαβάννα ; Ἡ Νέα Ὁρλεάν, ἡ
Ὁρλεάνση ; Ἡ Γουασιμάλα ; Ἡ Καλιφορνία ;
- Εἰς ποῖον κόλπον τρέχει ὁ ποταμὸς Μισσισσίπης ;
Εἰς ποῖον ποταμὸν χύνεται ὁ Μισσούρης ;
Εἰς ποῖον κόλπον τρέχει ὁ Ἅγιος Λαυρέντιος ;
- Πόθεν ἀπὸ τὴν Λίμνην Ὀνταριῶ εἶναι ἡ Δουλις Λίμνη ; Ἀπὸ
τὸ Μέξικον ἡ Μικριγανίς ; Ἀπὸ τὴν Καρολούπολιν ἡ νῆσος
Βεζμουδαίς ; Ἀπὸ τὴν Βοστῶνα ἡ Οὐασιγκτων ; Ἀπὸ
τὴν Βοστῶνα ἡ Ἰσλανδία ;
- Περὶ ποῖον πλάτος εἶναι ἡ Φιλαδέλφεια ; Ἡ Βοστῶν ; Ἡ
Καρολούπολις ; Τὸ Μέξικον ; Ἡ Κούβα ; Ὁ Ἅγιος
Δομίνικος ; Ἡ Νεαφουνδλανδία ; Ἡ Νέα Ὑόρκη ;
- Μεταξὺ ποίων γραμμῶν μήκους εἶναι ἡ Φιλαδέλφεια ; Ἡ Νέα
Ὑόρκη ; Ἡ Σαβάννα ; Ἡ Ἰαμάικα ; Ἡ Κούβα ;
Τὸ Μέξικον ; Ἡ Δουλις Λίμνη ;

Πῶς συνηρέουν αἱ Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι; Τὸ Μέξικον; Ἡ
Γουατιμάλα; Ἡ Βρετανικὴ Ἀμερική;
Ποῦ εἶναι ὁ Ἀτλαντικὸς Ὠκεανὸς; Ὁ Εἰρηνικὸς; Ἡ Κα-
ριββέα Θάλασσα; Ὁ Κολομβίας Ποταμὸς;

ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ἈΜΕΡΙΚΗΣ.

Αὐτόχθονες Ἴνδοι τῆς Βορείου Ἀμερικῆς.

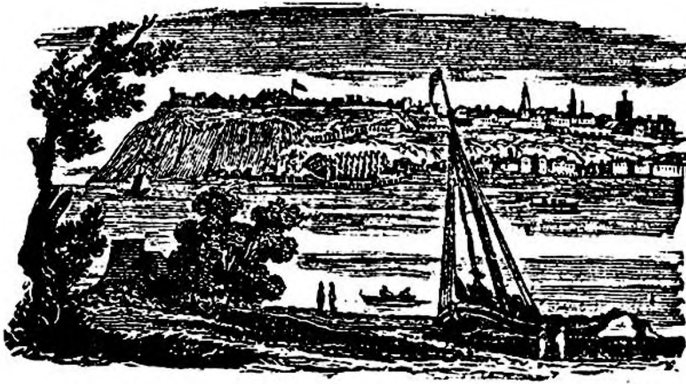
1. ΘΕΛΩ τώρα σὲ εἰπεῖν ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς
Βορείου Ἀμερικῆς. Ἡ Γροηνλανδία εἶναι τόπος
ψυχρότατος. Πάγος σκεπάζει διαπάντα πολλῆς

Κάριοι τῆς Γροηνλανδίας.

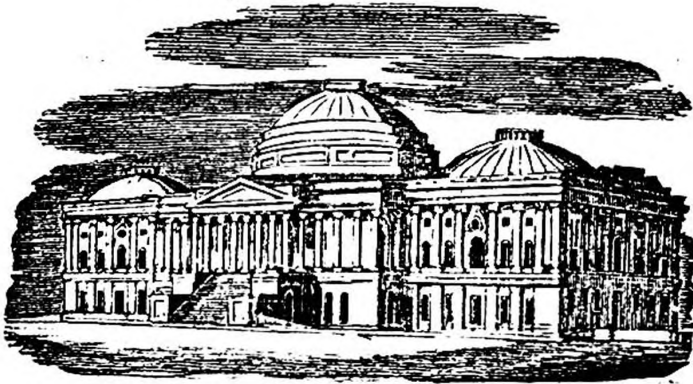
τῶν λόφων ἔ τῶν βενῶν της. Εἶναι γῆ ἔρημος, γεννώσα μόνον ἄθλια δένδρα καὶ θάμνους. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶναι μικρόσωμοι, ὀκνηροὶ, καὶ ἀδύνατοι, καὶ, ὡς λέγεται, δὲν ἀγαποῦν πολὺ τὴν καθαριότητα. Προηγμένως ζωοτροφεῖνται ἀπὸ τὴν σάρκα τῶν φωκῶν, τὰ δέρματα τῶν ὀποίων κάμνουν τὰ ἐνδύματα καὶ τὰ πλοιάριά των· ἀπὸ τὰ νεῦρά των δὲ κατασκευάζουν κλωστήν ἢ σπάγον.

2. Ἡ Βρετανικὴ Ἀμερικὴ ὀνομάζεται οὕτω, ἐπειδὴ ἀνήκει εἰς τὴν Μεγάλην Βρετανίαν. Εἶναι χώρα πολὺ ἐκτεταμένη, περικλείουσα τὴν Ἄνω καὶ Κάτω Κανάδαν, τὴν νῆσον τῆς Νεαφουνδλανδίας, τὴν Νέαν Σκωτίαν, καὶ τὸ Νεοβρουσουϊκον. Τῆς χώρας ταύτης οἱ κάτοικοι εἶναι Ἀγγλοὶ, Σκῶτοι, καὶ Γάλλοι, καὶ οἱ ἀπόγονοί

Ἐπί τῆς Κουεβέκης, τῆς μεγίστης πόλεως εἰς τὴν Βρετανικὴν Ἀμερικὴν.

των. Εἶναι δὲ καὶ πολλοὶ αὐτόχθονες Ἰνδοὶ εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην. Κατὰ τὸ κλίμα, τὸν μὲν χειμῶνα εἶναι ὑπερβολικὸν ψύχος, τὸ δὲ καλοκαίριον ὑπερβολικὴ ζέστη.

Ὅφει τοῦ εἰς τὴν Οὐασιγυκτῶνα Παλατίου.

3. Αἱ Ἠνωμένα Πολιτεῖαι, λεγόμεναι καὶ Ὁμόσπονδοι Πολιτεῖαι, εἶναι 24 τὸν ἀριθμὸν. Ἐξ αὐτῶν αἱ πρὸς ἀνατολὰς καλοῦνται Νέα Ἀγγλία. Τινὲς εἶναι μεγάλωταται. Οἱ κάτοικοι ὡς ἐπιτοπλεῖστον κατάγονται ἀπὸ Ἀγγλοῦς. Εἶναι δὲ πολὺ εὐδαίμονες, ἔχοντες καλὴν κυβέρνησιν, καὶ τόπον ὡραῖον, ὅστις γεννᾷ πάμπολλα δένδρα εὐμορφα, πλῆθος σιταρίου, καὶ γλυκεῖς καρπούς.

4. Τὸ Μέξικον εἶναι τόπος ἐκτεταμένος, ἐπίσημος δι' ἀργύρου καὶ χρυσοῦ μεταλλεῖα.

Μεξικανὸς Κύριος.

Τὰ πλειότερα τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων, ὅσα βλέπομεν, ἐκατασκευάσθησαν ἀπὸ ἀργύριον, τὸ ὁποῖον ἐκβάλλθη καταρχὰς ἀπὸ τὰ εἰς τὸ Μέξικον ὄρη.

5. Ἡ Γβατιμάλα εἶναι χώρα πολὺ ἀνώμαλος, κειμένη ἐπάνω τοῦ στενοῦ λαιμοῦ γῆς, ὃ ὁποῖος ἐνδύει τὴν Βόρειον μὲ τὴν Νότιον Ἀμερικὴν. Ἔχουν ἐδῶ πολλοὺς φοβερωτάτους σεισμοὺς, εἰς τοὺς ὁποῖους ἡ γῆ σείεται, ἔκαστε ἀνοίγει, καὶ καταρροφᾷ πολλοὺς ἀνθρώπους καὶ πολλὰς οἰκίας.

6. Αἱ Δυτικαὶ Ἰνδίαὶ εἶναι συνάθροισμα νήσων, κειμένων εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανὸν, μεταξὺ τῆς Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς, σιμὰ τοῦ Μεξικανοῦ Κόλπου. Ἡ Κούβα καὶ ὁ Ἅγιος Δομίνικος εἶναι αἱ μεγαλήτεραι τῶν νήσων τούτων. Πάμπολλοι Ἀφρικανοὶ Μαῦροι εὐφρασκονται εἰς τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας, οἵτινες κάμνουν σχεδὸν πᾶσαν ἐργασίαν. Εἶναι ὁμως εὐθυμότατοι, καὶ, ἀφοῦ τελειώσῃ τὸ ἡμεροκάματον, ἀγαποῦν νὰ χορεύωσι. Τὸ θῆρος, εἶναι

Μαῦροι τῶν Δυτικῶν Ἰνδιῶν χορεύοντες.

ὑπερβολικὴ ζέστη εἰς τὰς νήσους ταύτας· γεννῶν ῥοῦμι, ζάχαρον, καὶ εἶδος τι μέλιτος· ταῦτα δὲ ὅλα γίνονται ἀπὸ τὸ ζαχαροκάλαμον.

Ἐρωτήσεις.

1. Εἶναι ἡ Γρηνλανδία θερμὸς ἢ ψυχρὸς τόπος ;
Τί δύνασαι νὰ με εἴπῃς περὶ τῶν λόφων καὶ τῶν ὄρεων τῆς ;
Εἶναι τάχα εὐάρεστος ἢ δυσάρεστος τόπος ;
Ποίου εἴδους δένδρα καὶ θάμνους γεννᾷ ἡ Γρηνλανδία ;
Ποίας λογῆς ἄνθρωποι κατοικοῦν τὴν Γρηνλανδίαν ;
2. Διατί ὀνομάζεται οὕτω ἡ Βρετανικὴ Ἀμερική ;
Τί περικλείει ἡ Βρετανικὴ Ἀμερική ;
Ποίων ἐθνῶν ἄνθρωποι κατοικοῦν τὴν Βρετανικὴν Ἀμερικὴν ;
3. Ποῖος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἑνωμένων ἢ Ὁμοσπόνδων Πολιτειῶν ;
Πόσαι καὶ ποῖαι τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν λέγονται Νέα Ἀγγλία ;
Ἀπὸ τί ἔθνος κατάγονται ὡς ἐπιτοπλεῖστον οἱ κάτοικοι τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν ;
Εἶναι εὐδαίμονες ἢ ὄχι ;
Τί ἔχεις νὰ εἴπῃς περὶ τοῦ τόπου καὶ τῶν γεννημάτων του ;
4. Τί ἔχεις νὰ εἴπῃς περὶ τοῦ Μεξίκου ;
Διὰ τί εἶναι ἐπίσημον ;
Πόθεν ἐκβάλλεται πολὺ τοῦ ἀργυρίου, ἐκ τοῦ ἑποίου γίνονται τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα ;
5. Τί ἔχεις νὰ εἴπῃς περὶ τῆς Γουατιμάλας ;
6. Τίνες εἶναι αἱ Δυτικαὶ Ἰνδίαί ;
Ποῦ κεῖνται ;
Ποῖαι εἶναι αἱ μεγαλύτεραι ;
Τί γεννοῦν αἱ Νῆσοι τῆς Δυτικῆς Ἰνδίας ;

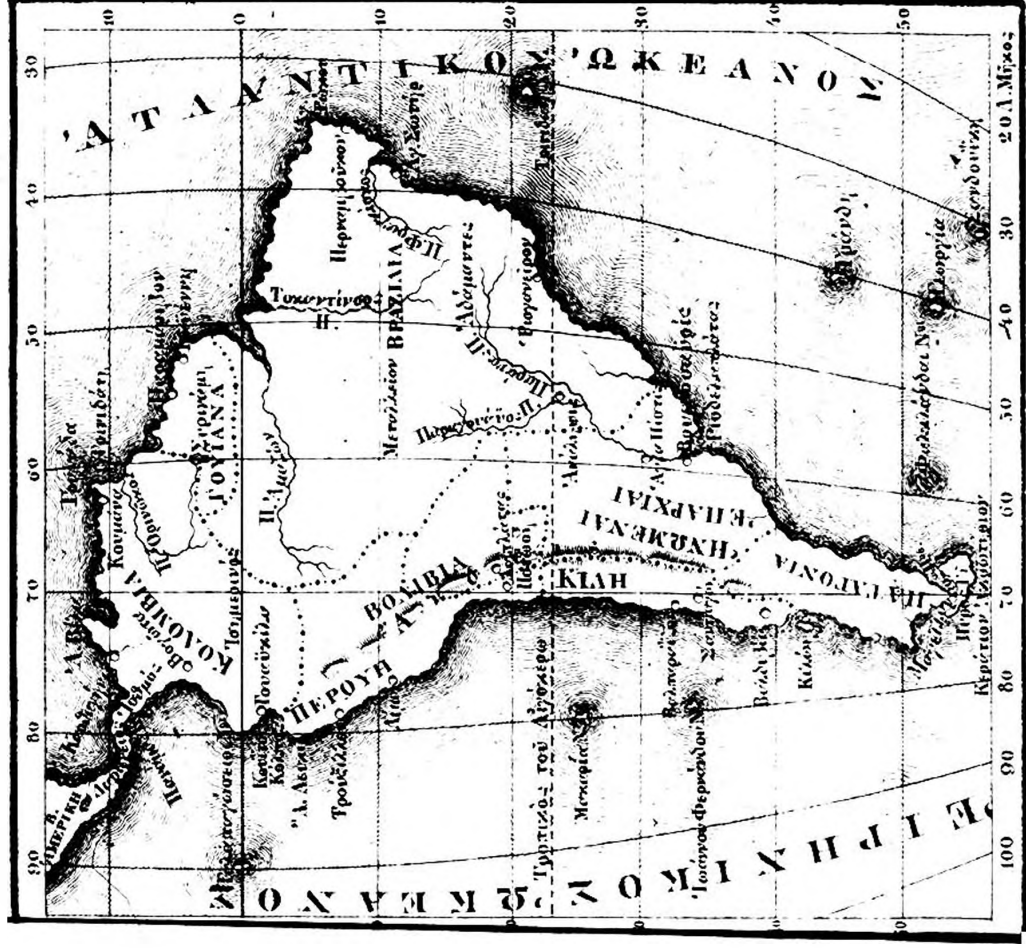
ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

ΠΙΝΑΞ ΤΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ἈΜΕΡΙΚΗΣ.

1. Ἰδοῦ, βλέπεις ἐδῶ πίνακα τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς. Οἱ κυριώτεροι τόποι τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς εἶναι ἡ Κολομβία, ἡ Γουάνα, ἡ Περούη, ἡ Βολιβία, ἡ Βραζιλία, αἱ Ἑνωμέναι Ἐπαρχίαι, ἡ Κίλη, καὶ ἡ Παταγονία.
2. Εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν εὐρίσκονται οἱ

ΝΟΤΙΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗ.

μεγαλώτατοι ποταμοὶ τοῦ κόσμου. Ὁ Ἀμαζώνιος εἶναι ὁ μέγιστος ποταμὸς ὄλων τῶν ἐπάνω τῆς σφαίρας· ὁ Λαπλάτας καὶ ὁ Ὀρονώχος εἶναι καὶ αὐτοὶ μεγαλώτατοι.

3. Αἱ Ἄνδεις εἶναι σειρὰ βουνῶν ὑψηλοτάτη, μὲ πολλὰς χωρισμένας κορυφάς. Ἡ ὑψηλοτάτη κορυφή εἶναι τὸ Κιμβοράζον. Τῶν βουνῶν

Αἱ Ἄνδεις, τὰ εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὑψηλότατα ὄρη.

τῶν αἰ κορυφαὶ εἶναι πάντοτε χιονοσκεπασοί, ἐνῶ, εἰς τὰς ὑποκάτω κοιλάδας, πορτογάλλια, λεμόνια, καὶ ἄλλοι καρποὶ, εἶναι κατὰ πάντας τοὺς καιροὺς ὄριμα ἐπάνω τῶν δένδρων.

4. Πολλὰ τῶν βουνῶν τούτων εἶναι ἠφαιστία, τὰ ὅποια ἐκπέμπουν πῦρ, καπνὸν, καὶ ἀναλυμένας πέτρας, καὶ κάμνον τοιοῦτον τρανώτατον, βροντοφῶνον θόρυβον, ὥστε ἀκούεται ἑκατοντάδας μιλίων μακρὰν.

5. Αἱ κυριώτεραι πόλεις εἶναι τὸ Κούιτον, τὸ Παραμάριβον, ἡ Λίμα, ἡ Ποτώση, τὸ Ῥιογιανεῖρον, ἡ Βουενοσαῦρις, ἡ Σαντιαγώ. Πολλὰ ἀπὸ τὰς πόλεις ταύτας ἔχουν λαμπρότητα ἐκκλησίας, καλλωπισμένας μὲ πλῆθος χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου.

Ἐρωτήσεις.

1. Τίνες εἶναι οἱ κυριώτεροι τόποι τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς ;
2. Ποῦ εἶναι οἱ μεγαλώτατοι ποταμοὶ τοῦ κόσμου ;
Ποῖος εἶναι ὁ μέγιστος ποταμὸς ὄλων τῶν ἐπάνω τῆς σφαίρας ;
Εἶναι ὁ Λαπλάτας καὶ ὁ Ὄρονῶκος μεγάλοι ἢ μικροί ;
3. Τί εἶναι αἱ Ἄνδεις ;
Ποῖα εἶναι ἡ ὑψηλοτάτη κορυφή τῶν Ἄνδεων ;
5. Ποῖαι εἶναι αἱ κυριώτεραι πόλεις αἱ εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν ;

ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Ἐρωτήσεις ἐπὶ τὸν Πίνακα.

- Πῶς συνορεύει ἡ Κολομβία ; Ἡ Γουϊάνα ; Ἡ Βραζιλία ;
Ἡ Περούη ; Ἡ Βολιβία ; Ἡ Κίλη ; Αἱ Ἠνωμέναι
Ἐπαρχίαι ; Ἡ Παταγονία ;
- Εἰς ποῖον τόπον τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς εἶναι ἡ πόλις Κούιτον ;
Τὸ Παραμάριβον ; Τὸ Ριογιανεῖρον ; Ἡ Βουενουσαῦρις ;
Ἡ Σαντιάγω ; Ἡ Ποτώση ; Ἡ Λίμα ;
- Ποῖος ὠκεανὸς βρέχει τὸ δυτικὸν παράλιον τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς ;
Ποῖος τὸ ἀνατολικόν ;
- Ποῖος πορθμὸς χωρίζει τὴν Πυρὸς Γῆν ἀπὸ τὴν Παταγονίαν ;
- Ποῦ εἶναι ἡ Ἄκρα Βέλα ; Ἡ τοῦ Ἀγίου Ῥώκου ; Τὸ
Κεράτιον Ἀκρωτήριον ; Ἡ Λευκὴ Ἄκρα ; Ὁ Παναμικὸς
Κόλπος ;
- Ποῦ χύνει τὰ ὕδατά του ὁ Ἀμαζώνιος ; Ὁ Λαπλάτας ἢ
Ῥιοδελαπλάτας ; Ὁ ποταμὸς Φραγκίσκος ; Ὁ Ὄρονῶκος,
ἢ Ὄρινῶκος ;
- Ποῦ εἶναι ἡ νῆσος Κιλῶη ; Ἡ τοῦ Ἰωάννου Φερνάνδου ; Αἱ
Γαλαπῶσσιοι ; Ἡ Τρινιδάτη ; Ἡ Γεωργία ; Αἱ Φαλκ-
κλάνδαι Νῆσοι ;
- Μεταξὺ ποίων μοιρῶν πλάτους εἶναι ἡ Βογώτα ; Τὸ Κούιτον ;
Ἡ Βουενουσαῦρις ; Τὸ Ριογιανεῖρον ; Ἡ Ποτώση ; Ἡ
Λίμα ;
- Μεταξὺ ποίων μοιρῶν μήκους εἶναι τὸ Κούιτον ; Ἡ Ποτώση ;
Ἡ Λίμα ; Ἡ Βουενουσαῦρις ; Ἡ τοῦ Ἰωάννου Φερνάνδου
Νῆσος ; Ἡ Γεωργία ; Αἱ Φαλκκλάνδαι Νῆσοι ;
- Κατὰ ποίαν διεύθυνσιν ἀπὸ τὸ Ριογιανεῖρον εἶναι ἡ Λίμα ; Ἀπὸ
τὴν Λίμαν τὸ Κούιτον ; Ἀπὸ τὴν νῆσον τοῦ Ἰωάννου

Φερνάνδου ἢ Λίμα; Τί εἶναι ἀνατολικώτερα, ἢ Ἄκρα τοῦ Ἁγίου Ῥώκου ἢ ἡ Βοστών;

Κατὰ ποίαν διεύθυνσιν ἀπὸ τῆν Νέαν Ὑόρκαν εἶναι τὸ Κεράτιον Ἄκρωτήριον;

Ποῖα μέρη τῆς Βορείου Ἀμερικῆς εἶναι μεταξύ τῶν αὐτῶν μοιρῶν μήκους ὡς ἡ Κολομβία καὶ ἡ Περούη;

Τί εἶναι ἀνατολικώτερα, ἢ Ποτώση ἢ ἡ Οὐασιγκτῶν;

ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΟΓΔΩΘΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ἈΜΕΡΙΚΗΣ.

Αὐτόχθονες Ἴνδοι τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

1. Ἡ Νότιος Ἀμερικὴ εἶναι τόπος πολὺ ἐκτεταμένος, μὲ πλουσιώτατα μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου, ἀλλ' εὐρίσκεται εἰς πολλὴν ἀκαταστασίαν. Πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἶναι οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐμπλεγμένοι εἰς πολέμους, καὶ δὲν εἶναι κατ' οὐδένα τρόπον τόσοι εὐδαίμονες ὅσον οἱ Ἀγγλαμερικανοί.

2. Εἰς τῆς Νότιον Ἀμερικὴν αἱ γαῖ εἶναι ἀθλίως γεωργημένοι, ὄχι μόνον ἐξ αἰτίας τῶν πολέμων καὶ τῶν πολιτικῶν μεταβολῶν, ἀλλὰ καὶ διότι σχεδὸν ὅλη τῶν κατοίκων ἢ προσοχὴ δίδεται εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν μεταλλείων· προσέτι, ὁ λαὸς δὲν εἶναι φιλόπονοι, καὶ χωρὶς

φιλοπονίαν οὔτε εὐδαιμονίαν οὔτε πλοῦτη δύναται κἀνὲν ἔθνος ν' ἀποκτήσῃ.

3. Οἱ κάτοικοι προηγουμένως εἶναι Ἴσπανοὶ καὶ Πορτογάλλοι, καὶ οἱ ἀπόγονοι Ἴσπανῶν καὶ

Κύριοι καὶ Κυριαὶ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

Πορτογάλλων, καὶ ὑπεραγαποῦν παράταξιν καὶ πολυτελεῖ ἑνδύματα. Διατρίβουν ὅμως ἐκεῖ καὶ πάμπολλοι ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς. Σιμὰ τούτων, εὐρίσκονται εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν πολλοὶ αὐτόχθονες Ἰνδοί· τινὲς μὲν αὐτῶν εἶναι ἄγριοι, πλὴν ἀνδρεῖοι, φιλόξενοι, καὶ γενναῖοι.

4. Εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν γεννᾶται μέγα πλῆθος ἀργυρίου καὶ χρυσίου· ἀκόμη δὲ καὶ ἀδάμαντες, καὶ ἄλλαι πέτραι πολύτιμοι. Τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἐκβάλλονται ἀπὸ τὴν γῆν, ἢ μαζεύονται ἀπὸ τὴν ἄμμον, ἧτις περιέχει μικρὰ μόρια ἀργυρίου καὶ χρυσίου.

Μαῦροι Δούλοι ζητοῦντες εἰς τὴν ἄμμον Ἀδάμαντας.

Οἱ ἀδάμαντες εὐρίσκονται εἰς τὴν ἄμμον, ἣτις καταβαίνει μὲ τοὺς ποταμοὺς ἀπὸ τὰ ὄρη.

Ἑρωτήσεις.

1. Εἶναι ἡ Νότιος Ἀμερικὴ μεγάλος ἢ μικρὸς τόπος ;
Ποία εἶναι ἡ κατάστασις τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς ;
Εἶναι οἱ κάτοικοι αὐτῆς πόσον εὐδαίμονες ὅσον οἱ Ἀγγλαμερικανοί ;
2. Εἶναι οἱ κάτοικοι αὐτῆς φιλόπονοι ;
Ἐμπορεῖ κἀνὲν ἔθνος νὰ ἦναι εὐδαίμον χωρὶς φιλοπονίαν ;
3. Τί εἶναι οἱ πλείοτεροι τῶν κατοίκων τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς ;
Εἶναι πολλοὶ αὐτόχθονες Ἰνδοὶ εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν ;
4. Τί γεννᾷ ἡ Νότιος Ἀμερικὴ ;
Πόθεν ἐκβάλλουν τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ;
Ποῦ εὐρίσκονται οἱ ἀδάμαντες ;

ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Ἱστορία τῆς Ἀμερικῆς.

1. Ἡ Ἀμερικὴ ἐκατοικεῖτο μόνον ἀπὸ περιπλανωμένας φυλάς Ἰνδῶν, ἕως οὗ ἐξεσκεπάσθη ὑπὸ Χριστοφόρου Κολόμβου, εἰς τὸ 1492· ἦγεν πρὸ 300 ἐτῶν, καὶ πλειοτέρων. Πρὸ τῆς

Ὁ Κολόμβος ἀνακαλύπτει τὴν Ἀμερικὴν.

ἀνακαλύψεως ταύτης, οἱ Εὐρωπαῖοι, οἱ Ἀσιανοὶ, καὶ οἱ Ἀφρικανοὶ, δὲν εἶχαν κάμμίαν ἰδεάν ὅτι ὑπῆρχε τοιαύτη ἡπειρος ἐπάνω τῆς σφαίρας.

2. Μὲ ὀλίγα μικρὰ πλοῖα ὑπῆγεν ὁ Κολόμβος, καὶ ἀνεκάλυψε τὴν Ἀμερικὴν. Ἐπιστρέψας εἰς τὴν Εὐρώπην, ἔφερεν ὁμοῦ τὴν ἱστορίαν τῶν ἀνακαλύψεων του. Πολλοὶ τότε ἐταξείδευσαν, εἰς τὴν νέαν ταύτην οἰκωμένην, καὶ διὰ τὴν ἴδωσι, καὶ διὰ ν' ἀποκτήσωσι χρυσίον καὶ ἀργύριον· τὰ συμβάντα δὲ εἰς πολλοὺς τούτων εἶναι μὲν ἀξιολογώτατα, πλὴν τῶρα δὲν ἔχω καιρὸν νὰ σὲ τὰ εἶπω.

3. Ἡ Νότιος Ἀμερικὴ καὶ τὸ Μέξικον ἐκατοικίσθησαν ἀπὸ ἀνθρώπους ἐκ τῆς Ἰσπανίας καὶ Πορτογαλλίας. Οἱ Ἰσπανοὶ ἔοι Πορτογάλλοι ἐμεταχειρίσθησαν τοὺς ἐντοπίους Ἰνδοὺς μὲ ἄκραν σκληρότητα. Ἐπῆραν τὰ χωράφιά των, καὶ τοὺς ἔκαμαν δούλους των. Ἀδικώτατα ἐφέρθησαν οἱ Εὐρωπαῖοι εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν καὶ εἰς τὸ Μέξικον.

4. Τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, τὸ συγκροτοῦν τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, ἐκατοικίσθη προηγουμένως ἀπὸ Ἀγγλους. Ἡ πρώτη κατοίκισις ἔγινε κατὰ τὸ 1607, εἰς τὴν Βιργινίαν· ἡ Νέα δὲ Ἀγγλία ἐκατοικίσθη εἰς τὸ 1620, ἀπὸ φιλοφρήσκως τινὰς ἀνθρώπους.

5. Ἡ Κανάδα, καὶ σχεδὸν ὅλη ἡ καλουμένη Βρετανικὴ Ἀμερικὴ, ἐκατοικίσθησαν πρῶτον ἀπὸ τοὺς Γάλλους.

6. Διὰ πολὺν καιρὸν, οἱ τόποι οὗτοι ἔμεναν ὑποκείμενοι εἰς τὴν κυβέρνησιν ἢ ἐξουσίαν τῶν διαφόρων Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων, μετὰ τῶν ὁποίων τὴν βοήθειαν πρῶτον ἐκατοικίσθησαν. Ἡ Νότιος Ἀμερικὴ καὶ τὸ Μέξικον ἐξηκολούθουν γὰρ κυβερνῶνται ἀπὸ τὴν Ἰσπανίαν καὶ Πορτογαλίαν, αἱ Ἀγγλικαὶ δὲ ἀποικίαι ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν, καὶ αἱ Κανάδαι ἀπὸ τὴν Γαλίαν.

7. Ἀλλὰ μετὰ τὸν καιρὸν, λαμβάνουσαι ἄδικον μεταχειρίσιν αἱ Ἀγγλικαὶ ἀποικίαι ἀπὸ τὸν βασιλέα καὶ τὴν κυβέρνησιν τῆς Ἀγγλίας, ἐκηρύχθησαν ἀνεξάρτητοι, καὶ, ὕστερον ἀπὸ μακροχρόνιον καὶ φονικὸν πόλεμον, ἔγιναν ἔθνος ἐλεύθερον, ἐπονομαζόμενον αἱ Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι. Τοῦτο συνέβη πρὸ περίπου πενήτην χροῶν, καὶ οἱ Ἀγγλαμερικανοὶ ἔκτοτε ἐστάθησαν γενικῶς εὐδαίμονες.

8. Πρὸ ἑβδομήκοντα περίπου χρόνων, ἐνίκηθησαν αἱ Κανάδαι ἀπὸ Ἀγγλικὰ στρατεύματα, καὶ ἀπὸ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον μένουσιν ὑπὸ τὴν κυβέρνησιν τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

9. Δὲν εἶναι πολὺς ὁ καιρὸς, ἀφοῦ ἡ Νότιος Ἀμερικὴ καὶ τὸ Μέξικον ἠλευθερώθησαν ἀπὸ τὴν κυριότητα τῆς Ἰσπανίας, καὶ ἐσυγκρότησαν ἀνεξαρτήτους κυβερνήσεις. Αἱ κυβερνήσεις

ὅμως αὐταὶ εἶναι ἀκόμη ἀκατάστατοι, καὶ οἱ τόποι οὗτοι δὲν εἶναι πολὺ εὐδαιμονέστεροι παρὰ πρότερον. Συχνὰ ἔχον φονικούς πολέμους· πλὴν ἐλπίζεται ὅτι τὰ δεινὰ ταῦτα θέλου ἐργήγορα τελειώσειν.

10. Μέρος τῆς Νοτίης Ἀμερικῆς, ἢ Βραζιλία, μένει ἔτι ὑπὸ τὸν πρότερον αὐτῆς κύριον. Τῆς Πορτογαλλίας ὁ βασιλεὺς ἐμεταφέρθη εἰς τὴν Βραζιλίαν, καὶ κυβερνᾷ τὸν λαόν. Ἴδου, βλέπεις ἐδῶ ζωγραφίαν Βραζιλιανῶν κυνηγῶν.

11. Ἡ Γουιάνα ὑπόκειται εἰς διαφόρους Εὐρωπαϊκὰς δυνάμεις. Τῆς Παταγονίας οἱ κάτοικοι ἐστάθησαν πάντοτε προηγουμένως Ἴνδοι ἐντόπιοι, οἵτινες λέγονται ἀγριώτατοι.

12. Τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας ἐξεσίασαν πάντοτε Εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῶν μέχρι τῆς σήμερον, πλὴν τοῦ Ἀγίου Δομνίκου ἢ τῆς Ἀὐτῆς. Διάφοροι αὐτῶν ἤλλαξαν τοὺς κυρίους τῶν συχνὰ, ἐξεσιαζόμενοι ποτὲ μὲν ἀπὸ ταύτην, ποτὲ δὲ ἀπ' ἐκείνην τὴν κυβέρνησιν. Οἱ ἐντόπιοι Ἴνδοι ἐχάθησαν ἀπὸ

αυτάς. Πάμπολλοι δοῦλοι Μαῦροι εὐρίσκονται εἰς τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας, οἵτινες εἶναι σχεδὸν οἱ μόνοι ἐργάται.

13. Ἡ Κούβα ἀνήκει τώρα εἰς τὴν Ἰσπανίαν· ἡ Ἰαμάικα εἰς τὴν Μεγάλην Βρετανίαν· ὁ Ἅγιος δὲ Δομίνικος ἢ ἡ Ἀυτὴ ἐγινεν ἀνεξάρτητος πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, καὶ κυβερνᾶται τώρα ἀπὸ Μαύρου.

Ἑρωτήσεις.

1. Τίς ἀνεκάλυψε τὴν Ἀμερικὴν; Εἰς ποῖον ἔτος ἀνεκάλυψεν ὁ Κολόμβος τὴν Ἀμερικὴν; Τίνες ἐκατοίκουν τὴν Ἀμερικὴν πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Κολόμβου; Ὡς πόσος καιρὸς εἶναι ἀφοῦ ἀνεκαλύφθη ἡ Ἀμερικὴ;
2. Πῶς ὑπῆγεν ὁ Κολόμβος εἰς τὴν Ἀμερικὴν; Τί ἀκολούθησε τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ Κολόμβου;
3. Ἀπὸ ποῖους ἐκατοικίσθησαν ἡ Νότιος Ἀμερικὴ καὶ τὸ Μέξικον; Πῶς ἐμεσαχειρίσθησαν οἱ Ἰσπανοὶ καὶ Πορτογάλλοι τοὺς ἐντοπίους Ἰνδοὺς;
4. Τί μέρος τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ἐκατοικίσθη ἀπὸ τοὺς Ἀγγλοὺς; Πότε καὶ ποῦ ἐγινεν ἡ πρώτη Ἀγγλικὴ κατοικίσις εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν; Πότε ἐκατοικίσθη πρῶτον ἡ Νέα Ἀγγλία;
5. Τίνες ἐκατοίκισαν πρῶτον τὴν Κανάδα;
6. Πῶς ἔμεναν διὰ πολλοὺς χρόνους οἱ διάφοροι οὗτοι τόποι; Ποῖοι ἐξηκολούθουν νὰ κυβερνῶσι τὴν Νότιον Ἀμερικὴν καὶ τὸ Μέξικον; Ποῖοι ἐξουσίαζαν τὰς Ἀγγλικὰς ἀποικίας; Ποῖοι ἐξουσίαζαν τὰς Κανάδας;
7. Τί ἔκαμαν τέλος πάντων αἱ Ἀγγλικαὶ ἀποικίαι; Τί ἔγιναν μετὰ φοινικὸν πόλεμον; Πρὸ πόσου καιροῦ ἐγινεν ὁ πόλεμος οὗτος; Ποία ἐστάθη τοῦ τόπου ἡ κατάστασις ἔκτοτε;
8. Τί ἐσυνέβη εἰς τὰς Κανάδας; Πόσος καιρὸς ἀφοῦ τὰς ἐνίκησαν οἱ Ἀγγλοι; Ὑπὸ τίνων κυβέρνησιν ἔμειναν ἀπὸ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον;
9. Τί ἐσυνέβη εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν καὶ τὸ Μέξικον ἐν τοῖς ὀλίγων ἐτῶν;

- Ποία εἶναι τῶν κυβερνήσεών των ἡ κατάστασις ;
10. Τί ἔχεις νὰ εἶπῃς περὶ τῆς Βραζιλίας ;
  11. Εἰς ποίους ὑπόκειται ἡ Γουιάνα ; Ἐπὶ ποίους κατοικεῖται προσηγουμένως ἡ Παταγονία ;
  12. Τί ἔχεις νὰ εἶπῃς περὶ τῶν Δυτικῶν Ἰνδιῶν ;
  13. Εἰς ποίους ἀνήκει ἡ Κούβα ; Ἡ Ἰαμάικα ; Ἐπὶ ποίους κυβερνᾶται τῶρα ὁ Ἅγιος Δομίνικος ;

ΜΑΘΗΜΑ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟΝ.

1. Σὲ εἶπα τῶρα περὶ τῆς Ἀμερικανῆς ἠπείρου. Εἶναι στερεὰ πολὺ ἐκτεταμένη, μὲ σειρὰς βουνῶν εὐμεγέθεις, καὶ μὲ λίμνας τὰς πλέον εὐρυχώρους, καὶ ποταμοὺς τοὺς μεγίστους εἰς τὸν κόσμον. Ὀλόκληρον αὐτῆς τὸ μᾶκρος εἶναι σχεδὸν 9000 μίλια· καὶ περιέχει 35 ἑκατομμύρια λαοῦ.

2. Τὴν κατοικοῦν διάφορα ἔθνη, κατὰ διαφορὰς τρόπους κυβερνώμενα, καὶ διάφορα μέρη αὐτῆς ἀπολαύειν διαφορὰς βαθμοὺς εὐδαιμονίας.

3. Εἰς τὰ βόρεια μέρη, ὡς εἰς τὴν Γρηνλανδίαν, τὸ ψυχρὸς εἶναι ὑπερβολῆ μεγάλην, καὶ τῆς γῆς τὰ προϊόντα μόλις ἀρκοῦν εἰς ζωτροφίαν τῶν ὀλίγων αὐτῆς κατοίκων. Εἰς τὰ μεσημβρινώτερα μέρη, ὡς εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, τὸ κλίμα εἶναι ὀλιγώτερον αὐστηρὸν, καὶ τῆς γῆς οἱ καρποὶ εἶναι πλουσιοπάροχοι.

4. Εἰς τὸ πρῶτον σιμὰ τοῦ Ἰσημερινοῦ, ὡς εἰς τὸ Μέξικον, τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας, καὶ μέρος τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, δὲν εἶναι χειμῶν· τὰ δένδρα καὶ τὰ φυτὰ εἶναι πάντοτε πράσινα, καὶ καρποὶ καὶ ἄνθη βλέπονται καθ' ὅλους τοῦ χρόνου τοὺς καιροὺς.

5. Διαφέρουν πολὺ οἱ κάτοικοι τῶν διαφορῶν μερῶν τῆς Ἀμερικῆς ὡς πρὸς τὰς οἰκίας, τὴν

τροφὴν, καὶ τὴν ἐνδυμασίαν των· εἰς μέρη τινὰ αἱ κατοικίαι εἶναι κάλλισται, εἰς ἄλλα δὲ ἀθλιέσταται· καὶ τὸ αὐτὸ ἀληθεύει περὶ τῆς τροφῆς καὶ τῆς ἐνδυμασίας. Βέβαιον ὅμως εἶναι, ὅτι εἰς κἀνὲν μέρος τῆς Ἀμερικῆς δὲν ζῆ ὁ λαὸς μὲ τὴν ἀνεσίαν καὶ τὸσον ἀφθονον ἀπόλαυσιν τῶν ἀναγκαίων, ὅσον εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας.

Ἑρωτήσεις.

1. Περιγράψτε τὴν ἡπειρον τῆς Ἀμερικῆς ;
Πόσον εἶναι τὸ ὀλόκληρον αὐτῆς μᾶκρος ;
Ποῖος εἶναι ὁ ὀλόκληρος ἀριθμὸς τῶν κατοίκων ;
2. Πῶς ἢ ἀπὸ ποίους κατοικεῖται ;
Εἶναι οἱ κάτοικοι ὅλων τῶν μερῶν ἐξίσου εὐδαίμονες ;
3. Εἶναι κρῦος ἢ ζέστη εἰς τὰ βόρεια μέρη τῆς Ἀμερικῆς ;
Πῶς εἶναι εἰς τὴν Ἰρηνλανδίαν ;
Πῶς εἶναι τὸ κλίμα εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας ;
4. Εἰς ποίους τόπους δὲν εἶναι χειμῶν ;
Ποία εἶναι πάντοτε ἢ κατάστασις τῶν δένδρων καὶ φυτῶν εἰς τοὺς τόπους τούτους ;
Τί βλέπεται πάντοτε εἰς τοὺς τόπους τοὺς πλησίον τοῦ Ἰσημερινοῦ ;
5. Τί ἐμπορεῖς νὰ εἴπῃς περὶ τῶν οἰκων, τῆς τροφῆς, καὶ τῆς ἐνδυμασίας εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἀμερικῆς ;
Ποῖος λαὸς τῆς Ἀμερικῆς ζῆ μὲ πλειοτέραν ἀνεσίαν καὶ ἀφθονον ἀπόλαυσιν τῶν ἀναγκαίων ;

ΜΑΘΗΜΑ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ.

1. ἘΜΑΘΕΣ τώρα πῶς διαιροῦνται τὰ ὕδατα καὶ ἡ ξηρὰ τῆς γῆς,—εἰς ὠκεανούς, θαλάσσας, ποταμούς, καὶ λίμνας· εἰς ἡπείρους, νήσους, καὶ ὄρη. Ταῦτα ἐνθυμοῦ ὅτι λέγονται αἱ φυσικαὶ διαιρέσεις τῆς γῆς, ἐπειδὴ τὰ ἔκαμεν ὁ Θεός. Τὸ μέρος δὲ τοῦτο τῆς Γεωγραφίας ὀνομάζεται Φυσικὴ Γεωγραφία.

2. Σὲ εἶπα ἔ ὀλίγα τινὰ περὶ τῶν διαιρέσεων τοῦ κόσμου εἰς διαφόρους πολιτείας, βασιλείας, καὶ αὐτοκρατορίας. Σὲ ἔδειξα πῶς ἡ Εὐρώπη διαιρεῖται εἰς Γαλλίαν, Ἰσπανίαν, Πορτογαλίαν, κτλ., καὶ πῶς οἱ διάφοροι οὔτοι τόποι κατεικοῦνται ἀπὸ λαοὺς διαφόρων γλωσσῶν, διαφόρων κυβερνήσεων, διαφόρων νόμων, κτλ. Σὲ ἔδειξα προσέτι πῶς οἱ ἄνθρωποι τῆς Ἀσίας, Ἀφρικῆς, καὶ Ἀμερικῆς, διαιροῦνται εἰς πολλὰ ἔθνη διάφορα.

3. Αἱ διαιρέσεις αὗται λέγονται διαιρέσεις πολιτικάι, ἐπειδὴ ἔγιναν ἀπὸ ἀνθρώπου. Τὸ μέρος τοῦτο τῆς Γεωγραφίας ὀνομάζεται Πολιτικὴ Γεωγραφία.

4. Εἶναι δὲ καὶ ἄλλο μέρος Γεωγραφίας, τὸ ὁποῖον μᾶς γνωστοποιεῖ εἰς ποῖον βαθμὸν πολιτισμοῦ εὐρίσκειται καθὲν ἔθνος, ἤγουν, πῶς εἶναι ὡς πρὸς τὰς τέχνας, τὴν θρησκείαν, καὶ τὴν κυβέρνησιν. Τῆς Γεωγραφίας τὸ μέρος τῆτο ἐμπορεῖ νὰ ὀνομάζεται Ἠθικὴ Γεωγραφία. Εἶναι δὲ ἀξιολογωτάτη ἡ Ἠθικὴ Γεωγραφία, καὶ μέλλω τώρα νὰ σὲ εἶπω κάτι περὶ αὐτῆς.

Ἑρωτήσεις.

1. Ποῖαι λέγονται φυσικαὶ διαιρέσεις τῆς γῆς ;
Διατί ὀνομάζονται φυσικαὶ διαιρέσεις αἱ διαιρέσεις τῆς ξηρᾶς καὶ τῶν ὑδάτων ; Τί μᾶς γνωστοποιεῖ ἡ φυσικὴ γεωγραφία ;
3. Ποῖαι λέγονται πολιτικάι διαιρέσεις ; Πολιτικὴ γεωγραφία ἔστι ;
4. Ποῖον ἄλλο μέρος εἶναι παρὰ τὴν φυσικὴν καὶ πολιτικὴν γεωγραφίαν ;
Περὶ τίνος λέγει ἡ πραγματεύεται ἡ ἠθικὴ γεωγραφία ;
Εἶναι τάχα ἀξιόλογος ἡ ἠθικὴ γεωγραφία ;

ΜΑΘΗΜΑ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ὁ ΟΜΙΛΗΤΗΣ ΛΕΓΕΙ ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟῦ.

1. Ἰδοῦ, βλέπεις ἐδῶ ζωγραφίαν τινῶν ἀγρίων. Οἱ ἄνθρωποι οὔτοι ζοῦν, τὸ κυριώτερον, ἀπὸ

κυνήγιον και ὀψάρευμα. Ἐχουν δὲ διαφόρους μεθόδους τῆ νὰ πιάνωσιν ἄγρια ζῶα, ὡς ἄρκτους, ἐλάφους, βουβάλια, λαγούς, ἔ ἄλλα τετράποδα, και διαφόρων ειδῶν πουλία. Πιάνουν ἀκόμη και ὀψάρια κατὰ διαφόρους τρόπους,

2. Σπανίως γεωργοῦν οἱ ἄνθρωποι οὔτοι τὴν γῆν, ἔ, ὅταν δὲ τὴν γεωργῶσι, τὴν γεωργῶν ἀθλίως. Αἱ κατοικίαι των εἶναι δυστυχεῖς καλύβαι, καμωμένα ἀπὸ ξηλάρια και λάσπην. Ἐνίστε κατασκευάζονται ἀπὸ χονδρότερα και μακρότερα ξύλα, βαλμένα τὸ ἐν σιμὰ τοῦ ἄλλῃ. Γενικῶς περιφέρονται ὀλόγυμοι ἢ σχεδὸν ὀλόγυμοι. Τὰς τέχνας, διὰ τῶν ὁποίων κτίζονται οἰκίαι ἀναπαντικαί, ἢ γίνονται καλὰ ἐνδύματα, ἢ μαγειρεύονται καλὰ φαγητὰ, τὰς γνωρίζουν πολλὰ ὀλίγον. Βιβλία δὲν ἔχουν οὐδόλως, και γενικῶς εἶναι πτωχοί, ἀμαθεῖς, και ταλαίπωροι. Εἶναι δὲ ὡς ἐπιτοπλεῖστον και σκληροί.

3. Μέγα μέρος τῆς γῆς κατοικεῖται ἀπὸ ἄνθρώπους εἰς τὴν ἀγρίαν ταύτην κατάστασιν. Τὸ δυτικὸν μέρος τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, τὸ νότιον μέρος τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, πολλοὶ τῶν Ἀσιατικῶν και Ἀφρικανῶν Νήσων, ἢ Νέα Ὀλλανδία, τὰ ἐνδότερα και δυτικὰ και νότια μέρη τῆς Ἀφρικῆς, εἶναι ὅλα εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην.

4. Ἐδῶ βλέπεις ζωγραφίαν περιπλανωμένων τινῶν φυλῶν, αἱ ὁποῖαι ζοῦν προηγουμένως

ἀπὸ τὴν βόσκησιν, καὶ εἶναι εἰς κατάστασιν λεγομένην βάρβαρον. Ἔχουν βοσκημάτων ἧτοι

ζώων ἀγέλας, μὲ τὰς ὁποίας μεταβαίνουν ἀπὸ τόπον εἰς τόπον. Τρέφονται δὲ κυριωτέρως ἀπὸ τὸ γάλα καὶ τὴν σάρκα τῶν ζώων των.

5. Αἱ κατοικίαι αὐτῶν δὲν εἶναι ὡς αἱ ἰδικαί μας, μεγάλαι ἔ εἰς ἀνάπαυσιν ἀρμόδια. Εἶναι ἐλαφραὶ σκηναί, ἔχουσαι σκέπασμα ἐκ πανίου ἢ δερμάτων, ἔ ἔμπορῶν εὐκόλως νὰ μεταφέρωνται. Γνωρίζουν μὲν ὀπωσῶν τὴν τέχνην τῆ μαγειρεῦειν, καὶ κάμνουν ὀλίγα φορέματα· πλὴν ὄλη ὁμοῦ ἢ κατάστασις των δὲν εἶναι εὐδαίμων.

6. Εἰς τὴν Ἀσίαν εἶναι πολλὰ ἔθνη τοῦ χαρακτῆρος τούτου. Οἱ Ἀραβες, οἱ Τάρταρες, καὶ οἱ Θιβετανοὶ, γενικῶς ζοῦν κατὰ τρόπον τοιοῦτον. Καὶ μερικοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς Πέρσας καὶ Σιβηρίους ἀκολουθοῦν τὴν αὐτὴν ζωὴν. Εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ἔξαιρέτως ἐπάνω εἰς τὰς ἐρήμους, εὐρίσκονται φυλαὶ ἀνθρώπων, οἵτινες κατοικῶν εἰς σκηνάς, ἔ μεταφέρονται ἀπὸ τόπον εἰς τόπον ὁμοῦ μὲ τὰ ζῶά των. Τὰ βάρβαρα ἔθνη γενικῶς δὲν ἔχουν πολλὴν φιλανθρωπίαν.

7. Ἴδου ἔ ἄλλη ζωγραφία ἀνθρώπων, οἵτινες κατοικοῦν εἰς πόλεις. Οὗτοι ὀνομάζονται πολιτισμένοι. Τὰ ἔθνη, ὅσα γνωρίζουν τὴν τέχνην τοῦ οἰκοδομεῖν καλὰς οἰκίας, τοῦ κάμνειν ἐνδύματα διὰ νὰ φοραίνωσι, καὶ ὅσα ἐξεύρουν νὰ μαγειρεῦωσι καλὰ, ταῦτα λέγονται πολιτισμένα. Γενικῶς κατοικοῦν εἰς πόλεις, καὶ ἔχουν πλοῖα,

τὰ ὁποῖα ὑπάγουν εἰς διάφορα μέρη τῆς οἰκουμένης, νὰ ἐλλάξωσι τοὺς καρποὺς καὶ τὰ χειροτεχνήματα ἑνὸς τόπου διὰ τοὺς καρποὺς καὶ τὰ χειροτεχνήματα ἄλλου τόπου. Τοῦτο καλεῖται ἐμπόριον. Οἱ πολιτισμένοι τόποι εἶναι πολὺ τῶν ἄλλων εὐδαιμονέστεροι.

8. Ἡ Εὐρώπη ὅλη, τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς Ἀμερικῆς, τὸ βόρειον μέρος τῆς Ἀφρικῆς, καὶ γενικῶς τὰ νοτιανατολικά παράλια τῆς Ἀσίας, ἐμποροῦν νὰ ὀνομασθῶσι πολιτισμένα.

9. Διαφέρουν ὁμοῦς καταπολλὰ τοῦ πολιτισμῆ οἱ βαθμοί· ἡγουν, τινὲς μὲν εἶναι πλειότερον, ἄλλοι δὲ ὀλιγώτερον πολιτισμένοι. Τῆς Κίνας καὶ τῶν Ἰαπωνικῶν Νήσων οἱ κάτοικοι ἐξεύρουν μὲν νὰ κτίζωσιν οἰκίας, καὶ εἶναι εἰς τὰ χειροτεχνήματα τῶν εὐφυέστατοι, ἀλλὰ δὲν ἔχουν κατ' οὐδένα τρόπον τόσην γνῶρσιν τῶν τεχνῶν, τῶν ἀναγκαίων εἰς τὸ νὰ ζῆ τις μὲ ἄνεσιν καὶ εὐδαιμονίαν, ὅσην ἔχεν οἱ Εὐρωπαῖοι καὶ οἱ Ἀγγλαμερικανοί.

10. Πρέπει δὲ καὶ νὰ μὴ σε λανθάνη, ὅτι εὐρίσκονται ἔθνη τινά, ὡς οἱ Ἰνδοί, τὰ ὁποῖα εἶναι εἰς μέσην κατάστασιν, μεταξὺ πολιτισμοῦ καὶ βαρβαρότητος. Εἶναι πάλιν ἄλλα, τὰ ὁποῖα μετέχουν καὶ ἀπὸ τὴν βάρβαρον καὶ ἀπὸ τὴν ἀγρίαν κατάστασιν.

11. Γενικῶς ἀληθεύει τοῦτο, ὅτι τὰ ἔθνη εἶναι σκληρὰ κατ' ἀναλογίαν ὅσον εἶναι ἀγρία· φιλόφρονα δὲ καὶ φιλόφρονα κατ' ἀναλογίαν ὅσον εἶναι πολιτισμένα.

Ἑρωτήσεις.

1. Πῶς ζοῦν οἱ ἄγριοι;
2. Γεωργοῦν οἱ ἄγριοι τὴν γῆν; Ποίου εἶδους οἰκίας ἔχουν οἱ ἄγριοι; Πῶς ἐνδύνονται; Ἐξεύρουν νὰ κτίζωσι καλὰς οἰκίας; Ἐξεύρουν νὰ κάμνωσι καλὰ ἐνδύματα; Ἐξεύρουν νὰ μαγειρεύωσι κρέας καὶ χορταρικά, ὥστε νὰ κάμνωσι καλὴν τροφήν; Ἐχουν βιβλία; Εἶναι οἱ ἄγριοι ἀμαθεῖς; Εἶναι πλούσιοι; Εἶναι εὐδαίμονες;
3. Ποῖα μέρη τοῦ κόσμου κατοικοῦνται ἀπὸ ἀγρίους;
4. Πῶς ζοῦν τὰ ἔθνη, τὰ λεγόμενα Βάρβαρα;
5. Ποίας λογῆς κατοικίας ἔχουν αὐτά; Ἐχουν γνώρισιν τινὰ τῶν τεχνῶν τοῦ μαγειρεύειν καὶ κάμνειν καλὰ ἐνδύματα;
6. Ποῖα μέρη τῆς οἰκουμένης κατοικοῦνται ἀπὸ ἔθνη Βάρβαρα;
7. Ποιοὶ ἄνθρωποι λέγονται πολιτισμένοι; Ποίας τέχνας γνωρίζουν τὰ πολιτισμένα ἔθνη; Ποῦ κατοικοῦν αὐτοὶ γενικῶς; Τί κάμνουν τὰ πολιτισμένα ἔθνη μὲ τὰ πλοῖα; Τί εἶναι τὸ ἐμπόριον; Ποῖα ἔθνη εἶναι τὰ εὐδαιμονέστερα;
8. Ποῖα μέρη τῆς οἰκουμένης εἶναι πολιτισμένα;
9. Εἶναι ὅλα τὰ πολιτισμένα ἔθνη ἐξίσου πολιτισμένα; Εἶναι οἱ κάτοικοι τῆς Ἰαπωνίας καὶ τῆς Κίνας τόσον πολιτισμένοι, ὅσον οἱ Ἄγγλοι, οἱ Γάλλοι, καὶ οἱ Ἀγγλαμερικανοί;
10. Δὲν ὑπάρχουν ἔθνη τινὰ, τὰ ὁποῖα ἐνόουν τὰ ζῆα καὶ ἔθνη τῆς ἀγρίας καὶ βαρβάρου καταστάσεως; Ποῖον ἔθνος δύνασαι νὰ ἀναφέρῃς ὡς παράδειγμα;
11. Δὲν εἶναι τὰ ἔθνη σκληρὰ κατ' ἀναλογίαν ὅσον εἶναι ἄγρια; Δὲν εἶναι εὐνοϊκὰ καὶ φιλόανθρωπα κατ' ἀναλογίαν ὅσον εἶναι πολιτισμένα;

ΜΑΘΗΜΑ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ.

1. Οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες, καθὼς τὰ παιδιά, χρειάζονται κάποιαν κυβερνήσιν ἢ τοιοδοίκοισιν. Τὰ παιδιά χρειάζονται γονεῖς καὶ διδασκάλους νὰ τὰ κυβερνώσιν, ἡγουν, νὰ ἐμ-

ποδίξωσι μὲν αὐτὰ ἀπὸ τὴν πράξιν τοῦ κακοῦ, καὶ ἀπὸ τὸ νὰ βλάπτωσιν ἕνας τὸν ἄλλον, νὰ τὰ παρακινῶσι δὲ εἰς τὸ νὰ κάμνωσι τὸ χρέος των.

2. Ἀναγκαῖον τὸ εἶρηκαν οἱ κάτοικοι παντός τόπου νὰ ἔχωσι σύστημά τι κυβερνήσεως, ἢ δύναμιν τινὰ ἢ ἐξουσίαν, ἣτις νὰ βιάξῃ ὅλους εἰς τὸ νὰ πράττωσι τὸ ὀρθόν. Ἐὰν δὲν ὑπῆρχε κυβερνήσις, οἱ δυνατοὶ ἤθελαν βλάπτειν τοὺς ἀδυνάτους, οἱ κακοὶ ἤθελαν καταδυναστεύειν τοὺς καλοὺς. Διαφόρους δὲ μεθόδους ἔλαβα οἱ ἄνθρωποι διὰ νὰ ἐμποδίξωσι τοὺς κακοὺς ἀπὸ τὸ νὰ ἀδικῶσι, καὶ ν' ἀσφαλίσωσιν εἰς καθὲν ἄτομον τῆς κοινωνίας τὰ δίκαια καὶ προνόμιά του.

3. Ἐμποροῦν δὲ αὐταὶ νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δεσποτικὰς καὶ εἰς ἐλευθέρως κυβερνήσεις. Δεσποτικῇ κυβερνήσει λέγεται ἐκείνη, ὅπου ἡ δύναμις εἶναι βαλμένη εἰς τὰς χεῖρας ἑνὸς ἀνθρώπου, ὅστις κάμνει τοὺς νόμους, ἢ κυβερνᾷ τὸν λαὸν καθὼς ἀγαπᾷ. Ἐλευθέρως δὲ κυβερνήσεις εἶναι ἡ σχηματισμένη ἀπ' αὐτὸν τὸν λαὸν, καὶ τῆς ὁποίας οἱ ἀξιωματικοὶ ἐκλέγονται ἀπὸ τὸν λαόν.

4. Ὁ αὐτοκράτωρ κάθεται εἰς τὸν θρόνον του, καὶ κάμνει νόμους, τοὺς ὁποίους ὁ λαὸς χρεωστῆ νὰ ὑπακοίῃ. Διαφόρους τοποὺς ἐξουσιάζουν οἱ αὐτοκράτορες, καὶ γενικῶς διατρίβουν εἰς παλάτια, τὰ ὅποια εἶναι μεγάλαι καὶ λαμπραὶ κατοικίαι. Ἐνίοτε κυβερνοῦν δικαίως τοὺς λαοὺς των οἱ αὐτοκράτορες· ἀλλὰ γενικῶς δὲν τρεῖς μέλει πολὺ περὶ τῆς εὐδαιμονίας τῶν κυβερνωμένων.

5. Τόπος, ἀπὸ αὐτοκράτορα κυβερνώμενος, λέγεται αὐτοκρατορία. Αἱ κυριώτεραι δὲ εἰς τὸν κόσμον αὐτοκρατορίαι, εἶναι ἡ Ῥωσία, ἣτις

εἶναι ἡ μεγαλωτάτη· ἡ Κίνα, ἥτις εἶναι ἡ ἀρχαιοτάτη καὶ πολυανθρωποτάτη· ἡ Ἰαπωνία· ἡ Τερκία, τῆς ὁποίας ὁ αὐτοκράτωρ ὀνομάζεται ὁ Σουλτάνος· ἡ Βιρμανικὴ αὐτοκρατορία· ἡ Ἀουστρία· τὸ Μαρόκκον· ἡ Βραζιλία· καὶ ἡ Βορνούη εἰς τὴν Ἀφρικὴν.

6. Ὁ βασιλεὺς ἐξουσιάζει μὲν ἓνα τόπον, ἀλλ' εἶναι πολὺ δυνατός. Βασιλεῖς τινὲς κυβερνοῦν ὡς τοὺς ἀρέσκει· τὸ φέλημά των εἶναι νόμος, καὶ τότε λέγονται ἀπόλυτοι. Ἄλλοι δὲ εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ κυβερνῶσι κατὰ τοὺς νόμους, τοὺς ὁποίους ὁ λαὸς κάμνει ὁμοῦ μὲ αὐτοὺς, καὶ τότε ὀνομάζονται βασιλεῖς περιορισμένοι. Τόπος, κυβερνῶμενος ἀπὸ βασιλέα, λέγεται βασιλεῖον ἢ βασιλεία.

7. Αἱ κυριώτεραι τοῦ κόσμου βασιλεῖαι εἶναι εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἡ Γαλλία εἶναι ἡ μεγίστη. Τῆς Γαλλίας ὁ βασιλεὺς κατοικεῖ συνήθως εἰς τοὺς Παρισίους, οἵτινες ὀνομάζονται ἡ μητρόπολις τῆς Γαλλίας. Εἶναι δὲ βασιλεὺς περιορισμένος. Περιορισμένος βασιλεὺς ἀκόμη εἶναι καὶ ὁ τῆς Ἀγγλίας, ὁ ὁποῖος διατρίβει εἰς τὸ Λονδίνον. Τὰ πλέον ἐλεύθερα ἔθνη εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἠπειρον εἶναι οἱ Ἀγγλοὶ καὶ οἱ Γάλλοι. Ἡ Ἰσπανία, ἡ Πορτογαλλία, ἡ Σουηδία, ἡ Δανιμαρχία, ἡ Προυσσία, ἡ Ὀλλανδία, τὸ Βέλγιον, ὅλα εἰς τὴν Εὐρώπην, εἶναι βασιλεία.

8. Ἡ Περσία, ἡ Σιάμη, καὶ ἡ Ἀβυσσινία, εἶναι καὶ αὐταὶ ἀρχετῆς δυνάμεως βασιλεία. Ὑπάρχουν δὲ καὶ ἄλλαι μικραὶ βασιλεῖαι· καὶ εἶναι προσέτι μικραὶ πολιτεῖαι, κυβερνῶμεναι ἀπὸ ἡγεμόνας, οἵτινες ἔχουν τὴν δύναμιν καὶ ἐξουσίαν βασιλέων καὶ αὐτοκρατόρων ἐπάνω εἰς τοὺς τόπους τοὺς ὁποίους κυβερνοῦν.

9. Πρέπει νὰ ἐξεύρησ ὅτι βασιλεῖς καὶ

αυτοκράτορες ονομάζονται κάποτε μονάρχαι· και αι κυβερνήσεις των λέγονται μοναρχίαι.

10. Τόποι τινές δὲν ἔχουν οὔτε βασιλέα οὔτε αυτοκράτορα. Ὁ λαὸς ἐκλέγει τὸν κυβερνήτην ἢ πρόεδρον αὐτῶν, νὰ τοὺς κυβερνᾷ ἐν ἔτος ἢ καὶ πλείότερα. Ἐὰν φανῆ καλὸς καὶ δίκαιος, τὸν ἐκλέγουν πάλιν· ἐὰν ὅμως γένη κακὸς, τὸν ἐκβάλλουν καὶ διορίζουν ἄλλον. Αὐτοὶ προσέτι ἐκλέγειν ἀντιπροσώπων νὰ κάμνωσι τοὺς νόμους, καὶ ὁ κυβερνήτης πρέπει νὰ κυβερνᾷ κατὰ τοὺς νόμους. Ἡ τοιαύτη κυβέρνησις λέγεται δημοκρατία.

11. Ἡ πλέον περίφημος δημοκρατία τώρα εἰς τὸν κόσμον, εἶναι ἡ τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Ἐδῶ βλέπεις Ἀγγλαμερικανὸς, οἵτινες ψηφοφοροῦν, ἤτοι ἐκλέγειν τοὺς δημοσίους πων ἀξιωματικούς. Ἡ Ἑλβετία εἶναι ὁ μόνος

τόπος εἰς τὴν Εὐρώπην, τοῦ ὁποῖοις ἡ κυβέρνησις εἶναι δημοκρατικοῦ χαρακτῆρος.

Ἑρωτήσεις.

1. Χρειαζονται τὰ παιδιά κυβέρνησιν; Διὰ τί;
Χρειαζονται οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες κυβέρνησιν;
2. Τὸ εὔρηκαν ὅλα τὰ ἔθνη ἀναγκαῖον νὰ ἔχωσι κάποιον σύστημα κυβέρνησεως;
Τί ἤθελε συμβῆν, ἐὰν δὲν ὑπῆρχε κυβέρνησις;
3. Πῶς ἐμποροῦν αἱ κυβερνήσεις νὰ διαιρεθῶσι;
Ποία λέγεται δεσποτικὴ κυβέρνησις; Ποία ἐλευθέρα;
4. Τί κάμνει ὁ αυτοκράτωρ; Ποῦ κατοικοῦν οἱ αυτοκράτορες;

- Κυβερνοῦν οἱ αὐτοκράτορες πάντοτε δικαίως ;
5. Τί λέγεται αὐτοκρατορία ; Ποῖαι εἶναι αἱ κυριώτεραι αὐτοκρατορίαι ; Ποία εἶναι ἡ μεγαλωτάτη αὐτοκρατορία ; Ποία ἡ ἀρχαιοτάτη καὶ πολυανθρωποτάτη ; Τί ὀνομάζεται ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Τουρκίας ;
  6. Τί ἐξουσιάζει ὁ βασιλεὺς ; Ὅταν ὁ βασιλεὺς κυβερνᾷ ὡς ἀγαπᾷ, πῶς ὀνομάζεται ; Ὅταν κυβερνᾷ κατὰ τοὺς νόμους, τοὺς ὁποίους κάμνει ὁμοῦ μετὰ τὸν λαόν, τότε πῶς ὀνομάζεται ; Τί λέγεται βασιλεῖον ἢ βασιλεία ;
  7. Ποῖαι εἶναι αἱ κυριώτεραι βασιλεῖαι εἰς τὴν Εὐρώπην ; Ποία εἶναι ἡ μεγαλωτάτη βασιλεία εἰς τὴν Εὐρώπην ; Ποῖα εἶναι τὰ πλέον ἐλεύθερα ἔθνη εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἡπειρὸν ; Ποῖαι ἄλλαι βασιλεῖαι εἰς τὴν Εὐρώπην ;
  8. Ποῖαι ἄλλαι βασιλεῖαι ἀρκετῆς δυνάμεως ;
  10. Ποία κυβέρνησις λέγεται δημοκρατικὴ ;
  11. Ποία εἶναι ἡ πλέον περίφημος δημοκρατία τῶρα εἰς τὸν κόσμον ; Ποῖος τόπος εἰς τὴν Εὐρώπην ἔχει κυβέρνησιν δημοκρατικῆς χαρακτῆρος ;

ΜΑΘΗΜΑ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ἘΘΗΣΚΕΪΑΣ.

1. ΔΙΑΦΟΡΩΣ φρονεῖν οἱ διάφοροι λαοὶ περὶ τοῦ δημιουργοῦ καὶ κυβερνήτου τῶν ἀπάντων, ἢ πολυτρόπως τὸν προσκυνοῦν.

2. Ἐθνη μὲν τινὰ φαντάζονται ὅτι ὑπάρχεν πολλοὶ θεοί· ἀλλὰ σχεδὸν ὅλα πιστεύουν εἰς ἓν μόνον Ἐπερτατον Ὄν. Κατὰ τὴν γνώμην τινῶν ἔθνων, ὁ μέγας οὗτος Θεὸς εἶναι πανάγαθος, φιλόανθρωπος, καὶ ἄξιός τοῦ σεβασμοῦ, τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς λατρείας μας. Ἄλλοι δὲ τὸν πιστεύουν ὅτι εἶναι ὁμοῖος αὐτῶν, μετὰ μικτὸν χαρακτῆρα, ἔχων ἢ καλὰς ἢ κακὰς ιδιότητας.

3. Ἐδῶ βλέπετε ζωγραφίαν τινῶν ἀνθρώπων, οἵτινες γονατισμένοι προσκυνοῦν τὸν ἥλιον, καὶ τινῶν, οἱ ὅποιοι λατρεύουν τὸ σχῆμα βωδίου, καλούμενον εἰδῶλον. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι λέγονται Ἐθνικοὶ, καὶ εἰδωλολάτραι. Οἱ

Ἔθνη καὶ εἰδωλολάτραι προσκυνοῦν τὸ πῦρ καὶ διάφορα ζῶα, καὶ πλῆθος εἰκόνων καὶ εἰδῶλων. Πιστεύουν εἰς ποταμοὺς τινὰς, δένδρα καὶ ὄρη, ὅτι εἶναι ἱερά, καὶ τὰ λατρεύουν.

4. Οἱ Ἴνδοι εἶναι Ἔθνη. Πνίγουν τὰ μικρὰ των παιδία εἰς τοὺς ποταμοὺς, κρίνοντες τοῦτο ἔργον θεάρεστον. Ἐνίοτε θάπτονται ζωντανοί, καὶ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν χῆραι γυναῖκες ἐκαίοντο πολλάκις μέχρι θανάτου, ματαίως φανταζόμεναι ὅτι ὁ Θεὸς ἐλάμβανεν εὐχαρίστησιν. Σχίζον τὰς σάρκας των με ἄγχι στραπέχων ἐβδομάδας συνεχεῖς εἰς ἐπιπόνους θέσεις, καὶ πράττουν ἄλλα πολλὰ σκληρὰ πράγματα, διὰ νὰ ἀξιωθῶσι τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ!

5. Οἱ εἰδωλολάτραι καὶ Ἔθνη ἄλλων τόπων δὲν εἶναι πολὺ ὀλιγώτερον ἄτοποι εἰς τὰς θρησκευτικὰς των ἱεροπραξίας καὶ δόξας. Οἱ αὐτόχθονες τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, οἱ τῶν ἐνδοτέρων τῆς Ἀφρικῆς, ὡς καὶ οἱ εἰς τὰ νότια καὶ δυτικά της μέρη, οἱ κάταικοι τῆς Μαδαγασκάρης, τῆς Νέας Ὀλλανδίας, καὶ τινῶν ἀπὸ τὰς Ἀσιατικὰς Νήσους, καὶ φυλαὶ τινὲς εἰς τὸ βόρειον μέρος τῆς Ἀσίας, εἶναι Ἔθνη.

6. Λογαριάζεται ὅτι εὐρίσκονται εἰς τὴν οἰκουμένην 500 ἑκατομμύρια Ἔθνικῶν! Ὡς πόσον εἶναι λυπηρὸν νὰ συλλογίζεται τις, ὅτι εὐρίσκονται τόσοι ταλαίπωροι, ἀπατημένοι ἄνθρωποι!

7. Καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην καὶ Ἀσίαν εἶναι

διασκορπισμένα περίπου 6,000,000 Ἰουδαίων.

Οἱ Ἰουδαῖοι εἶναι οἱ ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων Ἰσραηλιτῶν, ἐκείνων οἵτινες ἐθανάτωσαν τὸν Χριστὸν. Οἱ Ἰουδαῖοι ἀποβάλλουν ἔτι τὸν Χριστὸν, καὶ πιστεύουν αὐτὸν ὅτι ἐστάθη λαοπλάνος.

8. Μωαμεθανοὶ λέγονται ὅσοι πιστεύουν εἰς τὸ ὅποῖον ὁ Μωάμεθ ἐσύγγραψε βιβλίον, ὀνομαζόμενον τὸ Κοράνιον. Τοῦτο αὐτοὶ δέχονται ὡς ἡμεῖς δεχόμεθα τὴν Βίβλον. Τῶν Μωαμεθανῶν ὁ ἀριθμὸς συμποσοῦται, κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν, εἰς 110 ἑκατομμύρια.

9. Οἱ Ἄραβες, οἱ Τοῦρκοι, οἱ Πέρσαι, καὶ οἱ Τάρταρες, εἶναι σχεδὸν ὅλοι Μωαμεθανοὶ· εἶναι δὲ καὶ πολλοὶ Μωαμεθανοὶ εἰς τὰς πολιτείας τῆς Βαρβαρίας, εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Ἀφρικῆς, καὶ εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἀσίας.

10. Οἱ πιστεύοντες εἰς Χριστὸν ὀνομάζονται Χριστιανοί. Τοῦ Ἰησοῦ ἡ θρησκεία εἶναι ἡ μόνη ἀληθινὴ θρησκεία, καὶ εἶναι ἀξιωτάτη τῆς θερμοτάτης ἡμῶν ἀγάπης, καὶ τοῦ βαθυτάτου μας σεβασμοῦ. Μᾶς διδάσκει πῶς νὰ πράττωμεν τὰ χρεῖα μας πρὸς τοὺς ὁμοειδεῖς μας, καὶ πῶς νὰ εὐαρεστώμεν τὸν Θεόν. Τί δ' ἐμπορεῖ νὰ ἦναι εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἀναγκαιότερον, παρὰ νὰ γνωρίζωσιν ὅσα τὸ εἰς τοὺς οὐρανοὺς μέγα ἔπανάγαθον "Ὅν τὸς θέλει νὰ πράττωσιν

Τὰ θελήματα ταῦτα μᾶς ἐφανερώσεν εἰς τὴν Βίβλον, καὶ αὐτοῦ ἅς ὑπάγωμεν συχνά, νὰ μανθάνωμεν σοφίας ἔ ἀγαθότητος μαθήματα.

11. Νομίζεται ὅτι εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην εὐρίσκονται περίπῃ 185 ἑκατομμύρια Χριστιανῶν. Οὗτοι εἶναι εἰς τὴν Εὐρώπην ἔ Ἀμερικὴν, καὶ ὀλίγοι τινὲς εἰς τὰ δυτικὰ μέρη τῆς Ἀσίας, καὶ τὰ βορεινὰ μέρη τῆς Ἀφρικῆς.

12. Οἱ Χριστιανοὶ διαιρῶνται εἰς Χριστιανὸς τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, Χριστιανούς τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, ἤτοι Λατίνους ἢ Καθολικούς, καὶ εἰς Διαμαρτυρομένους Χριστιανούς.

13. Οἱ Λατῖνοι ἢ Καθολικοὶ πιστεύουν τὸν Πάπαν, ὅστις διατρίβει εἰς τὴν Ῥώμην, ὅτι εἶναι ἡ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ, ἀντὶ νὰ ζητῶσι τὴν ἀλήθειαν εἰς τὰς Γραφάς, ὑπάγουν εἰς τὸν Πάπαν νὰ τὴν εὐρωσιν! Ἴδου, ζωγραφία τοῦ Πάπα, καὶ ἀνθρώπων τινῶν, οἱ ὁποῖοι τὸν προσκυνοῦν.

14. Οἱ Διαμαρτυρόμενοι εἶναι ὅσοι διαμαρτύρονται κατὰ τῆς ἐξουσίας τοῦ Πάπα, καὶ ὑπάγουν εἰς τὴν Βίβλον, νὰ λαμβάνωσιν ἐκεῖθεν, καὶ ὄχι ἀπὸ τὸν Πάπαν, τὰ θερησκευτικὰ των φρονήματα.

15. Ἡ θερησκεία τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἐπικρατεῖ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔ Ῥωσίαν· εἶναι δὲ κοινὴ καὶ εἰς τινὰ μέρη τῆς Αὐστρίας.

16. Ἡ θερησκεία τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας

ἐπικρατεῖ εἰς τὴν Ἰταλίαν, Γαλλίαν, Ἰσπανίαν, Πορτογαλίαν, Ἰρλανδίαν, καὶ εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν. Εἶναι δὲ κοινὴ καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Εὐρώπης, εἰς τὰς Ἀυτικὰς Ἰνδίας, καὶ εἰς τὰς Κανάδας.

17. Ἡ Διαμαρτυρομένη θρησκεία ἐπικρατεῖ εἰς τὴν Μεγάλην Βρετανίαν, τὴν Ἑλβετίαν, καὶ τὴν Ὀλλανδίαν, ἔ εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς· καὶ εἶναι κοινὴ εἰς τὴν Προυσίαν, Γερμανίαν, ἔ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Εὐρώπης.

Ἑρωτήσεις.

1. Ἐχουν ὅλων τῶν τόπων οἱ κάτοικοι τὰ αὐτὰ φρονήματα περὶ τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν λατρεύουν τάχα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον;
2. Πιστεύουν ἔθνη τινὰ ὅτι ὑπάρχουν πολλοὶ θεοί; Τί πιστεύουν τὰ πλείοτερα ἔθνη; Ποῖος εἶναι ὁ χαρακτήρ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν γνώμην ἔθνων τινῶν;
Ποῖος δὲ κατὰ τὴν γνώμην ἄλλων;
3. Ποῖοι λέγονται Ἐθνικοὶ ἤτοι εἰδωλολάτραι; Τί προσκυνοῦν;
4. Τί εἶναι οἱ Ἰνδοί;
Ἐὶ κάμνουν οἱ Ἰνδοὶ διὰ νὰ ἐπιτύχωσι τὴν εὐνοίαν τοῦ Θεοῦ;
5. Ποῖοι ἄλλοι λαοὶ παρὰ τοὺς Ἰνδοὺς εἶναι Ἐθνικοὶ;
6. Πόσοι Ἐθνικοὶ λογαριάζεται ὅτι εὐρίσκονται εἰς τὸν κόσμον;
7. Πόσοι Ἰουδαῖοι; Τίνες εἶναι οἱ Ἰουδαῖοι;
Ποῦ κατοικοῦν τώρα οἱ Ἰουδαῖοι;
8. Τίνες λέγονται Μωαμεθανοί;
Ποῖος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν Μωαμεθανῶν;
9. Ποῖοι τόποι εἶναι Μωαμεθανικοὶ;
10. Τί ὀνομάζονται οἱ πιστεύοντες εἰς Χριστόν; Ποία εἶναι ἡ μόνη ἀληθινὴ θρησκεία;
Τί μᾶς διδάσκει ἡ Γραφή;
11. Πόσοι Χριστιανοὶ νομίζεται ὅτι εὐρίσκονται εἰς τὸν κόσμον;
Εἰς ποίους τόπους εἶναι Χριστιανοί;
12. Πῶς διαίρουνται οἱ Χριστιανοί;
13. Ποῖοι λέγονται Λατῖνοι ἢ Καθολικοί;
14. Τίνες εἶναι οἱ Διαμαρτυρούμενοι;
15. Ποῦ ἐπικρατεῖ ἡ θρησκεία τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας;
16. Εἰς ποίους τόπους ἐπικρατεῖ ἡ θρησκεία τῶν Λατίνων;
17. Ποῖοι τόποι εἶναι Διαμαρτυρούμενοι;

ΣΤΜΠΕΡΑΣΜΟΣ.

Σὲ εἶπα τώρα, μικρὲ μου μαθητὰ, ὀλίγα τινὰ περὶ Γεωγραφίας. Ἐγὼ μὲν δὲν ἐμπορῶ νὰ σὲ εἶπω πλεότερα εἰς τὸ μικρὸν τῆτο βιβλίον· ἀλλ' ἐλπίζω ὅτι θέλεις ἐξακολουθήσειν τὴν εὐάρεστον ταύτην σπουδὴν. Ἀπὸ μεγαλύτερα γεωγραφικὰ βιβλία δύνασαι νὰ μάθῃς πολὺ περισσότερα.

Πρέπει δὲ νὰ ἀναγνώσῃς καὶ βιβλία περιηγήσεων. Ταῦτα θέλν σὲ γνωστοποιήσειν τὰ εἰς ἄλλης τόπῃς συμβαίνοντα. Θέλν σὲ περιγράψειν τὰ ἤθη καὶ ἔθη ξένων τόπων,—θέλουν σὲ εἰπεῖν περὶ τῶν μεγάλων ὠκεανῶν, τῶν ὑψηλῶν ὄρεων, τῶν εὐρυχώρων λιμνῶν, τῶν ταχέων ποταμῶν, τῶν ὠραίων νήσων, τῶν φοβερῶν ἡφαιστιῶν, τῶν εἰς τὴν σφαῖραν ταύτην εὐρισκομένων.

Πρέπει δὲ νὰ μάθῃς ὀλίγα τινὰ καὶ περὶ τοῦ ἡλίου, τῆς σελήνης, καὶ τῶν ἀστέρων. Ταῦτα εἶναι κόσμοι μεγάλοι, κρεμασμένοι ἀπὸ τὸν Θεὸν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ πιθανὸν ὅτι κατοικοῦν ἐκεῖ ζῶντα ποιήματα, ὡς κατοικοῦμεν ἡμεῖς ἐπάνω εἰς τὸν κόσμον τοῦτον. Σκοπὸν ἔχω νὰ εἶπω κανένα καιρὸν εἰς τοὺς μικροὺς μὲ ἀναγνώστας περὶ τοῦ ἡλίου, τῆς σελήνης, καὶ τῶν ἀστέρων.

Ὁ ἡλιος εἶναι πολὺ μεγαλύτερος τοῦ κόσμου τούτου, καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀστέρας εἶναι μεγαλύτεροι τοῦ ἰδικοῦ μας κόσμου. Φαίνονται τόσον μικροὶ, διότι εἶναι πολὺ μακρὰν. Ἐὰν ἤμποροῦσες νὰ ὑπάγῃς πλησίον των, ἤθελες ἰδεῖν λόφους, ὄρη, κοιλάδας, ποταμοὺς, καὶ θαλάσσας ἐπάνω αὐτῶν, ὡς ἐπάνω τῆς γῆς ταύτης.

Τῶν οὐρανίων τούτων σωμάτων ἡ σπουδὴ

λέγεται Ἀστρονομία, καὶ εἶναι σπουδὴ θαυμασιωτάτη. Ὄταν σπουδάσῃς Ἀστρονομίαν, θέλεις μάθειν ὅτι ὁ κόσμος, ἐπάνω τοῦ ὁποίου κατοικοῦμεν, δὲν στέκει, ἀλλὰ γυρίζει ὀλόκληρον γῦρον καθ' ἡμέραν· καὶ ὅτι στρέφεται καὶ περὶ τὸν ἥλιον μίαν φορὰν κατὰ πᾶν ἔτος.

Θαυμαστὰ πράγματα τῶντι εἶναι ταῦτα, πλὴν εἶναι ἔα ἀληθέστατα. Ὅσον περισσότερα μανθάνεις, ἀγαπητέ μου μικρὸ ἀναγνώστα, τόσον πλέον θέλεις ἐκπλήττεσθαι εἰς τὰ μεγάλα ἔργα τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἄνθρωποι κτίζουν οἰκίας, καὶ κάμνουν πλοῖα, καὶ ἄλλα πράγματα περίεργα· ἀλλ' ὁ Θεὸς δημιουργεῖ κόσμους, καὶ τοὺς βάλλει εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐκεῖ στέκουν, καὶ κινουῦνται κατὰ τὴν προσταγὴν Αὐτοῦ!

ὦ! ἄς φοβώμεθα τὸν παντοκράτορα τοῦτον Θεὸν—Θεὸν, ὅστις μόνον νὰ ὁμιλήσῃ, καὶ ἡ γῆ καὶ οἱ ἀστέρες τὸν ὑπακούουν. Καὶ ἄς ἀγαπῶμεν δὲ Αὐτὸν, διότι εἶναι ἀγαθὸς καθὼς καὶ μέγας. Ἀς φοβώμεθα νὰ πράττωμεν τὸ κακὸν, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς δύναται νὰ μᾶς κολάσῃ. Ἀς ἀγαπῶμεν νὰ πράττωμεν τὸ καλὸν, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς θέλει μᾶς ἀνταμείψειν.

ΤΕΛΟΣ.

